

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

РІЗДВЯНЕ СЛОВО ЕПІСКОПА до священників і вірних.

Дорогі Браття!

Знова завітали до нас ангели Божі з радісною новою, що „народився Спас, котрим є Христос Господь“ і заспівали найкращу пісню: »Слава во вишніх Богу і на землі мир.« Здається нам, наче самі бачимо на власні очі тих дорогих посланців неба й наче на власні вуха чуємо милозвучні слова ангельського хору. Наші думки линуть сьогодні нестримно у далеке минуле до вифлеємського вертепу, де царі всімш із бідними пастушками, а безплотні ангели враз із людьми спільно славу Богу співають і так довго вичікуваного Сина Божого, Спасителя світа витають. А Дитина Божа Ісус на вигляд найбідніша зпоміж бідних на землі так мило всміхається до всіх, що до Неї приходять, наче всіх без виімку хоче пригорнути до себе.

І ми радіємо сьогодні враз з ангелами і пастушками з народження Божої Дитини. Наші уста шепчуть молитву подяки Богові за те, що післав нам Спасителя і ми з повної груди співаємо наші гарні колядки. В душах наших воцарився сьогодні справжній мир, солодкий спокій, що про нього тоді ангели співали.

В цій хвилині радісного підйому духа почуваємо в собі якусь дивну силу і шляхотну жажду нестримно боротися проти всякого зла. Нічо не є для нас страшне, ніяка перешкода за тяжка, все можливе, все легке. Ми радіб усіми силами служити Богу, Його святу правду визнавати, Його святу волю здійснювати на землі, Його святим миром і любовю цілу землю відродити. З Богом ми веселі й щасливі, з Богом сильні, охочі до праці й посвяти. Ніхто й ніщо не в силі нам забрати тих внутрішніх різдвяних скарбів душі: ні злоба цілого світу, ні диявольська ненависть, що шаліє довкруги намагаючись стерти нас з лица землі, ні страшні злидні і безвиглядність кращого завтра, що ним лихі люди намагаються заєдно прикрити наші очі, щоби позбавити нас усякої надії й руки від праці відорвати. Ми співаємо з пророком: „З нами Бог, розумійте язици і покарайтеся яко з нами Бог!“

Ось вам неоцінені скарби душі, що їх побожним душам несе зі собою празник Різдва Христового!

Тих скарбів небесних бажаю вам, Дорогі Браття, з нагоди щорічного Різва і Нового Року. Вам Всечесні Отці й вашим парохіянам усім, тим, що ведуть чесне й побожне життя й тим що від Бога віддалилися. — Всіх нехай Божа Дитина огорне в свої святі обійми і благословить обильними ласками неба.

Вам Всечесні Отці бажаю, щоби Новонароджений Ісус благословив Ваші душпастирські труди над вірними, щоби післав вам кріпке здоровля і сил до праці, щоби прогнав із ваших парохій темряву невірства і сектанства та повернув серця ваших парохіян до своїх Отців духовних.

А вам, дорогі браття епархіяни, бажаю щоби Дитина-Ісус дарила вас ласкою святої віри, любови Бога і ближніх, згідливої співпраці, привязання до св. католицької Церкви і нашого обряду, чесного витревання в добрім і терпеливого перенесення нещасть, щоби до ваших сердець не мали доступу ніякі ворожі підшепти ані дух зневіри.

Нехай Господь Ісус пішле вам, християнські батьки й матері, ласку чесного і святого співжиття та виховання ваших діточок, а з ваших хат нехай прожене всякий смуток, проклін і незгоду.

Всім бажаю правдивої радості в Господі та сил до

успішного поборювання моральних і матеріальних злиднів, що їх прислужники князя тьми з такою зайлістю розливають всюди в світі, а головню посеред нас.

У першу різдвяну ніч заспівали ангели над вертепом пісню: „Слава во вишніх Богу і на землі мир!“ Ця пісня мусить мати в собі якусь дуже важну правду, коли Боже Провидіння звеліло їй в таку велику хвилю, — у перше, від коли гріх зачинив перед людьми ворота едемського раю, співати вістунам своєї Святої волі. Справді глибоку правду вичитуємо з неї. Не могли бути інші перші слова ангелів як „Слава во вишніх Богу,“ бо слава Божа це найвища ціль усього сотворіння і ангелів, і людей і нерозумних тварин. Для своєї слави сотворив Бог світ й усе сотворіння цю славу безпереривно голосить. Повинен їй теж голосити і чоловік по змозі й силам, по своїй свободній волі. Повинен голосити славу Божу гадками, словами і вчинками, в церкві й поза церквою, серед праці й відпочивку. Ось що пригадують нам ангели різдвяної ночі: Не забувай, брате, що слава Божа це твоє найвище призначення і найперший обовязок. Для голошення цієї слави ти маєш жити і працювати. Нікому й ніколи не дай себе відвести від тої цілі, бо інакше щастя не найдеш, ні на сім ні на тім світі!

А друге, про що співали ангели, це мир, спокій на землі. Про святий, Божий мир співали, про мир внутрішній, що його дає Бог тільки побожним душам, які живуть згідно з божою волею, для котрих християнська любов є найвищим законом життя. Цей мир є доказом щастя людини на землі. Без цього мира в душах не має зовнішнього мира межі людьми в світі. Де царить Божий мир, там певне панує взаємна любов і згідливість в родинах, в суспільности й між народами. Межі славою Божою і миром на землі є тісна лучність. Тільки тоді, коли слава Божа має належне їй перше місце, тільки тоді може бути правдивий мир на землі і щастя між людьми. Без Бога може панувати між людьми на світі тільки ненависть, злоба й горе, бо сказано в св. Письмі, що „не має мира безбожному!“

Отого святого Божого мира бажаю вам, Дорогі Браття, з нинішнім великим празником. Нехай Божа Дитина піде

Ангела мира вашим родинам, усій Єпархії, й усему народові.

В празник Різдва не забувайте, Дорогі Браття, й про ваших найбідніших братів, про голодних вдів, сиріт і безробітних, котрих сьогодні так багато між нами. Отрїть з їхніх очей слезу смутку, потїште в недолі, поратуйте по змозі в потребі. Поможіть їм натїшитися рїздвяною радістю і зажити внутрішнім божим миром, щоби разом з вами могли співати ангельську пісню: Слава во вишних Богу! Христос раждається!

† ЙОСАФАТ

Перемишль в грудні 1937.

Єпископ.

Ч. 6468. — В справі святочних бажань Єпископа.

Прошу Всечеснійших Отців відчитати вірним повищі святочні желання в часі Служби Божої в празник Різдва Христового в усіх парохіяльних церквах, а де вірні дочерних церков не приходять до парохіяльної церкви на Різдво — також у дочерних церквах.

† ЙОСАФАТ, Єпп.

Ч. 6471. — В справі богослужень з нагоди 300-ліття смерті Митрополита Й. В. Рутського.

Єписк. Ординаріят отримує з численних парохій прохання з бажанням дати їм змогу відсвяткувати триста-ліття бл. смерті великого нашого Митрополита Йосифа Веляміна Рутського й там, де цього з оправдних чи відних незалежних досі причин відсвяткувати не могли.

Щоби піти на зустріч цього роду слухним і благородним бажанням та щоби в кожній і найменшій парохії дати можливість нашим вірним завітнати з життям і подвигами цього великого Митрополита і відправити заряджені до Ч. 366/936 (гл. Єпарх. Відомости Ч. II. 1937 р. стор. 31—32) богослуження, Конференція всего нашого Єпископату Галицької Провінції, що відбулася у Львові дня 23 грудня 1937 р., продовжила речинець відсвяткування 300-літнього ювілею смерті Митрополита Йосифа Веляміна Рутського ще на цілий рік 1938.

Всечеснійші Отці Декани подбають за це, щоби на деканальних весняних зборах в р. 1938. сю справу з Всеч. Отцями Кондеканальними уложено й що потрібне за-ряджено—а на осінніх деканальних зборах все зроблене провірено й у протоколах зі зборів зазначено.

Від Єписк. Ординаріату.

Ч. 6469. — Січень—місяць доброї преси і книжки.

Від ряду літ став січень місяцем української католицької преси і книжки. Наші католицькі видавництва звертають того місяця всі свої зусилля в напрямі зменшення згіршаючого впливу безбожної книжки і якнайбільшого спопуляризованя католицького друкованого слова.

Зрозуміла річ, що Церква цей благородний почин наших видавництв та ідейних католицьких одиниць не тільки радо витає але також підпомагає і підносить його до вищого рівня. Католицька книжка і католицький часопис це найкращі помічники душпастиря в його релігійно-виховній праці над вірними. Тому священники мають обов'язок зі свого боку дати католицьким виданням якнайбільшу моральну і матеріальну піддержку. В місяці січні повинен священник доложити старання, щоби в його парохії збільшилося число передплатників і читачів католицьких видань та щоби всі парохіяни від найстаршого до наймолодшого розуміли небезпеку злої і велику користь доброї преси. На ці теми повинні відбуватися реферати і дискусія в брацтвах, читальнях і кооперативах.

З огляду на велике виховне значіння місяця доброї преси Єп. Ординаріат заряджує слідуєче:

1) В останню неділю місяця се є в дні 30. січня 1938. року виголосять Вс. Отці Душпастирі добре обдуману проповідь про погубний вплив злого часопису та про обов'язок кожного католика протиділати тому лиху.

2) По Службі Божій відмовлять Всеч. Отці враз з вірними три рази Отче наш і Богородице Діво в наміренні розвитку католицької преси в цілому світі, а з окрема в нас. Ці молитви і намірення належить заповісти вірним задалегідь і заохотити їх, щоби того дня в тім наміренні жертвували св. Причастя.

3) Підчас богослуження в церкві належить урядити

грошеву збірку на цілі доброї преси, а гроші переслати негайно до Єп. Консисторії. Найдалі до кінця лютого перешлють Всеч. Отці Душпастирі через свої Деканальні Уряди до Єп. Консисторії письменні звіти про перебіг місяця преси в парохії, а головно про те, що зділано в останню неділю січня.

Ч. 6472. — В справі книжочки „Дві Енцикліки“ про Священство.

Всім Всеч. Отцям розіслано книжочку „Дві Енцикліки“ про Священство Св. Вігців Папи Пія X. і Пія XI., що її Єписк. Ординаріят видав у малому вигідному форматі, у якому на довший час служити може Всеч. Отцям як книжечка до духовного читання.

Єписк. Ординаріят звертає увагу Всеч. Отців і заряджує, щоби кождий священник, що голоситься до конкурсового іспиту, був точно обізнаний зі змістом цих обох Енциклік.

Від Єписк. Ординаріату.

Ч. 6470. — Конкурс на опорожнені парохії.

З речинцем до 31. січня 1938. р. виставляються на конкурс слідуєчі парохії:

Дек. Балигородський: 1) Горянка 2) Рябе; Бірчанський: Грозьова; Бориславський: Кропивник новий; Височанський: 1) Бітля, 2) Гусне вижне; Жовківський: Кунинська вілька; Жукотинський: 1) Галівка 2) Гвоздець, 3) Дністрик Головецький, 4) Липе; Комарянський: Монастирець; Лежайський: Дубрівка; Лупківський: 1) Воля мігова, 2) Лупків, 3) Малнів, 4) Прелуки, 5) Смільник, 6) Солинка, 7) Явірник; Лучанський: Горолице; Любачівській: 1) Бігалі, 2) Милків, 3) Синявка; Лютовиський: 1) Береги горішні, 2) Поляна, 3) Скорodne, 4) Телешниця сянна, 5) Устріки горішні, 6) Хміль, 7) Царинське; Мостиський: Боляновичі; Підбужський: Сприня; Порохницький: Крамарівка; Равський: 1) Белзець, 2) Голе равське, 3) Рава руська; Розлуцький: Свидник; Сінявський: Майдан сінявський; Старосамбірський: 1) Волошинова, 2) Лінина велика,

3) Лінина мала; Тіснянський: 1) Ветлина, 2) Криве, 3) Лопінка, 4) Терка, 5) Яблінки, 6) Явірець; Турчанський: 1) Шандровець, 2) Яблінка вижна; Чесанівський: Плазів; Ярославський: Цетуля.

Прохання внесені не по формі і не заосмотрені потрібними залучниками, а особливо без свідоцтва конкурсового іспиту, як і ті що вплинули по дні 10. лютого 1938, будуть уважані як без предметів.

Примічається, що Всеч. О.О., що одержать презенту на таку парохію, котра крім матерної церкви має одну або більше дочерних, зобов'язуються в кожному часі, на жадання перемиського Єпископського Ординаріату згодитися на евентуальне відлучення дочерних церков разом з грунтами.

При тім Єписк. Ординаріят повідомляє всіх Отців наміряючих внести подання о прийяття в спис на висше подані парохії, що їх дотації і скількість приналежних до парохії грунтів будуть нормовані по думці Конкордату і обов'язуючих в Епархії норм за відомістю Апост. Престола.

Ч. 5493. В справі обсади самотійних сотрудництв.

Єписк. Ординаріят дозволяє Всеч. Отцям вносити в перших двох місяцях кожного року прохання о надання посад самотійних сотрудників в Епархії.

Надання посади самотійного сотрудника зависітиме, при рівних прочих умовинах, від засвідчення зложеного іспиту конкурсового.

Ч. 6412. — В справі іменовання пароха для греко-католиків у Франції.

Подається до відома Всеч. Духовенства, що свщ. Конгрегація для Східної Церкви іменувала пароха з осідком у Парижі для українців гр. кат. обряду поселених у Франції. Адреса: J. F. Th. Perridon Paris — 14, Rue de Gergovie 86.

Ч. 6369. — Поручення видання „Моя книжечка“.

Видавництво „Наш Приятель“ у Львові вул. Сикстуська 39а приступило до видавання релігійної бібліотечки для дітей п. з. „Моя книжечка“. Появилася вже друга

книжечка цієї бібліотечки, що має виходити періодично покищо раз на два місяці з метою релігійного вироблення дітей і доросту.

Цю корисну бібліотечку поручається Всеч. Духовенству і вірним.

Канцелярія Еписк. Консисторії повідомляє:

Тому що книжечку »Дві Енцикліки« розіслало »Видавництво Чина св. Василя Вел. у Жовкві«, долучено до книжечки чек. Тим Отцям, що до кінця січня 1938. не пришлють чеком належності за книжечку 1 зл., стягнеться цю суму з платні на місяць лютець 1938.

Х Р О Н І К А.

Іменовання:

Ч. 6204. о. Козак Анатоль парох в Любачові — деканом любачівським.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 6259. о. Тимчук Семен — Підгайчики.

Завідательства одержали:

Ч. 5837. о. Вандерер Володимир — Лінина велика.

Сотрудництва одержали:

Ч. 6341. о. Федорик Йосафат ЧСВВ. — сам. Острів.

Ч. 6348. о. Бозюк Володимир неопр. — Вовче горішне.

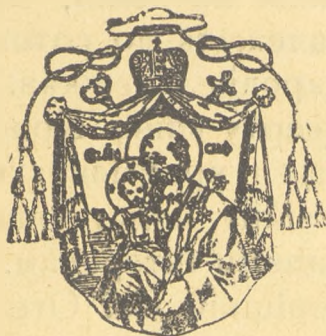
Від гр. кат. Єп. Консисторії.

Перемишль, дня 1. січня 1938.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Єпп.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 355. — В справі святочного обходу з нагоди
16. річниці коронації Папи Пія XI.

В дні 12. лютого ц. р. припадає 16. річниця коронації теперішнього Святішого Отця Пія XI.

Поручається Всеч. Отцям Душпастирям і Катихитам відправити з цієї нагоди благодарну Службу Божу з добре приготовленою принагідною проповіддю, а по Службі Божій відспівати перед виставленими Найсв. Тайнами »Тебе Бога хвалим« і поблагословити вірних. Перед тим належить заохотити вірних до громадного прийняття св. Тайн та до молитов у наміренні Святішого Отця і пригадати їм, що за участь у торжественнім богослуженні в день вибору згл. коронації Папи можна позискати такі відпусти: 1) повний відпуст під умовинами: сповідь, св. Причастя і молитва в наміренні Св. Отця; 2) частний відпуст 10 літ для тих, що побожно і зо сокрушеним серцем взяли участь в богослуженні.

Важна річ є добре приготовлена проповідь, у котрій треба вказати вірним на незвичайно важкі і ворожі для Церкви відносини, серед котрих приходиться правити нею Христовому Намісникови. Божому Провидінню належить особливіша подяка від усіх християн-католиків за те, що

в тих бурхливих часах післало Церкві неustraшимого Оборонця Божої Правди на землі, який править сотками мільйонів вірних, що належать до соток розсварених ворогуючих поміж собою народів і держав. Сьогодні є цілі держави, які виповіли отверту війну Христови і Його Церкві, а другі, хоч і рахуються християнськими, ведуть проти неї неменше небезпечну війну намагаючись підчинити Церкву своїм дочасним політичним інтересам. Мимо несприятливих відносин здобув теперішній Св. Отець для Церкви значні осяги. Найбільшим Його бажанням є, щоби всі вірні якнайтісніше лучилися за посередництвом своїх Єпископів з Головою Церкви та щоби під їх проводом працювали над обною Христового Царства в родиннім і суспільнім життю.

Сплатимо Святішому Вітцеві наш довг вдяки і дамо вияви щирого привязання до Його Особи, якщо будемо в наших молитвах поручати Богу Його здоровля, журби і труди та причинемося до того, щоби Христос царював у наших родинах й у нашій суспільности.

Ч. 412. — Речинець іспитів конкурсних о душпастирські бенефіції в р. 1938

Іспити конкурсні о душпастирські бенефіції відбудуться цього року в днях 17 і 18 травня і 18 і 19 жовтня.

До іспиту конкурсного належить зголоситися на пів місяця перед речинцем іспиту.

Священики, що перший раз здають іспит, обов'язані зазначити в поданню, чи і коли зложили іспит з догматики, моральної і церковного права, а перед самим іспитом предложили письменно виробленні проповіді згл. егзорти.

Ч. 413. — Речинець іспитів з догматики, моральної і церковного права в р. 1938.

Іспити з догматики, моральної і церковного права відбудуться цього року в днях 16 травня і 17 жовтня.

До іспиту з догматики приступають священики висвячені в р. 1937, до іспиту з моральної священики висвячені

в р. 1936 а до іспиту з права священники висвячені в р. 1935. В тих самих реченнях є обов'язані приступити до іспитів зі згаданих предметів ті священники, що були покликані в попередніх роках і ще досі їх незложили.

Вкінці пригадується, що священники, які не зложили повищих іспитів не будуть допущені до іспиту конкурсового, хіба що предложилиб умотивоване оправдання, для яких причин до згаданих іспитів не приступили.

Ч. 6201. — В справі поборювання неграмотности.

В останніх часах чуємо з ріжних сторін часті нарікання на неграмотність уже не тільки по селах але й по містах. Часто нарікають священники, що шкільні діти не вміють читати в рідній мові й тому не можуть користати з молитовників. Тесаме зустрічаємо у старших.

Неграмотність це явище не тільки принижуюче громаду, серед якої живуть неграмотні одиниці, але zarazом і небезпечне для Церкви, бо по перше утруднює душпастиреві працю над занедбаними вірними а по друге неграмотний найлекше дається перетягнути на сторону ворогів Церкви, обряду і рідного народу. Католицька Церква має найбільші заслуги за ширення освіти в масах вірних у цілім світі а з окрема в нас. Недавні ще ті часи, коли всі школи по селах були виключно під опікою Церкви. А треба додати, що Церква робила все те безкорисно в тім пересвідчені, що освідомлений грамотний християнин більше може принести користи для своєї душі і для Церкви як неграмотний.

У боротьбі з неграмотністю священники повинні бути заінтересовані більше як усі інші стани. Якщо в парохії є більше число неграмотних, повинен священник доложити старання, щоби для тих забутих його парохіян зорганізовано відповідний курс читання і писання, при читальні або при церковнім брацтві. На протязі одної зими по довгих вечорах можна при невеликих заходах і добрій волі одиниць зліквідувати анальфабетизм вповні. Якщо задля ріжних причин не може такого курсу зорганізувати священник, то нехай піде на зустріч установам і організаціям. що такі курси уладжують, нехай дасть їм поміч і підпертя по си-

лам. Справи цієї не повинен лишати зовсім на боці, бо інакше її може взяти в руки хтось такий, хто разом з азбукою і штукою писання вирве його парохіянам із серця любов до Церкви, обряду й рідного народу.

При улаштуванні того роду курсів треба мати на увазі відповідні постанови світських законів.

Ч. 362. — В справі зголошень на великопостні реколекції.

Секретаріат Чина св. Василя Вел. оголошує: „Зголошення на великопостні реколекції для вірних, інтелігенції та шкільної молоді приймаємо до 5 лютого ц. р. У зголошеннях зазначити: парохію (в містах ще: вулицю і число дому), пошту, деканат, Єпархію і залізничну станцію. На відповідь долучити поштові марки або 2. поштові листівки.

На листи по 5. лютого не відповідаємо.

Від Секретаріату Чина св. Василя Вел. Галицької Провінції, Львів I, вул. Жовківська 36 (Lwów I, Żółkiewska 36).“

Еписк. Одинаріят звертає увагу всіх ОО. Душпастирів на повище оголошення.

Х Р О Н І К А.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 6365. о. Гичко Микола — Дзвиняч.

Ч. 1. о. Шерстило Ілля — Смереків.

Завідательства одержали:

Ч. 1. о. Скавінський Петро — Липовець.

Ч. 101. о. Грушкевич Клим — Сприня.

Ч. 251. о. Данилків Іван — Стрілки.

Померли.

о. Лозинський Й сиф пар. Стрілок 30. XII. 1937.

о. Юзьвяк Михаило пар. Брониці 12 I. 1938.

Душі їх поручається молитвам Всеч. Духовенства.

Від гр. кат. Єп. Консисторії.

Перемишль, дня 1. лютого 1938.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Єпп.

II. Ч А С Т Ь.

о. Др Володимир Голинський.

МІСІЇ МІЖ ПОГАНАМИ.

ВСТУП.

„Всі язкіцы єліки сотворіла єси,
прійдѣтъ, ѡ поклѡнѣтсѣ прѣдъ тобѡю,
Гдѣи, ѡ прослѣвѣлѣтъ ѡмѣ твоє“. (Пс. 85.8).

Проблема поширювання віри, що її визнавцями удостоїлися ми бути в Бога, питання вселенського апостоляту в цілій його ширині та розумінні Католицької Церкви, справа навернення поган є так мало у нас знана, що ще довго треба буде її розбирати, про неї писати й проповідати від самих основ. На цьому відтинку не придбали ми ніякого досвіду, не маємо ніякої традиції, що й нам самим приходиться прокладати дорогу та закладати початки. Не входимо в причини, чому давніше в нас не було заінтересування проблемою поширювання того Христового Царства на землі, бо це не є ціллю цієї розвідки. Додамо тільки те, що ці причини не завжди оправдують нашу неучасть у Богочоловічому ділі спасіння стільки соток мільйонів людських душ, що ще знаходяться поза Церквою. Одначе факт незаінтересування попередників не може бути для нас ні законом, ні засадою. Не сміємо казати: так було, так є, отже нехай і далше так буде. Правдою є, що так було в недавньому минулому, але не завжди так було. Не було воно так в початках Унії, за часів великих двигунів нашого релігійного відродження в XVII. століті.

Та як би воно в минулому не було, у майбутньому мусить і повинно бути так, як це є у других католицьких народів, як це є в цілій Католическій Церкві, по всі часи її існування. У чудовій симфонії богочоловічого апостоляту, ширення Царства Божого на землі, не сміє бракувати голосу Українців, так само як не бракує там ніякого іншого народу.

На цьому полі мусимо відновити й оживити кличі й ідеї великого апостола, Митрополита Рутського, що його ювілей 300 ліття смерти добігає до кінця. Згаданим ювілеєм, що в нашій дієцезії найшов поосібний відгук, наша Церква вшанувала пам'ять одного з найвизначніших своїх Єрархів. Рутський, великий реформатор церковного життя, на всіх його відтинках. Чернечий стан, світське духовенство, рідне шкільництво вийшли з рук Рутського неначе в новій шаті. Дальше — Рутський оборонець нашої Церкви перед зати-ями ворогів, він двигун її престижу, ініціатор українського Патріархату. При тім він великий праведник, гідний по-чести святих.

Коли однак вглянемо в духа Рутського, та схочемо назвати саме джерело його виїняткових прикмет і герой-ських нераз починів, то наглядно видко, що тим джерелом цілючим є в нього свідомість свого апостоляту, свого післаництва. Апостолят — ось синтеза Рутського. І кожній його чин, кожня його подорож, кожній крок, кожня фундація, кожне письмо, так до своїх наставників, як підданих, кожня його промова в Соїмах, зіздах, чи соборах, носить на собі блискуче знамя апостоляту.

Щоби Ювілей Митроп. Рутського не проминув тільки на якійсь спорадичній згадці, як це буває з ріжними людсь-кими «ювілеями», треба нам, його синам у вірі, розбудити, піз-нати, полюбити й перенятися духом апостоляту. Найкраще вшануємо пам'ять Рутського, коли його ювілей закріпимо діяльним розбудженням його духа, як підіймемо його пра-пор, підемо його слідами й дорогами і станемо на цьому підложі, що на ньому Він удостоївся від Христового Наміс-ника назви Колони Христової Церкви. Підложя ж це — то апостолят. Дух Рутського — дух апостола, чин Рутського — чин апостола, ідеал Рутського, — ідеал апостола, пам'ять Рутського — па-мять апостола, наслідування Рутського — наслідування апостола, культ Рутського — культ апостола, кому дорогий Рутський — тому дорогий апостолят.

Оця розвідка має на цілі познакомити Всечесне Духо-венство з проблемою вселенського апостоляту в розумінні Христової Церкви, що знаний під іменем католицьких місій, а познакомивши, заохотити до участі в них. Розглянемо

тут саме поняття місійного апостоляту, наш обов'язок участі в ньому, якими засобами ми, Священики Українці, працюючи на своїх станицях, можемо причинитися до місійної акції, які є місійні організації, тощо.

I. Зміст місійної проблеми.

„Да сватитесь йма твоє. да прїйдег царствїе твоє...“

Як у кожній іншій проблемі, так само в місійній справі треба як слід з'ясувати передусім саме питання про що річ іде й що слід розуміти, а чого не треба розуміти під місійною проблемою. Ясне поставлене питання, причиняється до його належного розуміння й розв'язки. Улекшує орієнтацію в різних поняттях, чи проблемах споріднених із нею головно тоді, коли справа йде про діло так скомпліковане, що ним є місійна діяльність.

Беручи справу загально, зміст поняття місій зрозумілий вже зі самого слова місії, що його значення відоме. Це іменно: змагання покликаних до того ширити Царство Боже на землі. І це поняття рівно ж добре відповідає місіям внутрішнім, як і зовнішнім. У місіях внутрішніх також йде справа про ширення Царства Божого, але радніш вглуб, квалітативно (якістєво), а в місіях зовнішніх ширення береться в стислім значенні, цебто експанзивному розрості Божого Царства. У першому випадку супонуються вірні, що знаходяться в лоні Церкви, в другому ж люди поза Церквою, в околицях де Церкви нема. Місії в першому значенні полишаємо на боці, вони до нашої теми не належать, тут буде бесіда про місії у стислому значенні, тобто про місії зовнішні.

Зовнішні місії не завжди розуміють люди правильно. Буває, що хибно їх зрозумівши, не знають як відповісти на деякі закиди проти місійної акції. Як хтось ціллю місії буде вважати спасіння душ, то хоча на ділі в місійній праці річ іде о спасіння душ, всеж таки годі йому буде зрозуміти, чого нам шукати за невіруючими як такими, що їх спасення в небезпеці — десь далеко за морями, коли їх повно таки біля нас. А тому, що сорочка ближче ніж кожух, отже треба радніш старатися про спасіння тих близьких. — Все це було би правдою, якщоб не було оперте

на помилковому розумінні самого засновку, на недорозумінні місії акції. Цілею зовнішніх місій це ширення, отже заснування й закріплення Божого Царства. Боже Царство замикає в собі два елементи, що мусять виступити правильно й гармонійно. Тут річ іде про добро Творця й творіння. Про яке добро Творця та про яке добро людини йде справа розберемо окремо, хоча на ділі вони від себе не віддільні.

Перше й найважливіше, це добро Творця, що не може бути інше, ніж належна Йому Слава. Хоча Божа слава буде в різних вчинках людини, в житті по його святій Волі, всеж таки слава божа сама в собі від розумної людини має місце тоді, коли людина правильно пізнає свого Творця й Пана, а пізнавши Його, належно почитає. Обовязок почитання, культу Бога пливе з того простого факту, що все, що поза Богом, є його творінням, від Бога у своїм бутті залежним і все, що є, Його є. Богові належитья поклон не тільки від якогось одного народу, чи народів одної раси, не тільки на одному якомусь місці, чи хочаб в якійсь полосі землі, але від усіх народів із усіх усюдів, на кожному місці Божого владитва. „Достойно есть і праведно тебе пѣти, тебе благословити тебе хвалити, тебе благодарити тебѣ поклонятися на всяцѣм місці владичествія твоего“ (Літур. Золот.). Ходить про славу Імени Бога, про це, щоб здійснилися слова молитви Господньої „Да святиться Імя Твое“. Господь Н. І. Христос даючи нам зразок молитви, навчив нас разом й того, про що ми повинні благати Бога — Вітця. Перше прохання, це слава Божого Імення, щоб святилось Його імя, очевидно, всюди як на небі так і землі.

В культурі Бога перше й найчільніше місце займає жертва. Жертвою бо визнаємо Бога, як найвищого Пана цілого творіння. Зі зміною розуміння нашої залежності від найвищого Єства, змінюється культ і жертва. В природних релігіях їх жертви є походження природного. В таких жертвах люди самі собі установили де, коли, хто й що можна приносити в жертву подібно, як і самі собі витворили почитання божества. — В об'явленій релігії, що нею є Християнство, є й об'явлена жертва. Силою Божої установи, абстрагуючи вже від Агнця, ми знаємо, що самотою об'явлена жертва є мила Богові, що

тільки вона віддає гідну шану його Імені. Тому що тільки ця жертва є мила Богові, повинна вона приноситися від усіх народів. В місійній акції річ іде про це, щоби всі інші жертви, що їх видумали собі люди, усунути, а завести одну, правдиву, Богові милу, Ним установлену Жертву чисту. Про цю жертву говорив уже пророк Малахія (І. 11). *Зане ѿ востокъ солнца ѿ до запада ѿмѧ мое прослависѧ во свящѣхъ, ѿ на всѧкомъ мѣстѣ дѣміѧхъ приносѧтъ ѿмени моему, зане велие ѿмѧ мое во свящѣхъ*. Ось жертва месіянська, вселенська (від сходу до заходу, від усіх народів), чиста, що має зайняти місце всіх інших жертв, усіх народів не виключаючи народу вибраного, який у Стар. Завіті мав жертви оперті на обявленні. Людство має тепер тільки одну правдиву жертву: нею є Жертва принесена на Голготі, а відтак безкровним способом повторювана на престолах. Церква, що їй поручено продовжати Відкуплення та стояти на сторожі Божих прав, має стислий обов'язок дбати, щоби Богові приношена була вибрана Ним жертва, по всій землі. Цього обов'язку Вона занедбати не може, без спроневірення свого післанництва в людському роді, без провини супроти Свогого Божественного Основника, Христа Господа. Само зрозуміле, що в справі правильного богочитання, в справі божих прав зокрема заінтересовані священики, чи то як слуги Церкви, чи то як учасники у вічному священстві Ісуса Христа, що є zarazом Священиком і Жертвою.

Друге добро, що його приносить Царство Боже, це добро вірних, добро людей. В ширенні Царства Божого діємо на добро не тільки Бога, але й людей, що подібно як ми, є його творінням і носять на собі Його образ. Місійна акція має на цілі подати людям, що не знають правдивого Бога, не належать ще до Церкви й не користають з ласк Відкуплення пізнання Правди, правдивого Бога, через св. Тайну Хрещення приєднати до числа вірних, вчинити членом містичного Христового Тіла та учасником ласк Відкуплення, увільнити від первородного гріха, з оков і неволі сатани, а вчинити сином божим та наслідником вічного життя. Коротко кажучи ходить про спасення душ, тих безчисленних людських істот, що ще тепер по 19. віках від часу Відкуплення, не користає з Його оwoчів, не почитає правдивого Бога, а віддає поклін ділам своїх рук.

Ось, коротко зясовані, неначе два боки Божого Цар-

ства, що його поширення має на цілі місійна акція. Елемент перший, себто добро Бога, є важніший від другого, і становить істотну частину формальну. Передусім правдивий культ правдивого Бога. Усе ж друге, хоча й суттєве, та не найважливіше.

Оба ці добра, як сказано, йдуть заєдно в парі. На ділі одну й другу ціль осягаємо з хвилию, коли в краях і між поганськими народами основано Церкву як видиму спільноту, живучу клітину Христового містичного Тіла, що живе і діє в напрямі, вказанім самим Христом. Коли це осягнемо, тоді те місце чи даний нарід перестає бути предметом зовнішніх місій, тоді місійна акція кінчиться.

Зо сказаного можна поробити деякі висновки, а разом відповісти на поставлений в горі, а такий частий, навіть у побожних людей закид. — Справа навертання різних безвірків, що живуть коло нас, ніколи не може оправдати нашого незаінтересування зовнішніми місіями, чи навертанням поган. Якщо місії мали б на цілі тільки спасіння душ, тоді годі булоби відповісти на закид. Тимчасом у зовнішніх місіях мається на цілі оснування видимої Церкви, там де її нема. Річ у тому, щоби дати невірним можливість прийти до пізнання правди, користати зі св. Тайн, стати учасниками правдивої жертви, користати із душпастирського проводу та всіх дарів, що їх св. Мати Церква від Спасителя посідає й роздає всім, що з них хочуть користати.

Послідовно близькі нам безвірки, в нашому ж таки довкіллі, що їх ніколи ніде не бракує, знаходяться в цілком іншій положенні відносно засобів спасіння віж погани в околицях, де нема Церкви. У нас Церква, правильно zorganizована, живе своїм життям; кожний має вільний доступ до неї, кожен може слухати науки, що її безустанку голосять душпастирі, може брати участь в Богослужбі. Нікому не заборонений доступ до св. Трапези так само, як до інших добродійств, що їх обильно роздає Христова Обручниця. У нас кожний може мати священника при смертній постелі, дістати св. Напуття й перейти в вічність із усміхом Надії, що оглядатиме Бога лицем в лице. Колиж хтось не хоче користати з тих засобів спасіння, то сам бере на себе ціу вину свого затрачення. На це не має ради. Не можливе взагалі когонебудь змусити користати

з добродійств спасіння. Усякий примус на тому полі противний самим основним правдам Нового Завіту, законові Ласки. Причина в цьому, що акт віри включає в собі свободний акт волі.

Цілком відмінне положення поган, де не має Церкви. Вони не в силі користати зі засобів спасіння без ніякої вини зо свого боку. Вони не знають Бога, не хвалять Його, не призивають Його святого Імення, бо не знають Його. »Якже ж можуть призивати його, що в нього не увірили? А як можуть увірити, котрого не чули? А як можуть почувти без проповідуючого?« (Рим. X. 14). Ось безвихідність положення поган. Кілько там найшлосьби душ, що може більше цінити б це щастя та користі, що ним являється приналежність до Церкви...

А втім ніде не сказано, що всі люди увірять і приймуть Боже Царство. Христос виразно заповів і повчив своїх Апостолів, як вони повинні заховатися там, де їх не приймуть. Посилаючи своїх учнів велів їм Христос проповідати й навчати всі народи, а не всіх поодинокі взятих людей. Можуть одиниці а то й цілі громади не прийняти Христової науки, це однак не може стояти на перешкоді експансії Церкви. Неприйняття Христової науки вказує на ролю подвигу свободної волі кожної людини в ділі, зв'язаним із її спасінням. Яку могутню ролю у справах віри відіграє вольовий чинник людини, про це знає кожний душпастир, що у своїм уряді мав нагоду, а може й мусів, стрінути якогонебуль сектанта чи хочаби ліберала. Зрештою, якщо б Апостоли були придержувалися засади, що годі даліше голосити Євангелію, доки не стануть віруючими всі без винятку мешканці Єрусалиму, чи Палестини — то певно й до сьогодні Христова віра не була б вийшла й поза межі Галилеї. Свідомі науки, що її чули від Божеського Учителя, вони мало уважали, яке число людей повірило їхнім наукам, тільки основували Церкви, лишали „старійших“ тобто священників, щоби сторожували над розростом посіяного зерна, самі ж мандрували даліше, засновували заєдно нові церкви, голосили Веселу Новину, щоб бути Христовими свідками »аж до краю землі«. (Діян I. 8). Маючи такий зразок розуміння вселенського апостоляту, ми не можемо оправдувати своєї непрявни в місійній акції фактом існування неві-

руючих біля нас, потребою їхнього навернення, так само як ніякими іншими нашими місцевими потребами.

Зо сказаного можемо зрозуміти, яка істота та ціль місійної акції. З черги слі нам застановитись, до кого належить подбати за експанцію Церкви й оснування її там, де її ще нема? Лишаючи на боці ділання Божої ласки, що без неї тут ні кроку вперед, кожній віруючий відповість, що діло місій торкається самої Церкви. І так воно є. Продовжувати чин Відкуплення поручено Церкві. Однак Церкву можна різно розуміти. До зрозуміння нашої теми треба мати перед очима наступні моменти: 1) Церкву ділимо на навчаючу й віруючу. Поділ цей засадничий. Інші права й обовязки однієї, інші ж другої. Оцей поділ треба як слід вибити, кілько разів говориться про учительський уряд Церкви, або Його виконування. В місійному ділі учительський уряд очевидно заангажований. Тому все, що з ним в'яжеться, має в місійній акції окреме примінення та грає визначну роль. 2) Згідно зі станом Церкви на землі — вона називається воююча — можна розглядати Церкву на тлі порівняння до боевого фронту між Царством Світла а царством темноти. Де відбувається правильна війна там маємо воюючі сторони; на фронті військо, що чинно бореться за кордони своєї Батьківщини; далі генеральний штаб, що його завданням кермувати цілою боевою силою. Так керманічі, як і фронтовики у всіх своїх плянах, приказах та виконанні залежні від третього чинника тобто від запілля. Подібно діється в місійній акції. І тут маємо затяжну, довго тревалу борню. І тут є керманічі: це правляча й навчаюча Церква, що в нашому випадку свою власть виконує через окремий орган, Конгрегацію Поширення Віри. І тут маємо комбатантів — місіонарів, що полишивши усе, що лише дороге може бути їхньому серцю, пішли на фронт, де борня на життя й смерть, не за добра дочасві, проминаючі, але за душі, за їх життя вічне, за Божі права. Вкінці маємо тут і запілля, що від нього залежні керманічі у своїх потягненнях, а фронтовики у своїх починах. І хоч усі згадані чинники прямують до тої самої цілі, всеж таки різні їх дороги і неоднакові способи їхнього ділання. Інше завдання інший, спосіб праці місіонарів і керівників, а інший запілля. Перші ділають безпосередно в напрямі поширення Церкви, другі тільки

посередно можуть причинитися до цього діла. І саме тут треба мати перед очима основну різницю, що заходить між місійною акцією, а місійним співділанням. Місійна акція, або просто зовнішні місії, це апостольська діяльність католицьких місіонарів між поганами (або єретиками), що має на цілі заложити Церкву, як одинокий звичайний спосіб спасіння. Це діло відповідне до цього підготованих висланників, місіонарів Церкви. У переведенні його люди запілля мало можуть говорити, вже то тому, що зі справою не обізнані, вже то тому, що до них вона не належить.

Місійна співпраця, що має на цілі підмогу місіям, це організація запілля. Тут розуміємо всі ті почини, що мають на цілі розбудити духа апостоляту всіх вірних, щоби кожній по своїм силам причинився до поширення віри, що її сам визнає. До тих починів належать: місійні студії, пізнання всіх проблем звязаних із ширенням віри, (причини неуспіхів, вислідів і осягів, завдань часу), ширити це пізнання між другими, заохочувати вірних до участі в місійнім співділанням способом таким, який в Церкві прийнятий, що про нього буде бесіда далі. Коли до самих місій покликані місіонарі, що трудяться на місцях, то до місійної співпраці повинні увійти усі вірні без виімку. Не треба згадувати, що окреме місце в підмозі місіям мають душпастирі, бо де ходить о апостолят та участь у ньому вірних, то все, що про це вони знають та яке до нього займають становище, залежить одиноко від їхнього пастиря.

В дальшому, полишивши на боці самі місії, розглядатимемо лише місійне співділання. В ньому бо ми заінтересувані, тому й годиться пізнати блище все, що становить місійну співпрацю. Не кожному дано бути місіонарем, але кожній, не відриваючись від своїх обовязків, позістаючи на своїй стійці, може й повинен брати участь так в самому апостоляті як і його великих заслугах. Кожний вірний може брати участь бо, як далі побачимо, не вимагає вона чогось такого, на що не кожній може здобутися. Місійне співділання легко доступне кожному вірному, не спиняє його щоденних занять, на яким він не бувби становищі, і є тільки виявом повноти життя з віри, доказом релігійного вироблення та свідомости своїх обовязків, що

пливуть з того факту, що кожній крещений — прибораний божий син.

Кожній вірний повинен брати участь в апостоляті. З чого пливе наша місійна повинність, на чім операється наш обов'язок участі в місіях, про це буде бесіда в наступнім розділі.

ПЕРЕМІСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

ЙОСАФАТ КОЦИЛОВСЬКИЙ

БОЖОЮ МИЛІСТЮ І СВ. АПОСТОЛЬСЬКОГО ПРЕСТОЛУ БЛАГОСЛОВЕННЯМ

ЄПИСКОП**ПЕРЕМІСЬКИЙ, СЯМБІРСЬКИЙ І СЯНІЦЬКИЙ
ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ І ВСІМ ВІРНИМ
ЕПАРХІЇ МИР В ГОСПОДІ І АРХІЄРЕЙСЬКЕ
БЛАГОСЛОВЕННЯ!**

З псмежи всіх постів, що їх обходимо на протязі церковного року, найважніший є Великий Піст або чотиридесятиця. Кожда побожна душа відчуває всім своїм еством, що в тому часі належиться від неї для Бога щось більше як в інші освячені часи, більше молитви і більше покутних діл. Коли головною вимогою релігійного життя є наслідування Христа, то по свідоцтву великого Учителя Церкви св. Томи з Аквіну робимо це якраз через строгіший ніж коли іноді піст чотиридесятиці. В тому часі ми стаємо якось більше духово розположені не тільки до зовнішного самовідречення але також до діл внутрішньої набожності, до легчого розуміння найглибших тайн нашої святої віри і до прийняття найтяжших вимогів для наслідування нашого улюбленого Спасителя.

Внутрішнє розположення душі це справа першорядної

ваги, бо від неї залежить увесь успіх нашої праці над усвяченням наших душ. Розуміючи вагу цього, хочу вам, Дорогі в Христі Браття і Сестри, послужити в тім спасеннім ділі словом поучення і заохоти, а Господа Милосерного молю, щоби моїм словам дав силу здобути ваші уми і загріти серця до богоугодного відбуття сьогорічного Великого Посту.

Ворог нашого спасення намагається всіми способами загородити побожній душі доступ до Бога. А що доступ цей відбувається головно на дорозі самовідречення себто посту, тому хитрий ворог старається відтягнути нас від того, мовляв піст це людська видумка, він непотрібний, бо й без посту можна вести побожне релігійне життя. Ні, дорогі Браття; піст є Божою установою і він має рішачуче значіння для нашого релігійного і морального життя так, що без заховання посту не можна бути правдиво релігійним і побожним христіянином.

Піст є установлений не людьми тільки Богом.

Вже в раю проголосив Бог прародичам заповідь посту, бо заборонив їм їсти овоч з дерева пізнання доброго і злого. Однак прародичі не послухали Бога, зломали заповідь посту і зіли заборонений овоч. Це був гріх за який стрінула тяжка кара і прародичів і їх дітей, це є весь людський рід. Та милосерний Господь не залишає безпомічних людей у нещасті але приготував для них діло Відкуплення. Через Христа Господь Бог вратує рід людський від заглади, якщо він зрозуміє, що непослух Адама можна направити тільки власним послухом і підчиненням себе Божій волі. В тій цілі обявляє Свою святу волю вибраному народові через Мойсея і пророків. Дає йому заповіді і приказує йому постити. На Божий приказ установив Мойсей день примирення і заборонив через цілу добу приймати якийнебудь корм. Сам Мойсей постив через сорок днів і ночей, щоби переблагати Божу справедливість і відвернути від ізраїльського народу заслужену кару. Забороняє Ізраїльтянам на завжди споживати м'ясо декотрих тварин. Нарід жидівський так зрозумів потребу посту, що в часі загальнонародніх нещастій і тяжких допустів завжди старався примирити караючу руку Справедливого Бога загальним строгим постом і другими покутними ділами. Він

знав добре, як високу ціну має піст перед Богом!

А в Новім Завіті? В Новім Завіті Божественний Спаситель підніс ще вище вагу посту і зв'язав з ним особливіші ласки і благословення. Свій прилюдний виступ починає Христос від строгого посту в пустині, де через сорок двів і ночей не приймає ніякого корму. Наперед дає нам Син Божий живий приклад посту, а щойно опісля жадає того самого від апостолів й усіх, що хочуть іти вслід за Ним. Учить навіть, як постити належить: »Коли постиш — каже — помажи свою голову і вмий лице, щоби люди не бачили тебе, що ти постиш«. (Мат. 6, 18.) А каже так тому, щоби піст Христових учеників був ліпший як піст фари́сеїв, що прив'язували вагу до чисто зовнішної повздержности від їди і хвалилися тим перед світом, немовто вони дуже ревні в службі для Господа Бога, хоч в душі лишалися гордими. Від тої людської гордості Христос очищує піст і повертає йому чисту надприродну вартість, а своїх учеників остерігає перед тим фари́сейським блудом кажучи: »Коли постите, не будьте як фари́сеї — лицеміри сумними«.

Бо піст наш, як має бути милий Богу, і має бути виявом нашого богопочитання, не сміє бути чисто зовнішним, але має обніматися цілого чоловіка. Тому з постом тіла велить Спаситель лучити молитву душі. Щойно піст в злуці з молитвою посідає чудодійну силу перетворити тілесного чоловіка в духовного, вчинити його спосібним гідно служити Богу та успішно поборювати ворогів спасення. При уздоровленню біснуватого каже Христос: »Цей рід не виганяється хиба молитвою і постом«. (Мат. 17, 21). Лучити піст з молитвою значить удухувити його і в цей спосіб цілим нашим людським єством підчинитися Божій волі.

Таксамо й молитва без умертвлення, без посту, не має великої вартости перед Богом. Бо як каже св. Франко Салезій, піст і молитва, то так, як тіло і душа, що творить чоловіка. Піст без молитви, то так як мертво тіло без душі, а молитва без посту, то так як душа без тіла, що не є цілий чоловік. Тому тільки молитва спільно з постом, з умертвленням, може без трудности підносити чоловіка до небесних висот.

Зі сказаного бачимо, дорогі Браття, що не люди тільки сам Бог установив піст та що піст у релігійнім життю християнина відіграє дуже важну роль. Бог виразно допомагається від нас посту, а установлена Христом Церква заряджує, коли й як маємо сповнити через піст Божу волю. Історія Церкви від найдавніших часів, а з окрема життєписи Сятих вчать нас, яку високу вартість привязувано завжди до заповіді посту. Святі Божі Угодники перших часів християнства старались подобатися Богу передовсім строгими постами. Вони не лиш виконували точно всі пости приказані Церквою, але добровільно, за дозволенням Церкви, накладали собі ще більші пости. Одні відмовляли собі через цілий великий піст вареної страви, інші жили тільки о хлібі і воді, ще інші спішили в пустиню і тут по взору св. Івана Хрестителя кормилися тільки корінцями, ба навіть і це їди собі відмовляли і рідко її приймали. Взагалі кожний Святий давніших чи новіших часів уважав піст за одну з найважливіших вимог у стремління до святости. Читаючи сьогодні ті життя Сятих подивляємо їх величні подвиги особливо в часі Великого Посту і славимо Бога, що таку силу подав людям. Рівночасно вичитуємо там одну велику правду, що без умиртвлення, без посту, нема святости!

І серед вас, дорогі Браття, є чимало побожних душ, що радіби не тільки строго придержуватися установлених Церквою постів, але радіби дати зі себе куди більше ніж того жадає Церква. Щож про них скажу? Гарне, миле Богу діло роблять. Таких діл, о скільки вони походять зі святого наміру, Бог напевно не полишить без належної нагороди, а особливо коли відкинуть від себе те, що чоловікові є непотрібне або й шкідливе, як тютюн, чарку або іншу приємність чи вигоду, та на них у Великім Пості навіть не подивляться. Тим побожним душам пригадую, щоби цю жертву добровільних постів не забували ніколи лучити з духом молитви і внутрішньої набожности, щоби з цим добровільним умиртвленням ішло в парі святе життя, чесне відношення до ближніх та совісне сповнювання обов'язків. Без того, дорогі Браття ваші добровільні жертви самовідречення і умиртвлення булиби позбавлені властивої надприродної краси і вартости. Інакше це виглядало би так, якби ви приносили Богу цінний дар, а в серці жалували

того. Скажіть самі, чи така жертва моглаби бути Богу мила?

Уважаю, Дорогі Браття що після того, що я сказав, ніхто не сумнівається в те, що Бог установив піст та що піст є Богу милий. А тепер застановімся коротко над внутрішньою понукою, що її мав Бог установляючи піст. Воно по правді кажучи вистарчає знати, що Бог так хоче і що велить Церкві домагатися від вірних, щоби заховували піст; а чому це й на що, в те побожний християнин не повинен навіть входити. Однак в тім випадку вільно нам досліджувати блищі причини Божої волі, бо Господь Бог не закриває їх перед нами, тай Церква про них виразно говорить. Отже чомуто, в якій ціли установив Бог піст?

Через піст хоче Бог випробувати наш послух супроти Його святої волі і бажає, щоби ми плекали цю чесноту в наших душах. Через заховування посту маємо найкращу нагоду доказати, що вміємо вище цінити Божу волю ніж приємности і вигоди нашого тіла. Коли Бог проголосив прародичам в раю заборону їсти овочі з дерева пізнання доброго і злого, то наче хотів сказати: »Кілько разів поглянете на те дерево, згадайте, що я є Паном вашим й усього сотворіння, що моя воля це найвищий закон. Горе вам, якщо захотілиб подоптати мою волю!« А коли прародичі мимо цього зіли заборонений овоч, то чим прогрішилися? Чи може в самім овочі лежала провина? Ні! Бож овоч це Боже твориво, а все що Бог сотворив, є само по собі добре. Вина прародичів лежала у непослусі, бо гріх це непослух супроти Бога. Те саме є з постом. Бог дав приказ посту, а через Церкву звіщає нам, коли й як це маємо робити. Якіж у тім Божі наміри? Такісамі, як у заповіді даній прародичам у раю. Це проба чесноти послуху Божій волі і нагода здобути надприродні ласки. Наче чуємо голос Божий: »Пам'ятай сину, що не смієш у житті йти за голосом тіла, яке хоче бути сите і хоче вигоди. Через піст маєш доказати, що ти вище ціниш собі душу та що в тебе моя воля стоїть вище ніж вигоди тіла«. Деж лежить вина за недодержання посту? Чи може в м'ясній страві? Ні, бо Спаситель учить, що: »Не те, що входить в уста, сквернить чоловіка«. (Мат. 15, 11). Вина за переступлення посту лежить одиноко

в непослусі, в тому, що чоловік свідомо протривить Божій волі і робить те, що Бог заборонив робити.

Для кращого зрозуміння цієї правди можемо послужитися прикладом з буденно життя. Уявм собі, що якийсь дбайливий батько, ось наприклад хтось із вас, приніс з міста до хати кілька гарних овочів і поставив їх на стіл. А синкови аж слинка пішла з рота, як побачив таку ласу річ. Бачив це батько і знав про покусу сина. Але щоби свого любого сінка з малку призвичаїти до послуху і самоопановання та щоби його виховати на чесного обовязкового громадянина, батько заборонив синови строго рушати ці ласощі. Тільки тому заборонив, щоби переконатися, що варта його синок і чи може на його чесноту рахувати. Якщо ця дитина здобудеться на самопобіду і послухає батька, чи не справить йому тою чеснотою великої радості? Чи не похвалили б ви за таке вашої дитини і не дали даруночку в нагороду? А якщо хлопчина не послухає, то напевно справить батькові велику прикрість і стягне на себе справедливо його гнів і кару. А покарає його батько не за овочі, бо він на те їх купив, щоби їсти — але за непослух.

Хто переступає заповідь посту, чинить подібно як той неслухняний хлопець і дає доказ, що не вміє себе опанувати навіть там, де це дуже легко можна було зробити. Це нужденний раб власного черева, що мов та нерозумна тварина не має сили опертися низькій жадобі. Такий вчинок є негідний характерного чоловіка, негідний віруючого християнина католика і виставляє йому погане свідоцтво раба низької пристрасти. На жаль такі люди мають ще відвагу свої негідні поступки виправдувати плитким мудрованням. Майже з правила можна від них почути таке: »І щож у тім злого, що я їм мясо в піст? Цеж марниця. Головна річ, щоби я чесно жив, не крав, не грабував, не кривдив.“ А якже! »щоби я тільки чесно жив, не крав«.... Але вкрати Господу Богу Його Боже право до свого сотворіння, нарушити волю Божу, — на це той чоловік сліпий! Що таке оправдання є нерозумне і нечесне, це розуміє кожний, хто привик бодай трохи глибше думати. Бо скажіть, Дорогі Браття, чи такий чоловік не переступить кожної іншої заповіді Божої чи церковної? Напевно переступить, як тільки прийде такасама або сильніша покуса. Хто навіть в дрібній справі не уміє

послухати, той не послухає й у важній. Хто не слухає Бога, не буде слухати й людей, байдуже чи це будуть родичі, чи настоятелі, чи закони писані, чи моральні накази чесного поступовання. На такого не можна рахувати, що не рушить чужої власности або не спроневірить громадського гроша, якщо буде ним орудувати. Чи не так? А щож варта такий син у родині або такий громадянин у суспільности? Пожалься Боже!

Врешті заповідь посту не домагається від нас нічого неможливого. Церква узгляднює кождочасні обставини вірних і бере під увагу всі їхні потреби, можливости і перепони. Підчас цілої чотиридесятниці і страстного тижня є всего шість днів строгого посту, в котрих обов'язує заборона їди м'ясних і молочних страв. І це вже на цілий рік, бо в усі інші пісні дні нема такої заборони. Тай ці дні строгого посту не сліднують безпосередно по собі, бо межі ними є менші й більші перерви. Зате в часі межі першим і останнім тижнем є лиш три дні в тижні безмясні; в усі прочі дні Церква дозволяє вірним їсти м'ясо, а зобов'язує їх натомість до молитви при нагоді споживання м'ясних страв. Хиба ніхто не скаже, що цей обов'язок неможливий або що він тяжкий до сповнення. Впрочім приймим, що для декого він справді тяжкий або неможливий. Кому неможливо додержати посту, то він його й так не обов'язує, а кому тяжко, той може без трудности одержати розрешення, як о се попросить. Треба тільки дрібки доброї волі, а кождий може бути в порядку зі своєю совістю. А тут якраз про добру волю і маленький послух розходиться — про ніщо більше. Хто того не хоче зі себе дати, того годі звільнити від гріха. Це річ і для малої дитини очевидна.

Попри чесноту послуху подобалося Господу Богу звязати із наказом посту ще інші чесноти, які мають рішачий вплив на релігійне і моральне життя людей. Немуірненість або обжирство і п'янство є тим головним гріхом, що родить многі інші дуже тяжкі гріхи і проступки. Цей гріх виступає у найріжнорідніших видах: один грішить надмірною їдою, інший надмірним питтям. Є люди, що вганяють за ласощами і не знають більшої приємности над почуття ситости. Чимало є таких, що хоч

і вдоволяються поданою їм стравою, однак споживають її з якоюсь особливішою насолодою і жадобою. Мало є таких людей, що не провиняються в тій річі та що при кожній їді пам'ятають, що згідно з Божою волею страва має служити самото до удержання життя і здоров'я та скріплення сил до праці. Колиж ми так часто проґрішуємося проги уміренности в їді, то чи не годиться, щоби ми у Великому Пості це є, в часі Церквою на це призначеному, прийняли на себе за це відповідну покуту? А якаж може бути краща і більше відповідна покута як відмовити собі їди деяких страв і вправлятися в чесноті уміренности? Коли у вашому садку молоденьке овочеве дерево починає рости криво в один бік, що тоді зробите? Нагнеге його в противний бік, а опісля вкопаєте біля нього просту сильну тичку і прив'яжете до неї деревце, щоби росло просто в гору. Полібно треба боротись із злими нахилами нашої душі. Гордість викорінюємо противною чеснотою покори, гнів противною чеснотою лагідности а неуміренність в їді і питтю чеснотою уміренности.

Надмірна жажда насичення належить до найнищих понижаючих чоловіка пристрастей. Туди належить також жадоба змислових розкопів, що заподає найбільше спустошення межі людьми і принижує чоловіка до ряду нерозумної звірини. А чи знаєте ви, дорогі Браття, що неуміренність і нечистота завжди ходять разом, що це дві найблищі собі посестри? Хто грішить неуміренністю, в того виступають зі здвоєною силою нечисті спокуси. Хто не навчився бути уміреним в їді і питтю, той не запанує ніколи над змисловістю! Досвід учить, що воно з правила завжди так буває. Тому, хто хоче ослабити нечисту пристрасть мусить необхідно зачинати боротьбу проти неуміренности в їді і питтю, — іншими словами, мусить зачинати від посту! Окрім заховування обовязкових постів, що їх поручає Церква, треба в тім випадку накладати на себе також добровільні пости і умиртвлення, щоби через малі побіди посісти силу душі, потрібну до поборення грізного ворога — нечистоти. А відома річ, що хто не почуває в собі доволі сили, щоби побороти слабшого противника, той напевно не подолає сильнішого. Піст, умиртвлення в злуці з молитвою це є той могучий орудник до того, щоби ми могли поконати покуси до нечис-

тоти, щоби ми панували завсігди над нашою змисловістю, щоби ми не були невільниками низьких, мерзенних пристрастей та щоби ми були праведними мужами духа, що є побідниками у кожній стрічі з небезпекою гріха. Чим більше відберемо тілові приємнощів, тим більше користає на тім душа. Цю правду держіть, дорогі Браття, в часі цілого Великого Посту, постійно у своїй пам'яті!

Не забувайте однак, дорогі Браття, що піст із молитвою не є сам в собі ціллю Великого Посту; ціль його є як найбільше у священня наших душ через побожне розважання Страстей Христових і достойне прийняття св. Тайни Сповіді та св. Причастя.

Другими літами я писав о тім до вас, щоби вас приготувати до гідного прийняття тих Дарів Божого Милосердя. Цего року о тім вже не пишу; нехай ваші Отці все те вам доцвнять. Я тільки прошу вас, щоби ви й цього року не жаліли труду та всіми силами старалися як найкраще приготувитися до прийняття тих св. Тайн.

Рахуйтеся до св. Сповіді добре, пильно й уважно зі всіх своїх гріхів. Нехай ваш обрахунок совісті буде повний, щоби Сповідь ваша очистила цілковито вашу душу й дала їй мир св. Духа. Рахуйтеся із думок, бажань, зависти й ненависти, щоби ви могли опісля свобідно приставати з Богом у молитві.

Жалуйте щиро за свої гріхи, бо жаль у св. Сповіді, це найважливіша частина цієї св. Тайни. Заки ще підете сповідатися, збуджуйте жаль так як вам це подають наші молитвенники. Нехай ваш жаль обіймає всі гріхи, нехай він буде великий і глибокий такий, як глибока душа людська та як глибока злоба кожного гріха. Випалюйте гріхи у своїй душі щирим жалем. Нехай ваш жаль буде подібний до жалю св. Апостола Петра, що на згадку про свої гріхи постійно плакав так, що при кінці життя на його лиці утворилися дві борозни, що ними спливали слези, а тіло було в тих місцях поранене, бо слези ніколи не висихали...

До жалю долучуйте завсігди щирі постанови по праві свого життя і приречення ніколи вже більше Бога Предоброго не образати, уповуючи пригому великим

упованням на Його поміч небесну. Постановляйте щиро уникати на будуче всякої нагоди до гріха, бо від нагоди пливуть гріхи як потічки з жерела.

З жалем і постановою поправи ідіть до стіп священника і сповідайтеся — щиро і з жалем. Нехай ваша сповідь буде вірним образом вашої душі. Не стидайтеся у Сповіді признаватися до гріхів, бо ми всі є грішниками тай ще наша мати в гріхах нас зродила. Не хваліться в Сповіді, не оправдуйтеся та не говоріть о гріхах своїх ближніх, а говоріть там тільки ваші гріхи. Говоріть їх самі, не чекайте, щоби священник витягав їх від вас.

А по Сповіді відправте належну покуту. Вона певне не буде дуже велика, але коли ви її злучите з покутою Ісуса Христа, що Він нею вже за нас покутував, з Його бичованням, з вінчанням терням, з несенням хреста, з розп'яттям на хресті та Його смертю, то — хочби ви покуту дістали тільки змовити три „Богородице Діво“, то й ця покута буде перед небом велика як за найтящі гріхи. А не забувайте також на це, що наймиліша для Бога покута, то щира правдива й постійна поправа дотеперішнього нашого грішного життя.

Сповідь так відбута зробить вас гідними, щоби опісля через св. Причастя Ісус Христос, наш божественний Спаситель, замешкав у ваших душах, полюбив вас і провадив дальше до вічного щастя дорогою Божої волі.

Нехай ця найсвятіша Божа воля буде для всіх вас провідником цілого вашого життя. Нехай вона буде підвалиною всіх бажань, праць і всіх ваших сподівань. Нехай Спаситель світу подасть вам ту мудрість, щоби ви все своє життя будували тільки на тій волі Божій. Тоді збудуєте дім своєї праведности на вічній непохитній та неодолимій скалі, що йому ніякі бурі ні вітри, ні вся злоба людська ні пекольна не зашкодять, бо він тоді стояти буде на тій підвалині, що її положив сам Христос Господь.

Благословлю з глибини серця всі ваші пости, труди, умертвлення молитви, приймавання св. Тайн і взагалі всі ваші праці над освяченням ваших душ у часі цегорічного Великого Посту та прошу нашого Спасителя, щоби Він післав вам всім і Своє благословенство з неба.

Благословення Всемогучого Отця і Сина і св. Духа нехай зійде на вас і полишиться з вами на віки. Амінь.

Дано в Перемишлі, в неділю мясопустну дня 27 лютого р. Б. 1938.

† ЙОСАФАТ

Епп.

Ч. 882. — Зарядження в справі пастирського листа.

Поручається Всеч. Отцям Душпастирям прочитати вірним в матерніх і в дочерніх церквах повищій пастирський лист в неділю Сиропустну замість проповіді в часі Служби Божої або інших богослужень.

Ч. 860. — Зарядження на час постів в 1938 р. згл. до Великого Посту в 1939 р.

Що до постів поручаємо придержуватися постанов Львівського провінціального Собора з р. 1891 (титул XI. ст. 240. О постах).

Де однак заходилаб потреба розрішення, уділяємо Всч. О.О. Душпастирям, Катехитам і Сповідникам власть, по совісім провіренні причин при узглядненні обставин розрішати від посту, з виїмком пятниць.

Особи користаючі з розрішення відмовлять приписаві Синодом молитви.

Час пасхальний треває в нашій церковній провінції від понеділка I. седмиці Вел. Посту аж до празника Вознесення Г. Н. Іс. Христа.

Всч. О.О. Душпастирі і Катехити доложать усіх старань, щоби як найлучше приготовити вірних до достойного прийяття св. Тайн і дадуть їм нагоду відбути сповідь також перед постороннім священиком, запрошуючи в тій цілі сусідних священиків по попереднім заповідженні про це своїм вірним.

При тій нагоді звертаємо Всч. О.О. Душпастирям увагу на обовязок в особливший спосіб знятися хорими у парохії.

На цілий час пасхальний уділяємо усім О.О. Сповідникам власть розрішати від усіх гріхів задержаних Епископові чи самим правом чи дієцезальним розпорядком.

У наглих випадках і поза пасхальним часом можуть сповідники розрішати *pro foro interno* від усіх цензур в який небудь спосіб задержаних чи Папі чи Епископові, якщо неможна заховати сих цензур на вні без небезпеки тяжкого згіршення або неслави, або якщо каючому прикро булоб оставати в стані тяжкого гріха через час потрібний

до сего, щоби вистаратися о розрішення у дотичного церковного Наставника. Обложений цензурою пенітент повинен віднести через сповідника до згаданого Наставника о поручення під загрозою поновного стягнення на себе цензури.

В кінці пригадуємо сім Всч. О.О. Сповідникам, що і надалі мають власть привертати каючимся утрачене право *petendi debitum coniugale* (Перем. Епарх. Відомости з р. 1930 ч. III. ст. 56).

Ч. 816. — В справі зібрання даних до шематизму.

В цілі зібрання даних, потрібних до видання шематизму на 1938/39 р., Еп. Ординаріят пересилає враз із »Епархіяльними Відомостями« за березень готові формулярі до виконання й заряджує слідуюче:

Всеч. О.О. Парохи, Завідателі і управляючі Сотрудники виконять якнайточніше формулярі і перешлють їх найдаліше до 31. березня ц. р. до своїх деканальних Урядів.

До заподання якнайточніших даних зобуваєється О.О. Душпастирів в совісті. У випадках легкодушного занедбання й опізнення, Епископський Ординаріят поручить зібрати дані дотичному о. Деканові, згл. одному із сусідних священників, на кошт несовісного душпастиря.

О.О. Декани зберуть від своїх О.О. кондеканальних виготовлені дані та по їх провіренні, заподадуть до них свої можливі завваги й негайно перешлють до Еписк. Ординаріяту (найдаліше до 10. квітня ц. р.).

Ч. 883. — В справі пояснення вірним відношення Церкви до палення тіл умерших.

З огляду на це, що лучаються випадки разячого незнання науки Церкви в такій важній справі як палення тіл небіщиків, чого доказом є заміщені в останніх днях статті на цю тему по наших часописах, поручається Всеч. Отцям Душпастирям можливо ясно і вичерпуючо пояснити вірним, що католицька Церква поручає виразно хоронити тіла небіщиків в землі, натомість якнайстрогіше заборонює палити їх у т. зв. крематоріях. Бо тіло наше, Богом сотворене, що його взяв на себе Син Божий щоби ним відкупити людський рід і яке сидить тепер і царює у славі

праворуч Вітця небесного, має право, щоби його по смерті чоловіка складано до гробу так, як зложено до гробу Тіло Христове. Крім цього тіло наше що його усвячують св. Тайни підчас земної мандрівки, стає через заслуги Христа храмом св. Духа і мешканням Прсв. Тройці, тому маємо строгий обовязок поступити з ним по смерті так, як Господь Бог зарядив: »В поті твого лице будеш їсти хліб, доки не вернешся в землю, з якої ти взятий; бо ти є порошок і в порошок повернешся« (Бит. 3. 19.)

Як строго Церква трактує цю справу, це видно по строгих карах, що ними загрозила непослушним. Якщо якийсь католик поручивби спалиги своє тіло по смерті, належить відмовити йому в останній недузї уділення св. Тайн, коли не хотівби відкликати даного поручення, а по смерті належить відмовити йому церковного похорону на рівні із самогубцями і еретиками. Рівнож строгі цензури наложила Церква на вірних і на священників, що посмілиби знехтувати цю заборону. (Гляди канон 1203, 2339, і і Кодексу кан. права). Треба повчити вірних, що палення тіл небіщиків пропагують вороги католицької Церкви, переловсім секта масонів, та що свідомий католик має строгий обовязок не тільки слухати науки Церкви під тим оглядом але також всюди боронити її становиска.

Треба конче вияснити цю науку вірним в одній із проповідей у церкві. Порадно булоби також обговорити її всесторонно в окремім рефераті на сходах церковного брацтва або в читальні а між священниками пригадати собі її на деканальних Зборах.

Ч. 887. — В справі передплати за Епархіяльні Відомости на рік 1938.

Передплата за Епархіяльні Відомости на рік 1938 виносить 5 зол. Квоту сю дозволяється побрати з церковної скарбони, а Канцелярія Еп. Консисторії відтягне її з платні за місяць квітень ц. р.

Всч. ОО., котрі не побирають платні, як також Всч. оо. Катехити, обовязані повисшу належитість надіслати до Канцелярії Еп. Консисторії.

Х Р О Н І К А.

Іменовання:

Ч. 440. Турянський Яків — завітателем жукотинського деканату.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 330. о. Гоцький Олекса — Глинсько.

Ч. 329 о. Баріляк Дмитро — Двірці.

Від гр. кат. Єп. Консисторії.

Перемишль, дня 1. березня 1938.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Єпп.

II. Ч А С Т Ь.

о. Др Володимир Голинський.

МІСІЇ МІЖ ПОГАНАМИ.

II. Повинність Місійної Співпраці.

Горе же мнѣ есть, ѣще не благоукъствѣю. (I. Кор. 916).

Пізнавши, що це Місії, яка їхня ціль та істота, розберімо тепер питання, на чім ґрунтується наш обов'язок причинитися по силам до розвитку, розросту Церкви Христової на тих теренах, що на них досі Її ще нема. Причини, що спонукують нас до участі в місійному чині, хоча самі по собі важні для всіх — то всетаки деякі з них відносяться більше до нас, чи то як того, а не іншого народу, чи як до священників. Кожен читач навіть при малій рефлексії легко зможе пізнати, які мотиви до кого відносяться.

Перша понука Місійної Акції випливає зі самої природи Церкви. »Завданням бо Христової Церкви, через поширення Божого Царства по цілій землі »подати оwoчі Відплення усьому людському родові«.¹)

На основі виразної волі свого Божественного Основника, Церква має бути католицькою або вселенською. Вона установа для усіх народів і на всі часи. «Найбільший і найсвятіший обов'язок, що його Господь Н. І. Христос поручив своїм учням перед відходом до Небесного Вітця й що його зясував Він словами: »Ідіть в увесь світ звіщайте Євангелію усьому сотворінні« — не міг очевидно вигаснути зо смертю Апостолів, а повинен продовжатися через їхніх наступників аж до кінця світу, цебто доки тільки житимуть люди, що їх правда мусітиме визволити«.²)

Вселенськість Христової Церкви, це Її істотна прикмета й вона є предметом Віри. Ця правда Віри накладає на нас обов'язок її не тільки прийняти й увірити в неї в порядку теоретичнім — але також діяти в напрямі її здійснення чином. Практично ж переводиться ця правду в життя через географічне й етнографічне поширювання Церкви, що

¹) Піп XI. Енцикліка „Rerum Ecclesiae“ — гл. А. А. S. 1926 стр. 65.

²) Венедик XV. Енцикл. „Maximum illud“, А. А. S. (1919 р.) стр. 440.

має місце на Місіях. Від обов'язку здійснювання цієї правди не вийнятий ніодин член Церкви. Кожний що через святе Хрищення убрав себе у Христа, став членом Його містичного Тіла, носить на собі тавро Відкуплення, став членом Церкви й узяв на себе побіч прав, також ці самі обов'язки, що їх має Церква. Подібно, як Церква є католицька — так кожен живий її член стає католиком, вселенським — значиться бере участь в усьому, що католицтво дає, чи вимигає. Однією ж із вимог, що їх ставить католицтво, це його здійснювання, цебто експанзія Церкви. Так отже Місійна Акція зазублюється із правдами Ври, Місійна Акція — це практичний зміст цього місця Символу Віри, де сказано, що Церква є католицька.

Тут ніяково вимовлятися якимось викрутом, що мовляв Церква є католицька — отже має обов'язок дбати про Місії, але тільки в своїй цілості — але цей обов'язок не тяжить на кожному членові Церкви, взятому осібно — або — нехай журяться Місіями десь там у Римі, — або єпископи, — пастарі дієцезій! — Нас священиків, чи вірних українців, це безпосередно не обов'язує! (Д. б.)

Заклик Виділу Тов-а П. Е. П.

ДО ВСЧ. О.О. ДЕКАНІВ.

В цілі переведення в життя »Емеритального фонду для гр. кат. священиків Перемиської Епархії« — по бажанням останніх Заг. Зборів — Виділ Тов-а просить тих Всч. О.О. Деканів, що ще не порушували справи тогож фонду, щоби цю справу взяли під розвагу на найблищих Зборах ОО. кондеканальних і надіслали тут заяви Отців вступлення в члени Ем. фонду.

Пригадується, що проект правильника тогож фонду, що його прийняли Заг. Збори Тов-а П.Е.П. в 1934 р., розіслано в р. 1935 всім ОО. Деканам.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Святочне слово Єпископа

до Всч. Духовенства і вірних на Празник Пасхи.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Хто з вас, мої дорогі, не відчуває в глибині душі незвичайної радості, коли в день Христового Воскресення почує цей воскресний привіт та чудодійну мелодію воскресної пісні? Як мило робиться тоді на душі! Здається, наче щезли нараз усі буденні клопоти, призабулися прикροщі, устали болі, наче перемінився цілий світ. Воскресний привіт влив в душу якусь таємну силу, що не дозволяє нам падати духом навіть у безмірно важкому й безвихідному положенні але велить завжди іти вперед у боротьванні зла й у стремлінні до того, що чесне і святе.

А ця сила воскресного привіту тому така велика і могутня, що не на землі межи людьми, але в самого Бога на небі має свій початок. Сам Син Божий, Христос Спаситель зіслав її світові перший раз у три дні по Своїй хрестній смерті і від тоді що року зсилає її тим, що увірили в Нього й у Нім зложили всі свої надії.

Перші відчули на собі цю божу силу неба Христові апостоли. Як довго Христос був із ними, вони були сильні й відважні, обіщували що на смерть підуть за Ним. Але як тільки побачили Його пониженого, коли остали самі

здані на власні сили, почули свою слабкість і безрадність. Одначе в хвилі найтяжшого пригноблення і безнадійности доходить їх радісна вістка Воскресення. І знова вступає в них бодрий дух, жажда праці і посвяти Христа ради. І переконалися, що все, що вони посідають доброго, всю свою силу і вартість завдячують Христові, що без Христа вони нікчемні труси і життєві непотреби.

Не лиш на собі досвідчили апостоли високу вартість цьої правди, але мали нагоду бачити це на жидівській старшині. Хоч як точно обміркували жиди свої безбожні пляни що до Христа, хоч підюдили проти Нього весь на-рід, хоч завдали Йому тяжкі рани і соромну смерть на хресті, хоч вкінці привалили Його гріб тяжким каменем та й ще на ньому військову сторожу поставили, все те на ніщо не здалося. Третого дня ангел Божій відвалив гробовий камінь і Христос вийшов славно з гробу. Людська злоба показалася безсильною супроти божих плянів.

Христос воскрес — значить життя віднесло побіду над смертю й останнє слово на закінчення історії людства на землі буде мати не смерть—як це тепер діється—а життя, безмежне вічне життя. Як Христос воскрес із мертвих, так і ми в останній день всі воскресемо до нового вічного життя.

Христос воскрес, значить що правда побідить лож; ті що правді служать на землі, заживуть радістю побідників, а ті що віддали себе в службу ложі, засоромляться.

Христос воскрес — значить що ненависть і злоба мусять уступити місце любові. Як тоді при Христовім воскресенні не встоялась людська злоба проти божої любови так не встоїться сьогодні, бо чиж сотворіння може встоятися проти Творця?

І сьогодні завзятий ворог ненавидить Христа, як колись Його ненавидів. Всіх зусиль докладає, щоби вирвати з коренем Христові засади з людських сердець і з лиця землі стерти сліди панування Христа Царя. Замість об'явленої правди розсіває кукіль безбожницької світової мудрости, яка принижує людину до ряду тварини, відбирає їй віру в Бога, а з нею радість й охоту до життя та силу до боротьби в обороні вічного й дочасного щастя. Що раз більше людей, що блукають по манівцях шукаючи щастя без Бога і Його закону. Це найбільше гідні пожаловання істоти, справжні духові каліки, які, чим більше віддаляються від Бога, тим більше відчувають безвихідну глибіню нещастя.

Їх кличте на свідків правди, що чоловік без Бога, це найнещасливіше сотворіння під небом.

Врешті чиж ми самі мало маємо нагоди, щоби переконатися, що чоловік без Бога це немічна, безвартна, нещаслива істота? Чи в часі молитви, по прийнятті св. Тайн, на богослуженні в церкві не відчуваємо себе вдвоє сильніші, більше вдоволені, охочі до праці як звичайно? А яке пригноблення опановує нас в хвилях невдач, терпінь та різних допустів, коли роздумуємо самі зі собою над тими прикрощами, забуваючи шукати передовсім у Бога потіхи! Чим bliще Христа перебуваємо, тим сильнішими й більше бадьорими відчуваємо себе, а чим більше віддалюємося від Нього, тим більше ми осамітнені, нещасливі. Так для життя душі як і для дочасного щастя треба нам піддержувати якнайтіснішу злуку з Христом. „Чи наше серце не горіло в нас, коли говорив в дорозі і коли відчиняв нам Письмо?“ — питаємо нераз самих себе, як ті ученики з Емаус, згадуючи мило щасливі хвилини тіснішого приставання з Ісусом на молитві а в св. Тайнах.

Попри те побожне розважання хочу зложити вам Всч. й Дорогі Отці, й вам дорогі Епархіяни, мої щирі святочні побажання з нагоди Христового Воскресення: Нехай Христос Господь благословить вас і ваші родини всіми ласками і дарами неба. Нехай потішить у смутках, облекшить життєві тягарі, осолодить терпіння, віддалить журбу, подасть силу перенести важкі допусти.

Вам, Всечесні Отці, бажаю найкращих успіхів у важкій душпастирській праці над вашими вірними. Нехай Господь Ісус захоронить ваші парохії перед страшним посівом безбожництва, сектанства і згіршаючої торгівлі душами ваших вірних. А вам самим нехай пішле ласку витревання в ревній службі Богу та терпеливого перенесення важких ударів лихого часу.

Зокремаж вам, дорогі Епархіяни, бажаю ласки кріпкої віри надприродної і побожного святого життя. Нехай Господь захоронить вас перед підшептами лукавих людей, які намагаються вирвати з ваших сердець цей найцінніший скарб віри або захитати привязання до рідного обряду. Живемо в часах великої проби, коли всі сили ада й уся злоба світа іде наступом на ваше дочасне і вічне добро. Серед злиднів і журби про майбутнє ваших дітей легко

може найти доступ до серця покуса зневіри. Нехай Господь захоронить вас перед нею і нехай подасть ласку витревання в добрім.

Надівсе однак бажаю вам якнайтіснішої злуки з воскреслим Христом через молитву, розважання, часті св. Тайни та участь у богослуженнях. Єдиний це ратунок для успішної захорони перед злобою світа. Саме сьогодні треба благати Христа як благали його ученики в Емаус: „Господи, зостанься з нами, бо вже вечоріє і нахилився день“.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з вами завжди. Амінь.

Дано в Перемишлі 8. квітня 1938. р.

† ЙОСАФАТ
Епп.

Ч. 1917. — Поручення відчитати вірним святочне слово Єпископа.

Повище святочне слово поручається відчитати вірним замість проповіді в часі Служби Божої в перший день Великодня.

Від гр. кат. Єписк. Ординаріату.

Ч. 1918. — За виздоровлення Преосвящ. Ординарія.

Проситься й поручається Всч. Духовенству жертвувати Служби Божі й молитви на інтенцію виздоровлення Іх Преосвященства Е. Кир Йосафата. Всч. ОО. Душпастирі заохотять теж вірних до горячих молитов за свого Пастиря в цьому намірі.

Від гр. кат. Єписк. Ординаріату.

Ч. 171/Орд. — Подяка за „Петрів гріш.“

Секретаріят Стану Його Святости Папи Пія ХІ. надіслав сюди з Ватиканського Міста під датою 10. березня 1938. р. Ч. 167830. ось таке письмо:

Всесвітлішому і Преосвященому Отцеві Йосафатові Коциловському Єпископові Перемиському, Сянницькому і Самбірському для Українців.

Всесвітліший і Преосвящений Отче!

З правдивим вдоволенням прийняв Святіший Отець

щедрий дар на Петрів Гріш у квоті 2.200 золотих, що їх зібрано у Вашій Епархії і переслано сюди через тамошнього Апостольського Нунція.

Святіший Отець добачує в тім нову й особливішу признаку з боку Вашого клиру і вірних, що хочуть під Вашим проводом піти на зустріч потребам Апостольського Престола з огляду на незвичайно збільшені труднощі прикрого і несприятливого часу.

Щиро за це дякуючи Вам і побожним жертводавцям, Його Святість радби відплатити синам за їхню любов взаємною любовю і молить Бога о найобильніші ласки для всіх та уділяє всім вселаскавіше Апостольське Благословення в Господі.

Подаючи Вам це до милого відома, шлю вислови моєї найглибшої до Вас пошани та остаю

відданий Вашій Ексцеленції
Е. Кардинал ПАЧЕЛЛІ.

Ч. 1920. — Обовязок ОО. Деканів відносно звільнення зглядно введення ОО. душпастирів.

Епископський Ординаріат звертає увагу Всч. ОО. Деканів на тутешній розпорядок Ч 3167. з 1933 р. (гл. П. Еп. Відом. з 1933 р. ч. VI. ст. 74.), що ним поручено Всч. ОО. Деканам, щоби або самі або через своїх заступників були присутні при передачі та прийнятті душпастирського уряду та церковного і парохіяльного майна. Впроваджувати новопоставлених священників в їх душпастирські обовязки Всч. ОО. Декани обовязані особисто. При введені ОО. сотрудників в їх обовязки, Всч. ОО. Декани подбають, щоби унормовати взаїмвідношення та справу доходів між ОО. парохами а ОО. сотрудниками по думці рішень Львівського пров. Собору з 1891 р. (гл. чинности і рішення пров. Львівського Собору з 1891 р. титул VII. глава VII. ст. 206.) та розпорядку Еп. Ординаріату ч. 116/орл. з 1921 р. (гл. П. Еп. Відом. з 1921 р. ч. I. ст. 19.) Завважається теж, що обовязком сотрудника є мешкати у домі пароха, крім випадку, де для сотрудника побудований осібний дім або Еп. Консисторія інакше зарядить згл. позволить. Тому Всч. ОО. Декани подбають,

щоби о. парох призначив для о. сотрудника приличну осібну-непереходову кімнату.

Звіт з акту звільнення та введення о. о. душпастирів в їх обовязки з точним зазначенням дати звільнення згл. введення та відписом протоколу передачі церковного та парохіяльного майна, списаного при тій нагоді, Всч. ОО. Декани обовязані в речинци до 10 днів, від дня доконаного акту звільнення згл. введення, переслати до Еписк. Консисторії.

Еписк. Ординаріят поручає Всч. ОО. Деканам цього точно придержуватися та зазначає, що ургенси в тій справі будуть полагоджувані на кошт Всч. ОО. Деканів.

Ч. 1919.— Обовязок ОО. Деканів і Парохів опікуватися оо. сотрудниками.

З покликом на рішення Львівського пров. Синоду з 1891 р. (титул VII. глава VII) та розпорядку тут. Еписк. Ординаріату ч. 3168 з 1933 р. і ч. 2631 з 1935 р. (гл. П. Еп. Відом. з. р. 1933 ч. VI. ст. 73, і з 1935 р. ч. VI. ст. 70) Епископський Ординаріят поручає Всч. ОО. Деканам і Парохам щиро, по батьківськи заопікуватися новопоставленими священиками та оо. сотрудниками, своїми вказівками впроваджувати їх в практичне душпастирство, відноситися до них з любовю, лагідністю і тактом.

А щоби час сповнювання обовязків сотрудника для молодих священиків був дійсно практичною школою душпастирювання, Епископський Ординаріят заряджує отсим, щоби оо. парохи допустили до ведення парохіяльних канцелярій теж оо. сотрудників; щоби під проводом і доглядом о. пароха о. сотрудник був обовязаний сповняти всі канцелярійні чинности.

Поручається теж, щоби оо. парохи відступили навчання релігії у школах оо. сотрудникам та чували, щоби ці пильно до науки релігії приготовлялися та якнайточніше цей обовязок виконували.

Всч. ОО. Декани обовязані подбати, щоби вище наведені зарядження точно заховувано й у своїх звітах про реліг.-моральний стан парохій на це будуть звертату увагу.

Ч. 1834. — В справі висилання делегацій вірних до Еп. Консисторії.

Еп. Ординаріят звергає увагу Всечесних Отців Душпастирів на одну неправильність, що здавна вкорінилася серед наших вірних. Справа йде про делегації вірних до Еп. Консисторії згл. до обох Владик. Аж жаль бере дивитися, як нераз кількох а то й більша скількість людей витрачує дорогий час і ще дорощий для них самих гріш і йде десятками а то й сотками кілометрів до Перемишля, щоби залагодити якусь церковно-парохіяльну справу. Зрозуміла річ, що справи не можуть залагодити і що з правила делегації не осягають наміченої ціли, витрачують даром гріш і забирають час тому, кого займають.

Поручається Всеч. Отцям остерегти вірних перед того роду поїздками до Еп. Консисторії. На будуче делегації будуть приймаєні (вистане тут один чоловік) тільки виїмково в наглих справах, яких у звичайній дорозі не можна залагодити, і тільки з провідним письмом від священника. Всі інші свої справи можуть пересилати на письмі поштою.

Поручається оголосити це вірним та остерегти їх перед непотрібною їздою до Перемишля.

Ч. 1904. — В справі св. Мира.

Пригадується, що Всч. ОО. Декани самі, зглядно відпоручені священники мають відбирати св. Миро зі захристії катедральної церкви в тижні між неділею Томиною а неділею Мироносиць.

Ч. 1878. — Конкурс на опорожнені парохії.

Зречинцем до 20 травня 1938 р. виставляються на конкурс слідуючі парохії:

Дек. Балигородський: 1) Горянка, 2) Рябе; Бірчанський: 2) Грозьова, Пяткова руська; Бориславський: Кропивник новий; Височанський: 1) Бітля, 2) Гусне вижне; Дрогобицький: Брониця; Жовківський: 1) Кунинська Вілька, 2) Мервичі, 3) Пили; Жукотинський: 1) Галівка, 2) Гвоздець 3) Головецько долішне, 4) Дністрик головецький, 5) Липе; Комарнянський: Монастирець;

Краковецький: Змиєвиска; Лежайський: 1) Дубрівка, 2) Лежайськ; Ліський: Середне велике; Лупківський: 1) Воля мігова, 2) Лупків, 3) Манів, 4) Прелуки, 5) Смільник 6) Солинка, 7) Явірник; Лучанський: Городище; Любачівський: 1) Бігалі, 2) Липовець, 3) Милків, 4) Сінявка; Лютовиський: 1) Береги горішні, 2) Поляна, 3) Скородне, 4) Телешниця сянна, 5) Устрики горішні, 6) Хміль, 7) Царинське; Мединицький: 1) Кавсько, 2) Криниця; Підбужський: Сприня; Порохницький: Крамарівка; Равський: 1) Белзець, 2) Голе равське, 3) Рава руська, 4) Руда лісна; Радимнянський: Болестрашичі; Розлуцький: Свидник; Сінявський: Майдан сінявський; Старосамбірський: 1) Волошинова, 2) Лінина велика, 3) Лінина мала, 4) Стрілки; Старосільський: Ракова; Судововишенський: 1) Стоянці, 2) Судова Вишня; Тіснянський: 1) Ветлина, 2) Криве, 3) Лопінка, 4) Терка, 5) Яблінки, 6) Явірець; Турчанський: 1) Шандровець, 2) Яблінка вижна; Чесанівський: 1) Крупець, 2) Лівча, 3) Плазів; Яворівський: Порудно; Ярославський: Цетуля;

Прохання внесені не по формі і не заосмотрені потрібними залучниками, а головню без свідочтва конкурсового іспиту, і ті, що вплинули по речинці (ц. є по дні 20. травня 1938 р.) будуть уважані як безпредметові.

Примічається, що Всеч. ОО., що одержать презенту на таку парохію, яка крім матерної має ще одну або більше дочерних, зобовязуються в кожнім часі, на жадання Перемиського Епископського Одинаріяту згодитися на евенуальне відлучення дочерних церков разом з ґрунтами.

При тім Епископський Одинаріят повідомляє всіх Отців, наміряючих внести прохання о приняття в спис на висше подані парохії, що їх дотації та скількість приналежних ґрунтів будуть нормовані по думці Конкордату і обовязуючих в Епархії норм за відомостю Апостольського Престола.

Ч. 1484. — В справі кольпортажі видань Ген. Інст. Католицької Акції.

Генеральний Інститут Католицької Акції гр.-кат. Галицької Церковної Провінції у Львові звернувся в травні

1937. р. до Парохіяльних Урядів з проханням поручити якогось совісного кольпортера, який за провізією зайнявсяби продажею видань Кат. Акції. На цю відозву многі Отці не дали взагалі ніякої відповіді.

З огляду на велику вагу і користи католицьких видань для наших вірних у теперішньому часі поручається Всеч. Отцям відносно справи кольпортажі пійти можливо найдалі на руку Ген. Інститутові Кат. Акції в добре зрозумілому інтересі Церкви і підчинених Вашій опіці душ.

Ч. 1485. — Поручення католицьких видань.

Поручається Всеч. Духовенству і вірним Епархії ось такі нові католицькі видання:

1. НОВІТНЄ КРІПАЦТВО Осипа Луквицького. Книгозбірня Католицької Акції ч. 2. Видавництво Генер. Інституту Кат. Акції у Львові. Ціна 0'30 зол.

З огляду на актуальну тему а саме про земельну справу на Радянській Україні книжечка надається до масового поширення.

2. МЕССІЯ З НАЗАРЕТУ — о. Петро Дзедзик. Перший том, сторін 256 — ціна 2'80 зол., накладом автора Львів, ул. Обертинська 29.

Книжка може віддати чималу услугу душпастиреві, якому насуне неодну гарну тему до проповіді і парохіянам, яким розяснить не один сумнів та скріпить чесноту віри.

Х Р О Н І К А.

Іменовання.

Ч. 1383. о. Круцько Андрій — медичним деканом.

Ч. 1383. о. Хомко Теодор — лютовиським деканом.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 1032. о. Білинський Петро — Заміхів.

Ч. 1033. о. Гумовський Василь — Ріпчиці.

Ч. 1324. о. Метеля Степан — Горинець.

Ч. 1262. о. Демко Станислав — Коровиця.

Ч. 225. о. Гащак Михайло — Балигород.

Ч. 1153. о. Величкович Микола — Мігова.

Завідательства одержали:

- Ч. 954. о. Голінка Олекса — Змиєвиска.
- Ч. 1470. о. Мулькевич Евген — Бігалі.
- Ч. 1538. о. Гоза Андрій — Мервичі.
- Ч. 1539. о. Мацюрак Северин — Ступниця.
- Ч. 1540. о. Волянович Петро — Хміль.
- Ч. 1596. о. Кікта Юрій — Лежайськ.
- Ч. 1597. о. Рожак Андрій — Яблінка вижна.
- Ч. 1424. о. Модрицький Евген — Грозьова.
- Ч. 1470. о. Блавацький Ілля — Рава руська.

Сотрудництва одержали:

- Ч. 449. о. Адріанович Роман — сам. Туре горішне.
- Ч. 1464. о. Олійник Евген — Дверник.
- Ч. 937. о. Гриник Василь — Гусаків.
- Ч. 939. о. Савка Теодор — Батятичі.
- Ч. 1041. о. Гарцула Василь — Уйковичі.
- Ч. 1423. о. Ференц Михайло — Комарно.
- Ч. 1263. о. Солтикевич Іван — Ботелка вижна.
- Ч. 1476. о. Осідач Роман — Верхрата.
- Ч. 1476. о. Гардибала Петро — Тудорковичі.
- Ч. 1541. о. Худьо Йосиф — Теплиці.
- Ч. 1543. о. Волошин Василь — Турка.
- Ч. 1544. о. Саноцький Петро — управ. Явора.
- Ч. 1545. о. Стояловський Стернберг Зиновій — сам. Недільна.
- Ч. 1546. о. Оріховський Дмитро — упр. Жовтанці.
- Ч. 1547. о. Стохманський Михайло — Волчищовичі.
- Ч. 1549. о. Согор Лев — Кобильниця руська.
- Ч. 1550. о. Федевич Іван — Ульгівок.
- Ч. 1551. о. Дмитренко Волод. — Піски.
- Ч. 1552. о. Тріль Михайло — Журавці.
- Ч. 1553. о. Радьо Андрій — Полянчик.
- Ч. 1598. о. Журавецький Антін — Ярослав.
- Ч. 1599. о. Кузьмінський Мирон — Дубно.
- Ч. 1600. о. Михалюк Стефан — Руда мон.
- Ч. 1601. о. Стахурський Стефан — Сулімів.
- Ч. 1844. о. Миранович Василь — Гребенне.
- Ч. 1605. о. Дорош Дмитро — Олешичі.
- Ч. 1606. о. Щепанський Степан — Яксманичі.
- Ч. 1607. о. Мацьків Юліян — Топільниця.

- Ч. 1609. о. Ганчук Роман — Добряни.
 Ч. 1610. о. Матичак Михайло — Волчухи.

Померли:

- о. Цепинський Евстахій, пар. Змієвиск 20/II. 1938
 о. Бурмич Микола, пар. Пяткової руської 26/II. 1938
 о. Малиняк Адріян, сотр. в Комарні 13/III. 1938
 о. Полянський Василь, пар. Судової Вишні 4/IV. 1938.

Душі їх поручається молитвам Всеч. Духовенства.

Від гр. кат. Єп. Консисторії.

Перемишль, дня 11. квітня 1938.

о. Микола Грицеляк
 канцлер.

† ЙОСАФАТ
 Єпп.

II. Ч А С Т Ь.

о. Др. Володимир Голинський.

МІСІЇ МІЖ ПОГАНАМИ.

Мусимо собі зясувати ясно передовсім це, що Церква не є чимось абстрактним, а тільки конкретним. Це збірнота вірних під проводом пастирів. Кожен вірний, як член Церкви, обов'язаний виявити своє членство чинно. Свою приналежність до Христової Церкви засвідчимо чином тоді, коли виповнюватимемо обов'язки й завдання, наложені Христом на цілу Церкву — цебто: рятувати душі й старатися про правильне богочитання. Обов'язок цей в своїй основі тяжить на Церкві, як цілості, цебто на збірноті вірних разом із пастирями. Обтяженні ним отже вірні й пастирі. Якщо схочемо зясувати цю правду філософічною мовою, то скажемо так: обов'язок місійної акції в своїй заснові, остільки оскільки — оlnаче дійсно, є цілий в цілій Церкві й цілий в кожному її члені. Безсумніву, що Єрархія має тут окремий голос й то в цьому випадкові, коли річ про проголошення Доброї Новини, Єрархія тільки управляє, керує акцією. А відома річ, що війни не веде самий генеральний штаб. Якщо ж обов'язок цей такий загальний і повсякчасний, то самозрозуміло, що відноситься він і до нас, українців католиків.

Другою понукою, що нас побуджує до діяння, це великанське поле праці та великі потреби й завдання, що зокрема в новіших часах виринули перед післаництвом Христової Церкви. „Скільки мільйонів душ іде на загибіль, яка болюча вимова статистик, які вказують, що по стільки сторіччях від часу Відкуплення, ще так багато душ не побачило світла Євангелії« — кличе з болем св. Отець.¹⁾

Великанське число поган, людей, що не зважаючи на 19 століть існування Христової Церкви, не знають нічого про Відкуплення людства й не беруть участі в Його оwoчax, а рівночасно податливість народів, чи радніш доспілість нив, що вже біліють на жниво, яка новішими часами ви-

¹⁾ Промова Папи Пія XI. із нагоди I. Міжнароднього Зїзду „Священницького Місійного Союзу“ (СМС) в Римі — 1922 р.

ступила сильніш, аніж коли небудь давніше — примушує нас піти по своїм силам назустріч цим пекучим потребам душ і допомогти їм прийти до пізнання правди. На цю силу поган звертали увагу оба послідні наступники на Петровому Престолі — ц. є. Венедикт XV. і Пій XI. Жахлихй же факт, що по новішим статистичним даним іще понад міліярд душ живе без тавра Відкуплення, дав теперішньому св. Вітцеві притоку звернути на це увагу католицького світу в першій своїй гомілії, виголошеній у базиліці св. Петра. „Багато зроблено, багато осягнуто, багато душ, врятувалось — а Богові віддано велику Славу. Як багато одначе іще душ іде на загибіль, як багато ще душ, що для них іще без користі проляв Відкупитель свою святу Кров? Незлічимі маси народів, як безмежні простори чорного континенту, або великанські простори Індій чи Китаю. Усі ці маси ждуть і прагнуть іще Слова Спасіння“¹⁾ — Навязавши до цих слів Папи, — поставив кард. Сальотті на міжнародньому Місійному Зїзді священства такий запит: „Як можна бути байдужим супроти міліярда колісок, що над ними нема радісного усміху віри, що оживляє й творить життя чудовим — вивищує біль і жертву? Як можна остати непорушиним супроти міліярда могил, що полишені на ласку і неласку хуртовині цілковитої розпуки, без потіхи хреста, того знаку надії й воскресіння, тієї емблеми життя, що не погасає ніколи, але ув обіймах Бога продовжається у вічність!“²⁾ І дійсно годі зрозуміти байдужність віруючих, а тим більше священників, коли зважити з одного боку догму Віри, що поза Церквою немає спасіння — що „хто не родиться з води й духа не може увійти в Боже Царство“ (Йо. III. 5)., а з другого боку таку сиду людських істот, понад міліярд душ — полишених, самітних у теміві незнання й без середників спасіння. Така байдужність зраджувала б, якщо не мертву, то певно дуже плитку вірних із імені вірних, що на згаданий факт реагували б тільки однією байдужністю. Байдужою одначе не може остати Церква — не осміють бути байдужими й усі Її сини — не сміємо й ми остати байдужими. Щоб відповісти усім потребам, подати помічну руку братам, що гинуть, ряту-

¹⁾ Гл. A. A. S. 1922 стор. 346. ²⁾ Гл. Sacerdozio missionario, Roma 1937. стр. 60.

вати тих, що тонуть — втягнути їх до корабля — що при його кермі Петро — мусимо ми здобутись на максимум жертви, не щадити сили й не уставати в цій праці ні на хвилину.

„Коли подумати, сказав св. Отець Пій XI. 1929 р. до членів Найвищої Ради Поширення Віри, що цей величавий розвиток місійної діяльності полишив іще такі полоси землі в густій темряві, коли згадати, що добро, що його докнано — це тільки блискуча капля на океані іще недосяжному, то приходиться нам повторити за старими Римлянами: *Nihil actum si quid agendum*. — Якщо чогось іще не докінчено, то нічого незроблено“. Коли ще багато остає до зроблення, — то треба так поступати неначе б іще не було почато цієї праці. Ніхто отже із синів і членів Христової Церкви не сміє й не може оставати байдужим супроти таких велитенських завдань.

Ідучи за покликом Папів, — треба кожному виявити свою любов до Бога й до потребуєчих, убогих людей.

Підпомагаючи Місії — виявляємо любов до Бога, бо стараємося про те, щоб Його святе Імення святилось по всім усюдам, щоб усі розумні сотворіння пізнали свого Творця й почитали Його як слід, зберігали Його Закон і цим способом принесли Йому славу. Через підпомагання Місіям ми виповнюємо такий дорогий Богові закон: Любови ближнього. Ми бо даємо цьому, що найбільше потребує, найбільше добро, цебто змогу Спасіння — вічного щастя.

„Немає більше потребуєчого й голого, ніхто не є більше немічний і голідуєчий та спрагнений від людини, що позбавлена пізнання Бога й Його Ласки“. 1) А цих, що не знають Бога, що позбавлені Його пізнання, Його ласки, є не сотки тисячі — не мільйони — але мільярд! Якщо б хто оставав рівнодушним, що до цих потреб, то можна б із сумом сумніватися про щирість Його любови до Бога. „Хто мав би достатки цього світу а бачив свого брата, що в потребі й замкнув перед ним своє серце, — то як же можна сказати, що в ньому перебуває Божа Любов? (І. Йо. III. 17). Якщо тут — із слів св. Письма — Божа любов узалежнюється від діяльної любови ближнього у дочасних потребах цього світу, матеріяльних, земських речах — то оскільки

1) Енци. „*Rerum Ecclesiae*“ I. с. стр. 72.

більше любов Бога залежить від любови ближнього в над-природних добрах? — Не забуваймо, що в св. Письмі, така залежність не рідка. Що більше — деколи під поstattтю потребуючого представляє Христос виразно Себе Самого. А при кінці світу, коли то прийде „Син Чоловічий у своїй славі“ — виступить така субституція в цілій ширині. *„Направду кажу вам, оскільки ви це вчинили одному з цих моїх найменших братів — мені ви вчинили“.* (Мт. 25, 40.)

Слушно проте каже сучасний Святішний Отець, Папа Місій: „Зайвим доказувати, які далекі від чесноти любови Бога й ближнього булиб ці, що належать до Христового стада, а не інтересуються цими далекими нещасними, що остають в блуді». ¹⁾ Так отже до підмоги Місіям склонює нас із одного боку безвихідне положення стільки душ, що є в перманентній небезпеці загибілі, не користаючи з оwoчів Відкуплення, а з другого любов Бога й ближнього, що оскільки має бути правдивою, то мусить бути діяльною. Для священників згадана понука стає багато більше потужною з огляду на їх звання, що його завданням є ратування душ від затрати. „Чи ж може священник розважати над наукою Євангелії й слухати скарги Доброго Пастиря, що говорить: *і інші вівці маю, що не є з цієї кошари й ті маю привести* та глядіти на ниви, *що вже білі на жниво*, щоб не пожертвували своєї неструдженої співпраці *Господеві жнива*, не спалахнути гарячим бажанням привести заблукані вівці на праву дорогу? Чи може дивитися на ці непроглядні маси *опущенні, як вівці, що не мають пастиря* — й не відчути в душі того проймаючого спочуття, що так дуже й так безнастанно ранило Божу душу Ісуса Христа?“ ²⁾

Неменшою понукою підмоги католицьким Місіям, це вдячність, що належиться від нас Богові за цей дар св. Віри, що ним він нас обдарив. Вдячність це чеснота шляхетних душ, так само як противна їй — невдячність зраджує підлий, самолюбний характер. Хто готовий тільки брати, а за дар не вміє здобутися на вияв вдяки, цей завжди здобував собі на що заслугував, цебто погорду. При цьому являється він негідним дальшого дару й замикає самий собі доступ до добродія. „Нічого не викликає у Всевишнього такого гніву, як невдяка. Вона наводить лихо,

¹⁾ Енци. *Rerum Ecclesiae*. AAS. стр. 68. ²⁾ Енци. Пія XI. про Священство: гл. „Дві Енцикліки про Священство“ Перемишль 1937 стр. 117—18.

спинює добродійства, усуває заслуги“.¹⁾ Противно ж вдячність. Вона всім подобається. Св. Письмо не раз виносить цю чесноту. Досить згадати біль Ісуса Христа з тієї причини, що з 10 прокажених, що їх уздоровив, тільки один Самарянин прийшов подякувати за це Спасителеві. „Чому не найшлись другі, що б вернути й віддати славу Богові крім цього чужинця“. (Лк. 17, 18).

По думці св. Томи з Аквіну — вдячність обіймає в собі три речі: поперше людина повинна узнати удержане добродійство; подруге повинна хвалити добродія й йому дякувати; потрете по своїй змозі в відповідному часі й місці відплачуватися.²⁾ До вдяки належать не тільки слова заяви вдячності й вірності але відплата ділом, в спосіб, що є для даної людини й у даних обставинах можливий.

(Д. 6.)

¹⁾ Св. Петро Хризольог (+ 450) гл: E. Curotto: Monumenta Sapientiae Torino 1930; стр. 289.

²⁾ Гл. S. Th. I—II. — 107.—2.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 2905. — Духовні вправи для священників.

До участі в сьогорічних вправах обов'язані всі священники, що з якої небудь причини не сповнили сего обов'язку у своїм часі, відтак усі безженні, висвячені до 1937. р. включно, вкінці жонаті, що останній раз відправили реклекції в 1935. р. На переведення цих духовних вправ визначається 4 серії, а саме: 2 для безженних і 2 для жонатих.

I. Серія духовних вправ для безженних священників відбудеться в часі від понеділка 27. червня вечером до до п'ятниці 1. липня рано, в якій — як вище сказано — обов'язані взяти участь усі Отці, висвячені як безженні до 1937. р. включно з цих Деканатів: Балигородський, Бірчанський, Бориславський, Варяжський, Великомостенський, Височанський, Добромиський, Дрогобицький, Жовківський-Жукотинський, Комарнянський, Краковецький, Куликівський, Лежайський, Ліський, Лупківський, Лучанський, Любачівський, Лютовиський і Перемиський.

II. Серія духовних вправ для безженних священників відбудеться від понеділка 18. липня вечером до п'ятниці 22. липня рано, в якій візьмуть участь священники з усіх прочих Деканатів.

III. Серія духовних вправ для жонатих священників відбудеться від понеділка 25. липня вечером до п'ятниці

29. липня рано, в якій обов'язані взяти участь жонаті священники, що останній раз відправили реколекції у 1935. р. з отсих Деканатів: Балигородський, Бірчанський, Бориславський, Варяжський, Великомостенський, Височанський, Добромильський, Дрогобицький, Жовківський, Жукотинський, Комарнянський, Краковецький, Куликівський, Лежайський, Ліський, Лупківський, Лучанський, Любачівський, Лютовиський, Мединицький, Медицький, Мостиський і Немирівський.

IV. Серія духовних вправ для жонатих священників відбудеться від понеділка 1. серпня вечером до п'ятниці 5. серпня рано в якій візьмуть участь священники з усіх прочих Деканатів.

ОО. катехити обов'язані взяти участь у духовних вправах разом зі священниками свого Деканату дотичної Серії і тому також обов'язані зголосити свою участь у свого о. Декана. Те саме обов'язує і других священників, незанятих у душпастирстві.

Для належного переведення реколекцій Канцелярія Еп. Консistorії висилає спис священників, обов'язаних відбути реколекції до Деканальних Урядів, а ОО. Декани зголосять всіх учасників з відповідними внесками й заввагами до Еп. Консistorії найдалше до 20 червня. ц. р. За виконання цього розпорядку відповідають в першу чергу ОО. Декани.

Отці, що приділені до одної Серії духовних вправ, не можуть бути прийняті до іншої Серії без окремої згоди Еп. Ординаріату, о що повинні постаратись ОО. Декани найдалше до 20. червня ц. р. Зголошення від поодиноких священників, прислані безпосередно до Еп. Консistorії, а не через дотичні Декан. Уряди, як також священників що не зголосили своєї участі, а приїдуть на реколекції, не будуть прийняті.

ОО. Учасники духовних вправ після свого прибуття до Перемишля зголосяться в будинку Духовного Семинара в часі від 4—6 год. вечером перед реколекціями, пізніші зголошення не будуть узгляднені. Оплату в квоті 12 зол. складається з гори, а не через Еп. Консistorію, бо в цей спосіб утруднюється адміністрацію духовних вправ.

Священники, що відбули духовні вправи в однім з наших монастирів, обов'язані прислати посвідки відбутих вправ

до Еп. Консисторії через свої Деканальні Уряди до 20. червня.

В інтересі самих Огців Учасників реколекцій проситься о точне заховання вище поданих приписів.

Ч. 2906. — За виздоровлення Їх Преосвященства Кир Йосафата.

Поручається Всеч. Духовенству долучувати в неділі й свята, на Службах Божих в єктенії сугубій прошення зі Служби »о недужих« за виздоровлення Їх Преосвященства Кир Йосафата. Проситься теж і поручається поновно жертвувати Служби Божі та заохочувати вірних до гарячих молитов на цю інтенцію.

З Еписк. Ординаріату.

Ч. 2482. — Речинець до вношення прохань о при- няття до Духовної Семинарії.

Гімназійні абітурієнти, що наміряють посвятитися духовному станові, мають внести до Епископського Ординаріату прохання о прийняття до духовної Семинарії до 31. липня 1938 р.

До прохання належить долучити:

1. Свідоцтво хрещення і миропомазання;
2. свідоцтво зрілости (в оригіналі) та всі гімназійні свідоцтва;
3. власноручно написаний точний і вичерпуючий перебіг життя;
4. заяву родичів згл. опікунів, що будуть платити визначену доплату за удержання в Дух. Семинарії;
5. поштові значки на 3 зол. на кошти пересилки і лікаря.

Кандидат, що покінчив науки в гімназії, яка знаходиться поза округом Перемиської Епархії має просити свого о. катихита, щоб найдалше до 31 липня ц. р. надіслав безпосередно до тут Еписк. Ординаріату звіт про його поведення.

Про день, в якому кандидат має особисто явитися в Еписк. Ординаріаті до елекції, буде кожний кандидат повідомлений. В цьому дві кандидат для провірення його фізичної здібности

до духовного стану піддається оглядинам семинарійного лікаря. Рівнож про вислід елекції кожний кандидат буде окремо повідомлений. Приняті кандидати мають перед приїздом до Духовної Семинарії зголосити свій тимчасовий виїзд в уряді руху населення свого місця замешкання згл. перебування і посвідку зголошення привести зі собою до Дух. Семинарії.

Єпископський Ординаріят поручає Всеч. ОО. Душпастирям повідомити про це гімназійних абітурієнтів, що поребувають у їх парохії, та до 31 липня ц. р. переслати до Єписк. Ординаріату совісний і точний звіт про вдачу, характер, здібности, чесноти, блуди та поведення так кандидата, як і його родичів і блищої рідні.

Звіт для кожного кандидата має бути виготовлений на окремій картці паперу.

Виставлений у священничій совісті звіт, кожний Всеч. о. Душпастир буде обовязаний на бажання Єпископського Ординаріату потвердити присягою.

Ч. 2480. — Звіт про гімназійних абітурієнтів.

Поручається Всеч. ОО. Катихитам і тим ОО. Душпастирям, що уділяють науку релігії в середних школах, щоби до кінця червня ц. р. предложили точний звіт кваліфікацій цьогорічних гімназійних абітурієнтів.

Звіт про кожного абітурієнта поручається виготовити на окремій картці паперу.

Ч. 2451. — Обовязок ОО. Душпастирів заопікуватися кандидатами духовного стану в часі ферій.

Єпископський Ординаріят поручає ОО. Душпастирям заопікуватися кандидатами духовного стану, що в часі ферій перебувають у їх парохіях по думці розпорядку Єписк. Ордин. ч. 2863 з 1936 (гл. Пер. Єп. Відомости за 1936 р. ч. VII. ст. 46.) і до кінця серпня ц. р. предложити Єписк. Ординаріатові звіт про їх поведення. Звіти належить виготовити на окремій картці для кожного кандидата осібно.

Пригадки і ургенси в тій справі будуть покриті коштом того о. Душпастиря, що в час не виконає повищого розпорядку.

Ч. 2385. Речинець до вношення подань о прийняття до Дяківського Інституту в Перемишлі.

Кандидати, що стараються о прийяття до Дяківського Інституту в Перемишлі на шк. р. 1938/39. мають внести свої подання через власний Уряд парохіяльний до гр. кат. Капітули найдалше до кінця вересня ц. р. Умовини прийяття є слідуючі: 1. Свідоцтво хрещення. 2. Добре моральне поведення кандидата стверджене власним Урядом парохіяльним. 3. Укінчення IV. по крайній мірі III. кл. народніх шкіл. 4. Добрий чистий голос.

Перед прийяттям до Інституту відбудеться вступний іспит в Дяківськiм Інституті дня 4. жовтня ц. р. о год. 10. рано, до котрого всі кандидати мають особисто явитись.

Ч. 2385. Речинець іспиту на дяків.

Іспит на дяків відбудеться в Перемишлі в Дяківськiм Інституті дня 1. липня ц. р. о год. 10. рано.

Приватисти, які бажалиби бути допущені до цього іспиту, мають внести свої подання через власний Уряд парохіяльний.

Всч. оо. парохи зволять при тих поданнях зазначити моральне поведення дотичного кандидата.

Ч. 2261. В справі опіки над захоронками і діточими садками.

Пригадується Всч. Отцям Парохам, Завідателям і самостійним Сотрудникам, що їх обовязком є в особливіший спосіб заопікуватися церковними захоронками на терені своїх парохій. Сестрам Законного Згромадження, що ведуть захоронку, повинні дати можливість щодня вислухати св. Службу Божу, служити їм порадою і вказівками в тяжких ситуаціях, остерегти та по змозі оборонити перед злом. Священик повинен частіше показатися в захоронці, заохотити родичів, щоби посилали туди своїх дітей та матеріально підпомогли Сестер. Пожаданою річю є, щоби священик від часу до часу заходив особисто до захоронки межи дітей, запитав одно-друге молитву і дещо з катихизму та щоби Сестри приходили з дітьми деколи до церкви.

Окрім захоронок, що підпадають бодай посередно під

нагляд Церкви повстають в останніх часах по селах в літній порі сезонові захоронки т. зв. діточі садки та вакаційні півоселі. Найчастіше організують їх світські товариства як »Рідна Школа« і наставляють в них відповідно вишколених світських провідниць.

І на ці діточі садки повинен священик звернути увагу, заопікуватися ними та заохотити вірних, щоби дали їм моральну і матеріальну піддержку. Така опіка з боку священика лежить у добре зрозумілім інтересі Церкви й нашого обряду.

Ч. 2411. — Пошукується метрик уродин й вінчання Стефана Мільського і його жени Анни Танської.

Уряд парох. ц. св. Варвари у Відні I. Рімергассе I. просить Вир. ОО. Парохів о вишукання дати уродин Стефана Мільського з рр. приблизно 1787—1788 і його жени Анни Танської, дочки Петра і Анни з рр. около 1790., як також їх вінчання з р. около 1810. Належитість за виставлення цих свідоцтв перешлесь по отриманню рахунку.

Х Р О Н І К А.

Канонічну інституцію одержав:

Ч. 1779. о. Жеплинський Михайло — Наконечне.

Завідательства одержали:

- Ч. 809. о. Сприс Єразм — Кропивник новий.
- Ч. 1513. о. Дочило Михайло — Криве.
- Ч. 1514. о. Скаб Михайло — Солинка.
- Ч. 1519. о. Новосільський Олександр — Криниця.
- Ч. 1511. о. Ящевський Іван — Майдан сіняв.
- Ч. 1510. о. Федоронько Степан — Лівча.
- Ч. 1129. о. Дідич Микола — Прелуки.
- Ч. 1608. о. Стецьків Олекса — Ракова.
- Ч. 1571. о. Кабарівський Йосафат — Шандрівець.
- Ч. 1570. о. Шевчук Василь — Пяткова руська.
- Ч. 1847. о. Томашівський Іван — Брониця.
- Ч. 1854. о. Яхимович Йосиф — Судова Вишня.
- Ч. 2026. о. Новосад Григорій — Диниска.

Сотрудництва одержали:

- Ч. 1611. о. Лопушанський Теодор — Ільник.
 Ч. 1267. о. Тетерка Іван — Команча.
 Ч. 1548. о. Легуцький Іван — Залісе.
 Ч. 1542. о. Чума Мирон — сам. Далява.
 Ч. 1537. о. Кобат Іван — упр. Боберка.
 Ч. 1524. о. Рак Олександр — Гаї нижні.
 Ч. 1469. о. Гурко Теофіль — Бітля.
 Ч. 1461. о. Шафран Остап — Любича княз.
 Ч. 741. о. Кузич Ярослав — Корналовичі.
 Ч. 587. о. Галазика Іван — Зубків.
 Ч. 517. о. Заяць Данило — Губичі.
 Ч. 1512. о. Богонос Онуфрій — сам. Тинів.
 Ч. 1509. о. Пришлякевич Володимир — упр. Райське.
 Ч. 1508. о. Савка Дмитро — Вербіж.
 Ч. 1604. о. Дуцько Юліян — сам. Яблінка.
 Ч. 1692. о. Білик Микола — сам. Канчуга.
 Ч. 1670. о. Сальо Карло — упр. Летня.
 Ч. 1845. о. Бойко Теодор — Лежайськ.
 Ч. 1794. о. Осмак Пантелеймон — Липа.
 Ч. 2026. о. Ревть Микола — Шмитків.

Померли:

- о. Скоморович Пантелеймон, пар. Диниск 14/IV. 1938.
 о. Колтонюк Іван, пар. Кобла 25/IV. 1938.
 о. Котис Володимир, пар. Ульгівка 12/V. 1938.
 о. Петик Іван, пар. Вяцкович 22/V. 1938.

Душі їх поручається молитвам Всеч. Духовенства.

Від гр. кат. Єп. Консисторії.

Перемишль, дня 30. травня 1938.

о. Микола Грицеляк
 канцлер.

† ЙОСАФАТ
 Єпп.

II. Ч А С Т Ь

о. Др. Володимир Голинський.

МІСІЇ МІЖ ПОГАНАМИ.

Найбільше добродійство, що його ми одержали від Бога, що про нього, на жаль, так часто забуваємо, це безперечно дар Віри, це превелике щастя бути членом Христової Церкви — та Його містичного Тіла. І наші предки були колись погане, й до нас були прийшли якісь апостоли Доброї Новини, що вирвали наш нарід із неволі сатани, навчили пізнання правдивого Бога та належного Йому богопочитання. І коли ми прийшли на світ із католицьких родичів і находимося у Христовому стаді й маємо надію на вічне спасіння — то це сталося без ніякої нашої заслуги; це чистий дар Бога, це вислід його безмежної любови й милосердя. Ми ж не дали зо свого боку ніякої причини, щоб ласка св. Віри була дана радніш нам, ані ж якимось наприклад монголам, чи неграм. За цей прецінний дар належиться Богові вдяка й відплата. Вже Папа Венедикт XV. натякав виразно на цей обовязок вдяки. „Оскільки отже хто причиниться до їхнього просвідчення передовсім через поширення Місійного Діла, — то рівночасно виповнює важкий обовязок і найкращим способом віддячується Богові за дар св. Віри“.

А й теперішній св. Отець Пій XI. взиває до вдяки за дар Віри. »Всі ми в більшій або меншій мірі, по всі дні, користаємо з овочів Відкуплення. Знак нашої віри просвічує дні нашого життя від самої коліски. Від перших літ мали ми нагоду приступати до св. Трапези й брати участь у небесному пирі. А кілька разів під спокійну годину, згадали ми й застановлялися поважно над добродійствами що їх одержали з Божих рук?« А в пропамягній промові до учасників II. Міжнар. Зізду Священничого Місійного Союзу (СМС), в листопаді 1936 р. сучасний Свят. Отець сказав:

»Від нас належиться Богу дяка передусім за величний і безмірний дар, що його одержує кожний вірний від Бога разом із ласкою Віри; цієї Віри, що всіх просвічує, всіх веселить, що все обіцює й всього додержує, цієї Віри, що без неї ми були б наче ті, обняті непроглядною темрявою посліплі, що їм доступне лише видиме й матеріяльне сотворіння, цієї Віри, що нею ми допущені до глибоких, божих таємниць... Віра, що на ній оперті усі наші надії та певність вічної заплати, це дар так великий, що за нього повинні ми безпереривно кликати: Что воздам Господеві во всіх яже воздаде мені. — Томуто добре поступають священники, а зокрема парохи, що своїх слухачів поучують про важний і чоловічий обов'язок вдячності за дар Віри та про велику нагоду належним способом йому відповісти й сплатити довг безконечної вдячності за одержану віру, так щоби зо синівським довірям могли ми Богу заявити: за Віру, що її ми одержали стараємося о Віру для наших братів. Божий дар за божий дар. За Віру-Віра. Поза Вірою нема дару, що мігби рівнятися Вірі.«¹⁾ За ласку Віри віддячмося Вірою. Цей одержаний талан не сміє ніяк і ніколи лежати закопанним у землі. Цим таланом треба нам орудувати з цією метою, щоби Богові придбати нових почитателів. В противному випадкові ми будемо невдячні, гідні погорди й відкинення. Ми самі зо шкодою для себе замкнемо руки Добродія, бо покажемося негідними Його багатих і цінних дарів. Нехай же не спаде на нас це лихо, щоби ми, будши у такому важкому положенні під кожнім взглядом — ми, що потребуєм іще так багато на всіх цараних особистого, суспільного й усякого іншого життя, із приводу власних вин, — стали негідними Божого благословення.

Якщо повинність місійної співпраці впливає із почування вдячності, а ця послідна тяжить рівно на усіх католиках, так вірних як священниках усіх націй — то ми Українці католики маємо ще один обов'язок, що його ніяк не сміємо злегковажити, призабути й не сповнити. — Це саме обов'язок перепроханя Бога й винагородження Йому за гріхи наших попередників у царині ширення Божого Царства. Киньмо тільки оком на ідеали деяких кругів

¹⁾ Гл. Sacerdozio Missionario стр. 194—5.

нашого духовенства в ХІХ. сторіччі. Тоді, як другі народи в міру спроможности своїх сил старалися про поширення Христового Царства, висилали в непривітні, далекі, чужі краї найкращих своїх синів, Апостолів Євангелії — то в нас, не тільки що не було ніякого руху в напрямі поширення Церкви, але проявились яркі симптоми чогось противного. Цілі фаланги священників, так монахів Василіян, як світських, пішли на послуги гробокопателів Унії. Пішли ширити й пропагувати православіє, а разом із цим помагали ворогам цупкіше закріпощувати наш нарід у всякій неволі. Пригадаймо собі трагічний факт: Кількадесятъ священників галичан пішло на Холмщину, щоби знищити Чин, що коштував стільки трудів, терпінъ, молитов, крові мучеників та багатих жертв найкращих синів українського народу. Не сміємо не признаватися до цього страшного спроневірення Христовому апостолятові — мовляв: це робили інші люди, чужі нам, чужі нашому розумінні цих справ, чужі нашому часові. Признаємо, що ці люди жили іншими кличами, — але годі сказати, що вони не є наші, що не походять з нашого народу, не є його синами, як і ми, годі заперечити що це були люди, що силою звання стояли на провідних постах цієї ж самої нації, що й ми — та й накінець і те, що їх провини остали в якомусь виді й у нас, їхніх наступниках. Це дуже прикре, сумне але на жаль дійсне й правдиве. І якщо проте ми віримо в Бога, що нагороджує за добре, а карає за зле, що кермує цілим світом і долею всіх народів, що батьків, за їхві провини, карає в їхніх дітях, та що ХХ. вік, зо своїм змістом, не тільки наступає по ХІХ., — але є його овочем, його дитиною, то згаданий, сумний факт мусить викликати в нас реакцію. Не було б ХХ. якщо не було б ХІХ — століття — під оглядом змісту й об'єму ідей. — Взяши це все під увагу, бачимо ясно, що на нас ваготніє обов'язок витерпіти важку кару за страшні провини наших попередників. Мусимо не тільки осудити їхній почин, але в міру спроможностей, конче направити, винагородити ці їхні важкі промахи. О, — як багато різнилась би сьогодні наша сучасність, якою відмінною була б наша доля, — з яким радісним обличчям гляділи б ми в руви Провидіння, як підносило б це на дусі наше юнацтво, палке й бадьоре, якщо, замість кількадесятъ священників — апостатів, — ви-

дало б ХІХ. столліття з поміж української нації, точніш — з поміж її провідної верстви — кількадесять місіонарів — героїв безінтересовної самопосвяти в служенні Богові й всьому людству.

Ярка розбіжність між цим, що не повинно б було статися — а тим, що могло і повинно було заіснувати а не заіснувало, навіває сьогодні на наші душі сум і сором. Проте ж, роздумавши сказане мусимо доконче, якстій забиратися до направлення усього цього, що стратили, в чім провинились і що занедбали наші попередники. Тому повинні ми тихо й в покорі, але зо здвоєним запалом й посвятею, по своїм силам, старатись про це, щоби душі відірвані від Христа, повернути Йому назад, а за страти, нанесені Божому Царству через наших попередників, придбати Йому нові здобутки серед поган. Це повинно стати пробоевим ключем нової юної генерації українського католицького священства. Цим, що найкраще заявимо, що ми вірні святим дорогим заповітам Рутських і Кунцевичів, отих «двигунів» нашої правдивої могутности.

Місійна співпраця має іще й немалі виховні вальори, що їх не можна забувати. Хто запізнається з місійними справами — хто відчує серцем і душею болючий трагізм жалюгідного стану поган, із цими великими жертвами, що їх вимагає проповідання Євангелії, коли зрозуміється, що дар Віри подає Бог людям не раз тільки через жертву життя місіонаря — тоді доперва вірні багато більше цінять святий дар Віри, її шанують, із почесстю нею дорожать, її боронять, за неї дякують. Як душпастир розбудить духа Віри своїх вірних до цього ступіння, що вони почуються об'язані причинитися чимось до поширення Божого Царства, за Віру — подати Віру цим, що її досі не мають тоді може він бути певним про їхню витривалість у Вірі й про це, що вони не будуть нею торгувати, через переходи на схизму, чи якісь інші секти. Свідомий вповні цілі великого скарбу, що його має кожен вірний через це, що знаходиться в лоні Церкви, буде його зберігати перед ворожими затіями а по можності й поширяти.

Поміч Місіям серед вірних витворює духа жертви. Хто здобудеться на поміч потребуєчим, що від них не може надіятись ніякої відплати й то в справах релігії, цей певно буде здібний до інших, більших жертв, що з них може

надіятись якихсь користей для себе й для своїх рідних. Тому потреба заціплювати, треба виробляти головно серед юнацтва нашого — цього духа жертви з мотивів таких чистих, високих і знеслих. Такого духа жертви виробляє кожен священик навіть несвідомо тоді, коли він розбудить якслід у своїх вірних апостольського духа.

Поміч Місіям не остає без заплати. Коли не можна надіятись користей від цих, що їм через місійну співпрацю чинимо добре, то не забуваймо, що за них стократно більше винагороджує самий Бог.

Підпомагаючи Місії — вірні стягають так на себе особисто, як і на цілій нарід багаті ласки й благословення, в інших журбах і потребах. Чи буде хто сумніватися, що співділання до поширення Діла, що Його скропив своєю Кровю найсвятішою Богочоловік, моглаби остати без заплати, Того, що дає таку обильну заплату за шклянку води, подану в Його Імені. Ні! Участь у місійній акції, це участь у найбільших заслугах Церкви, Апостолів, Мучеників за Віру. Це участь в найшляхетнішому героїзмі святих душ, в жертвах місіонарів, це разом участь в їхній заплаті.

Що більше — правдива, глибока любов Місій, їх поширення, це ознака призначення до вічного щастя. Знаємо, що про те, чи хтось буде спасений, годі щонебудь з певністю говорити, бо це нікому не є відоме, тільки самому Богові. Але богослови вказують на деякі признаки, що по них можна в цій справі судити. Вони то, побіч інших справ, як особливіший культ Пресв. Евхаристії, культ Богородиці, вичисляють рівнож участь ув апостоляті Церкви, цебто старання про поширення Царства Божого на землі. Годиться бо, що хто любить Боже Царство в Його земній стадії, остане в Його любові — а цим самим не лишиться по за ним і по смерті. Тому буде це злим знаком, якщо хто противився б Місіям. На ці користі та на виховні моменти місійного співділання — слід звернути увагу всім душпастирям. Розвинути місійний рух, значить не тільки нести поміч місіонарям у навертанні поган, але також розбудити релігійного духа, утвердити в Вірі своїх вірних овечок.

Накінець повинність місійної співпраці пливе з послуху Церкви. Голова Церкви, в своїх численних публичних виступах, чи посланнях, не лишає ніякого сумніву що до обо-

в'язку вірних підпомагати Місії. Під цим оглядом годі говорити про якесь побажання до вірних, тут маємо до діла з виразним приказом. Коли взяти під увагу силу висказів послідніх папів та так різних їхніх починів, чи заряджень, то можна сказати, що недалекий цей час, коли участь вірних у підмозі Місіям буде заповіддю, що обов'язуватиме під гріхом. Склонність до такого ставлення проблеми місійної співпраці можна запримітити в щораз більше новіших авторів, що пишуть на цю тему.

Подібні понуки підпомагати Місії та піддержувати апостольського духа у вірних, мають очевидно священники.

Крім усіх, вище наведених мотивів, що рівно добре відносяться до вірних усіх станів, є ще мотиви що відносяться тільки до священників „Якщо ніякий вірний не може бути звільнений від цієї повинности, то чи може бути звільнене духовенство, що через подиву гідний вибір і покликання бере участь у священстві й апостоляті Г. Н. Ісуса Христа — чи можете від нього звільнитися Ви, Преподобні Брати, що відзначені повнотою священства, що з Божої установи, кожен на своєму місці, стали пастирями духовенства й вірних християн“. ¹⁾ Джерелом притаманних понук апостоляту у священників, це саме Священство, що його силою вони заходяться біля Богочитання та спасіння душ. Через рукоположення вони стали учасниками Вічного Священства Ісуса Христа, та продовжають Його Чин. Священство ж Христове містить у собі апостолят в цей спосіб, що одно без другого не до подумання. Цей апостолят виступає вповні якраз на Місіях. Тому то священники — так тісно зобов'язані супроти усього, що відноситься до Місій.

»Господь Наш, говорив Св. Отець Пій XI., прийшов на світ чинити саме це, що чинять тепер Місіонарі на Місіях — нести по всіх усюдах скарби Відкуплення, жар любови, багатства священства. Коли отже бракує нам місійної ревности, чи спасенних змагань переведення її в життя, тоді нашому священству бракує чогось істотного. Оце конечність такого діяльного переконання в кожному священницькому сумлінні“. ²⁾

¹⁾ Енцикл. „Rerum Ecclesiae“ — A. A. S. 1926. стр. 68.

²⁾ Промова на закінченні II. Міжнароднього Зїзду С. М. С. гл. Sacerdozio Missionario, стр. 197.

А на добавок, побіч зясованих вище користей — при цьому всьому місійна співпраця подає священникові засоби освячення. »Однією із важних небезпек священицького життя, каже Папа Місій, це затоплювання себе у трудах і працях скромних і дрібних, позбавлених цього блиску, цього пориву, що поширює духа. А в підмозі Місіям священики знайдуть найславніший труд, найзнесліший жест людини«. ¹⁾

Наведені документи не лишають ні тіні сумніву що до думки Церкви в справі місійної співпраці священників. Автім, в усьому, що звязане з апостолятом, вірні заєдно залежні від свого душпастиря. Якщо відомі їм речі, якщо є в них для них зрозуміння, коли переймаються апостолятом, беруть у ньому участь, то це плід діяльності свідомого свого призначення, становища й послаництва священика.

І від праці й успіхів на полі місійної співпраці залежить Боже благословення у важких трудах на всіх царинах душпастирської праці. І ця місійна співпраця, журба про неї, її пропаганда — як вияв і знак ревности про добро душ і Славу Божого Імени — не може остати без спасених наслідків у вірних.

Зясувавши усі наведені понуки, що їх можна б іще продовжати, виринає перед нами на цілу свою гостроту й ширинь, а разом у повному блиску, велич усесвітнього апостоляту Христової Обручниці. Воднораз із цим виринають і обовязки, що їх маємо супроти нього. Доля Церкви, а з Нею й доля народів на бурхливому океані історичних дій, на ленті сто — й тисячеліть залежить від сповнення цього важного, а такого високого й шляхетного обовязку. Розвій і розцвіт Церкви й поодиноких народів зобумовлений якраз цією проблемою — зобумовлений цим, чи нарід причиниться й у якій мірі до поширення Божого Царства на землі, чи противно ставлятиме перепони Його віковому походові. Роздумавши якслід ті речі, ми священики, пробоеві куріні бійців Христових, що нерозривно й сталюю міццю спаяні з Церквою, з Її задачею й ціллю, зрозуміємо слова Апостола народів: »Обовязок бо на мені тяжить. Горе бо мені, якщоб я не проповідав«. (І. Кор. 9. 16). І докладно й достойно зрозуміши їх, підемо якстій за ви-

¹⁾ Промова до учасників I. Міжнародн. Зізду С. М. С.

разним приказом Церкви сповнити його беззастережно й без вагання. Підемо рамя в рамя однією фалангою поруч других, досвідчених уже на цьому полі народів. Підемо твердим, завзятим кроком під пошум Христових прапорів, під гомін Христових побідних пісень, підемо у блиску Христової слави до бою з темінню поганства й неправди, пониження й пороків. І побідимо противника Христового й противника нашого й із тріумфальним гимном витязів поможемо застромити Христові прапори на здбутих боєм теренах, що на них царюватиме Вічна ПРАВДА ХРИСТОС...

Речинець Загальних Зборів Тов-а „ЕПАРХІЯЛЬНА ПОМІЧ“ у Перемишлі.

На основі § 33. устава відбудуться
ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Тов-а »ЕПАРХІЯЛЬНА
ПОМІЧ« дня 15. червня 1938. р. о год. 10. допрудня
у великій салі гр. кат. Духовної Семинарії у Перемишлі
зі слідуєчим днєвним порядком:

1. Отворення Зборів;
2. Відчитання протоколу попередніх Заг. Зборів;
3. Звіт з діяльності уступаючого Виділу;
4. Звіт Провірної Комії;
5. Вибір 5. членів і 2. заступників нового Виділу;
6. Вибір Провірної Комісії;
7. Внески й запити;

Перед Заг. Зборами відправиться в катедр. церкві
о. год. 9-ій Служба Божа в наміренні розвитку Тов-а. Чле-
нам Тов-а пригадується обовязок відправлення двох Служб
Божих: одної за живих, а другої за померших членів Тов-а.

Перемишль, дня 30. травня 1938.

† ЙОСАФАТ, Епп.
Президент Тов-а.

ПЕРЕМІСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 3322. — Празник Пресв. Серця Христового.

Празник Пресв. Серця Христового, що припадає в цьому році в п'ятницю 1. липня переноситься на неділю 3. липня.

Як минувшими літами, так і цього року треба його торжественно обходити, щоб надолжити Пресвятому Серцю Христовому за всі зневаги, що їх дізнає від злого світа, переблагати Христа Спасителя та упросити всіх потрібних ласк для нашого спасення.

Перед Празником відправлять Всч. о. о. душпастирі бодай триденні богослуження (молебні) та заохотять вірних до численного приймавання св. Тайн в честь Христового Серця.

В сам день Празника — де тільки це можливе — треба уладити поза відправленими богослуженнями, адо-рацію Найсв. Тайн, а в духовних науках піднесуть О.О. проповідники потребу надолуження Христу Спасителеві за невдячність, що її дізнає від людей.

З гр. кат. Єпископ. Ординаріату у Перемишлі.

Ч. 3323. — За виздоровлення Їх Преосвященства Кир Йосафата.

Поручається Всч. Духовенству долучувати в неділі й свята на Службах Божих в ектенії сугубій прошення зі Служби „о недужих“ за виздоровлення Їх Преосвященства Кир Йосафата. Проситься теж і поручається поновно жертвувати Служби Божі та заохочувати вірних до гарячих молитов на цю інтенцію.

Ч. 3324. — Збірка на Петрів гріш.

Поручаємо всім ОО. Душпастирям урядити збірку на Петрів гріш на цей рік в дні Празника Верховних Апостолів Петра і Павла по всіх матерних церквах Нашої Епархії.

У дочерних церквах треба урядити збірку у найблизшу неділю по Празнику св. Петра і Павла. Збірку треба наперед проголосити вірним в попередню неділю або свято і загриги всіх до складання датків на великі потреби Апостольського Престола.

Збірки на Петрів гріш треба прислати до канцелярії Еписк. Консисторії найдалше до кінця серпня ц. р.

Ч. 3325. — Вакаційний час в Еп. Консисторії.

Подається до відома Всч. Духовенству, що вакаційний час в Еп. Консисторії і в Еп. Ординаріяті триватиме в цьому році від 1. липня до кінця серпня.

В цьому часі будуть полагоджуватися тільки конечно-пильні справи.

Ч. 3326. — В справі „Свята Християнської України.“

КОМУНІКАТ Ч. 2.

ДІЛОВОГО КОМІТЕТУ „СВЯТА ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ“
з нагоди 950-ліття хрещення Руси-України.

Діловий Комітет «Свята Християнської України» оцим проголошує, що ювілейний рік з нагоди 950-ліття хрещення Руси-України триватиме на всіх українських землях від дня 14. серпня 1938 року, як річниці хрещення, до дня 14. серпня 1939.

В справі відсвяткування цього ювілею на місцях видаємо, за апробатою і з поручення Високопреосвященного Єпископату Галицької Церковної Провінції, покищо ось які інструкції:

1) Найпізніше до дня 1. липня 1938 ОО. Парохи створять у всіх місцевостях Галицької Церковної Провінції, по змозі при участі місцевих установ, Місцеві Ділові Комітети «Свята Християнської України». Такі місцеві Комітети, під головством ОО. Парохів, складатимуться, крім голови, з трьох членів, а саме референта імпрез, референта кольпортажі ювілейних видань і референта пропаганди.

Подрібні інструкції для діяльності цих Комітетів і поодиноких референтів подамо своєчасно в окремому бюлетені Ділового Комітету «С. Х. У.»

2. Відкриття ювілейного року попередить відповідне відсвяткування днів св. Ольги і св. Володимира а саме:

а) В день св. Ольги, в неділю 24. липня 1938, у всіх місцевостях Галицької Церковної Провінції підчас Служби Божої будуть виголошені відповідні підготовчі проповіді, а від год. 12 до 12¹⁵ дзвонитимуть дзвони у всіх Церквах.

б) В день св. Володимира, в четвер 28. липня 1938, від год. 12 до 12¹⁵ дзвонитимуть усі дзвони у всіх Церквах, а вечером всюди відправиться відповідний молебен з проповіддю.

3) В день відкриття Ювілейного Року, в неділю 14. серпня 1938, по всіх парохіях Галицької Церковної Провінції відправиться торжественні Служби Божі так, щоби о год. 12-ій почалося ювілейне Водосвяття з проповіддю. Від год. 12 до 12³⁰ дзвонитимуть усі дзвони в усіх Церквах.

4) В часі від 14. серпня 1938 до 27. вересня 1938 (Воздвиження Чесного Хреста) по всіх Церквах Галицької Церковної Провінції будуть виголошені по три ювілейні проповіді на приписані теми.

Комітет „С. Х. У.“ радить виголосити ці три проповіді по змозі в днях 25, 26 і 27. вересня

1938. Всі проповіді на дні 24/7, 28/7, 14/8, і 14/8—27/9 вийдуть окремою книжечкою. Подрібні приписи для О.О. Парохів про ювілейний молебн, водосвяття, посвячення хреста і інші обряди будуть подані своєчасно в окремому бюлетені Ділового Комітету »С. Х. У.«

5) На Воздвиження Чесного Хреста, в дні 27. вересня 1938, коло всіх парохіяльних Церков Галицької Церковної Провінції будуть посвячені та вкопані ювілейні хрести і будуть виголошені відповідні проповіді. В прилучених хрест можна вкопати в чергову неділю, 2. жовтня 1938.

Подрібні приписи про розміри й форму ювілейних хрестів та про написи на них будуть оголошені своєчасно в окремому бюлетені Ділового Комітету »С. Х. У.«

6) Впродовж цілого Ювілейного Року (14. VIII. 1938 — 14. VIII. 1939) відбудуться в усіх парохіях Галицької Церковної Провінції місії або реколекції з наміренням поширення Христової Правди по всій Україні. Підчас місій чи реколекцій, які всюди будуть закінчені масовою Сповіддю і св. Причастям та Благодарною піснею, щодня відправлятиметься ювілейний молебн.

7) Впродовж цілого Ювілейного Року (14. VIII. 1938 — 14. VIII. 1939) відбудуться в усіх місцевостях Галицької Церковної Провінції Ювілейні Концерти, академії або святочні сходи з відповідною програмою.

Подрібні програми й матеріяли до таких імпрез будуть своєчасно подані в окремому підручнику, що його видасть Діловий Комітет „С. Х. У.“

8) Діловий Комітет »С. Х. У.« підготовляє здвигнення цілекраєвого тривалого пам'ятника Ювілейного Року. Крім того в кожній місцевості Галицької Церковної Провінції Місцевий Комітет проголосить якесь актуальне завдання церковно-релігійного характеру, що його започаткується і по змозі виконається в Ювілейному Році. Може це бути напр. будова церкви, розмальовання церкви, поставлення іконостасу, справлення ювілейного дзвона, збу-

дування захоронки, Християнського Дому і т. п. — відповідно до місцевих потреб і умовин.

Оці інструкції подаємо до загального відома і взиваємо всіх, кому дорога релігійно-національна справа, щоб негайно бралися під проводом місцевих ОО. Парохів, до підготовки й реалізування намічених точок.

У Львові, дня 31. травня 1938.

За Діловий Комітет „Свята Християнської України“

о. Юліян Дзерович в. р.

урядуючий заст. голови

Роман Данилевич в. р.

секретар.

Ч. 2259. — В справі розпродажі пропамятних таблиць свята „Українська Молодь Христові“.

В 1900-ліття Страстей і Воскресення Господа нашого Ісуса Христа подбав Генеральний Інститут Католицької Акції гр. кат. Галицької Церковної Провінції про видання пропамятних таблиць звязаних з уладженням з тої нагоди торжеством „Українська Молодь Христові“.

Розпродаж сих таблиць відступив Ген. Інститут К. А. п. п. Петрові Олійникові й Мирославові Головідові.

На прохання згаданого Ген. Інституту К. А. Єписк. Ординаріят уділяє дозвіл на поширювання вище згаданих таблиць на терені Перемиської Єпархії і поручає сю справу Всеч. Духовенству Єпархії.

Від гр. кат. Єписк. Ординаріату.

Перемишль, дня 16. червня 1938.

Х Р О Н І К А.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 1779. о. Кулинич Стефан — Боляновичі.

Ч. 829. о. Михайлів Данило — Конюшки.

Завідательства одержали:

Ч. 2724. о. Кузьмич Нестор — Вірко.

- Ч. 2723. о. Гарасим Ярослав — Щирець.
 Ч. 2604. о. Комарницький Яків — Порудно.
 Ч. 2943. о. Гузіль Михайло — ех сирг. Вяцковичі.
 Ч. 2946. о. Кончило Віктор — ех сирг. Середне велике.
 Ч. 2945. о. Шевчук Михайло — Кобло старе.
 Ч. 2395. о. Кульчицький Дионізій — Галівка.
 Ч. 2944. о. Новосільський Олександр — Ріпчиці.
 Ч. 2864. о. Філяс Іван — ех сирг. Ульвівок.

Сотрудництва одержали:

- Ч. 2725. о. Стахурський Стефан — Купновичі.
 Ч. 2213. о. Вареха Теодор — ех сирг. Літиня.

Від гр. кат. Єп. Консисторії.

Перемишль, дня 25. червня 1938.

о. Микола Грицеляк
 канцлер.

† ЙОСАФАТ
 Єпп.

ІІ. Ч А С Т Ь.

Звіт з діяльності Виділу Тов-а П. Е. П. за час від 1. червня 1937. до 1. червня 1938 р.

А.

Наше станове Тс-во «Епархіяльна Поміч» числить тепер 547 членів. Минувшого року було 527 членів. Нових членів прибуло 29, убуло 9 членів через їхню смерть.

В біжучім році відбув Виділ 9 засідань. Перш усього застановлявся Виділ на двох засіданнях над дезідератом минувших Заг. Зборів у справі переведення в життя „Емеритального фонду для гр. кат. священників Перемиської Епархії“. У висліді тієї застанови, порішено звернутися до Преосвщ. Ординаріяту з проханням помістити в «Епархіяльних Відомостях» заклик до Всч. ОО. Деканів, порушити цю справу на найблизших деканальних Зборах і надсилати заяви ОО. вступлення в члени тогож фонду. Заклик уміщено в «Епарх. Відомостях» Ч. ІІІ. з 1938 р. ст. 40. В біжучім році не надійшли жадні заяви, так що справа створення фонду лежить на тому самому місці, що й минувшого року, себто до тепер такі заяви прислали 17 деканатів, а 28 не надіслали.

З огляду на такий стан річи, рівнож з огляду на виімково тяжке матеріяльне положення нашого Духовенства, а головно з формальних причин на випадок створення такого фонду, ця справа вимагає глибокої застанови і дуже остоорожного поступовання над її переведенням в життя. Впрочім ця справа дальше стоїть отвертою і нинішні Заг. Збори безсумніву причиняться до її висвітлення.

На інших засіданнях порушив Виділ такі справи, які

I. Опіка над сиротами; II. Скріплення фонду зворотної підмоги і введення в життя фонду безворотної підмоги; III. Підмога церквам; IV. Видавнича діяльність і V. Біжучі справи.

I. Опіка над сиротами. На повному удержанню нашого Тов-а був рівнож і цього року сирітський захист в Новосілках дид. під проводом СС. Служебниць Н. З. Пр. Д. М. Під цю пору є там 18 хлопців і 3 Сестри. З прислугою є всіх 23 особи.

З цілковитого удержання Тов-а користало 3-ох учнів ту-тешньої гімназії. З підмоги Тов-а користали також інші ученики, СС. Василіянки в Дрогобичі та СС. Йосифітки в Яворові.

Кошта удержання захистів преставляються так:

Захист в Носілках	4589.50 зл.
СС. Василіянки і Йосифітки	906.00 „
Підмоги учням і ремісникам	2055.56 „

II. Скріплення фонду зворотних підмог. Управа V. Секції відбувала свої засідання перед кожним засіданням Виділу, для котрого приготувляла внески у справі уділювання і сплати зворотних підмог. Під тим оглядом придержувався Виділ норм усталених Заг. Зборами. Введення в життя фонду беззворотних підмог вимагає еше точнішого зясування і тому покищо не може він бути чинний.

III. Підмога церквам. І ця секція була предметом застанов Виділу в цілі її оживлення. На жаль, не належить туг замовчати, що наше Духовенство не проявило і цього року належного розуміння для так дуже важних і актуальних справ цієї Секції. Заклик VII-ої секції до Духовенства, уміщений в „Епарх. Відомостях“ за 1937 р. ч. V. ст. 63., з проханням вирівнувати залеглі вкладки та вплачувати біжучі, не найшов майжежадного відгомону. На цю Секцію зволять нинішні Світлі Збори звернути свою особливішу увагу та заподати вказівки в цілі оживлення тієї Секції. До незначного фонду тієї Секції вплинула рівнож і цього року квота 200 зл. від кооперативного Банку »Віра“ у Перемишлі.

IV. Видавнича діяльність. Заходом VI-ої Секції вийшли накладом Тов-а в біжучому році такі книжочки:

1) Пастирський лист Епископа Йосафата Коциловського, Епископа перемиського, самбірського і сьвіцького до родичів шкільних дітей в кількості 5000 примірників.

2) »Більший молитовник для всіх« в кількості 20.000 примірників.

І тут зволять Світлі Збори заподати свої вказівки у справі майбутнього видання найбільше конечних на нинішні часи популярних книжочок.

V. Біжучі справи. З інших біжучих справ, що були предметом старання Президії і Виділу, це справа побільшення недвижимостей Тов-а. В біжучому році закуплено ґрунтові парцелі положені в Сянках над джерелом Сяну. Рівнож набуло наше Тов-о будівельну парцелю в Горинці, де задумує Виділ вибудувати пансіонат для священників. В тій цілі вибрано з поміж членів Виділу окрему комісію, що працює над переведенням в життя цієї будови. Вкінці набуло наше Тов-о цього року реальність у Перемишлі вул. Марійська ч. 8. коло церкви на Болоню за 18 тисяч зол. Реальність, що складається з огороду і мурованого дому, призначена на приміщення захоронки і в тій цілі переводиться там тепер відповідний ремонт.

Тут належить ще згадати про наш »Дім св. Йосифа для священників« в Жегестові на Лопаті.

В самім домі переведено невеличкий ремонт, вирівнано терен і упорядковано подвіре і до кожної кімнати закупилено образи святих. Це все коштом 600 зол.

Також і в нашій раальности в Дрогобичі, де СС. Василіянки провадять вселюдну школу і дають безплатне приміщення убогим сиротам-ученицям, поправлено водотягове урядження та частину даху, що його ушкодив сильний буревій в дні 30. січня ц. р.

Ось це є найважніші справи, що були предметом діяльності Виділу в біжучому році. Отсей звіт секретаря евенчуально доповнять ще провідники поодиноких Секцій та Провірна Комісія.

Заподаючи отсю пілорічну діяльність, Виділ відноситься до нинішних Світлих Зборів з проханням, розглянути докладніше всі у тому ж звіті порушені справи а новому Виділови заподати свої цінні вказівки, щоби наше Тов-о чим раз більше розвивалось та могло вповні осягнути свою ціль: несення матеріальної і моральної помочі духовенству й вірним нашої Епархії.

Б.

Якщо я вже при слові, так осмілюся з поручення Виділу, заподати нинішним Світлим Зборам коротенький начерк з діяльності нашого Тов-а від його початків з приводу 20-літнього його існування, що його воно цього року обходить.

Перше Засідання Комітету основателів відбулося дня 21. III. 1918 р.

В книзі протоколу так написано про це перше засідання.

„Преосвящений заявляють, що ц. к. Намісництво рескриптом з дн. 16/III 1918 ч. $\frac{196667}{236}$ / XIII а, приняло до відома устав Тов-а „Епархіяльна Поміч“ в Перемишлі. На підставі тимчасових постанов, заки будуть скликані перші Загальні Збори, іменують Преосвящені тимчасово з посеред Комітету Основателів секретарем Тов-а о. Наз. Чабана, скарбником о. Омел. Мартиновича, провірником о. Др-а Вас. Пинилу. На I. заступника Президента упрощено о. мітр. Подолинського, на II. заступника о. крил. Зубрицького. Рішено повідомити священство Епарх. про основання Тов-а і запросити його, щоби зголошувалось в члени Тов-а, висилаючи рівночасно до всіх урядів парохіяльних по одному примірникові устава Тов-а. Дальше повідомляють Преосвящений, що на підставі § 8. входить вже в життя з дн. 1. марта 1818 р. II. Секція Тов-а, якої завданням є опіка над дітьми і ведення сирітських захистів.“

Опісля відбулось ще 4. засідань Комітету Основателів а перші Заг. Збори відбулися 27. червня 1918 р. і то в салі Укр. Інститута для дівчат в Перемишлі. Тоді наше Тов-о мало 176 членів звичайних, 12 членів спомагаючих з одноразовим датком 300 к. і 4-ох членів основателів з одноразовим датком 1000 к. і висше. Між звичайними членами було 135 священників, 34 церквей, і 7 тов. злг. церковних брацтв.

Другі Заг. Збори з причини польсько-української війни відбулись аж 10 травня 1921 р., в салі Дух. Семінарії і від того часу такі Заг. Збори відбувались вже правильно що року. Нинішні Заг. Збори це 17-ті з черги.

Головна частина діяльності у перших початках існування Тов-а відносилась до опіки над сиротами, що ними занималась П. С. „Вона мусіла поконувати величезні труднощі. Їй прийшлося вижити, одягнути і дати теплий кутик серед лютої зими більше як 200 сиротам тоді, коли упала австрійська держава а місцеві рядячі чинники цілком байдужно відносились до наших сиріт. Весь тягар прокормлення, одягнення і приміщення сиріт впав на наше

Тов-о і лише завдяки жертвенности нашої суспільности ревности в збиранню жертв Духовенста, заходом провідника Секції о. Мартиновича і господаря о. Комарницького та особливішій Божій Помочі належить приписати, що П. С. Еп. Помочи щасливо перебула крізу, заховала бідні сироти перед голодовою смертю“. (Кн. пр. ст. 51).

В 1920-ім р. Тов-о удержувало 203 сироти в слідуючих захистах: 1) в Перемишлі 109 хлопців, 2) в Яворові 35 дівчат; 3) в Дрогобичі 39 дівчат; і 4) в Кристинополі 10 дівчат; 5) в Жовкві 10 дівчат; разом 109 хлопців і 94 дівчат. Вкінці около 1928 року зліквідовано захисти так що сьогодні удержує наше Тов-о тільки один захист для хлопців в Новосілках дид.

Агенди III-ої С. підмоги вдів і сиріт по священниках переняло на себе Тов-о „Вдовичо-сиротинський Інститут“, і тому ця секція не проявила більшої діяльности.

IV. Секція церковних брацтв о цілях добродійних і виховавчих щойно організується.

За те вельми оживлену діяльність проявила V. організаційна Секція. Про уділювання зворотних підмог нашим священникам, беззворотних підмог ученикам, ремісникам захоронкам не буду згадувати. Для ілюстрації, як ця секція розвинулась, згадаю тільки, що на приклад в 1928 р., з позичкового фонду користало 10 священників на заг. суму 2500 зл. Кілько священників користає сьогодні з того фонду знана річ, як знаною річю є, кілько сьогодні цей фонд виносить.

Велику діяльність проявила ця Секція, коли то її провід мав тепер. Еписк. Конст. Богачевський. Ця Секція „займалася заосмотрюванням церков в дзвони, книжки, вино, світло а духовенство в матеріали на одяг“. Ця Секція має великі заслуги рівнож через скликування окремих конференцій для нашого Духовенства, на яких відбувались реферати на актуальні теми. Варт згадати тільки такі теми як: »Потреба дальшого образування для священника«, реф. о. крил. Мариновича (1927); о. Галущинського »Про християнську пресу (1927) і о. крил. Мариновича: »Які небезпеки грозять нашій церкві й як їм зарадити«, »О важности контакту душпастиря з парохіянами (1928 р.); о. Лещука »Священик як душпастир дітей«, (1929) і о. Шуплата: »Перепони, що їх стрічає катехит у праці над дітворою« (1928);

о. Ваня: »Навчання релігії у вселюдних школах«; о. Голинського: »Методичні замітки до навчання бібл. історії«.

Світлу сторінку в історії існування нашого Тов-а займає VI. видавнича Секція. Вистарчить згадати про ті книжочки, що їх вона доси видала: „Щоденні молитви“, друковані старославянською і латинською азбукою; „Духовні читання“ — під редакцією о. Дороцького (числом 17); „Передшлюбний дарунок для женихів; „Пресв. Серце Іс. і священство“; „Ювілейна читаночка про словянських св. Апостолів Кирила й Methodia“ о. Дороцького; „Про катлицьких Ірляндців“ о. Ріпецького; тогож автора: „Про Данців“; о. Дороцького: „Життя св. свяченомученика Йосафата“; „Коротка історія Божого об'явлення“ і „Короткий Катехизм“ о. Голинського. Тут треба підчеркнути великі духові користи для наших вірних, що їх висвідчила ся Секція. виданням Молитовника, що в десятках тисяч примірників розійшовся між нашим народом. Якщо еще додамо, що ся Секція переняла на себе редакцію другої неофіційної частини П. Е. Відомостей та на якийсь час редакцію часопису Бескид, будемо мати образ діяльності тієї Секції.

Про VII-му так дуже важну Секцію підмоги церков — не буду згадувати. Виділ уживав усіх можливих середників, щоби її оживити, однак значіння її діяльності не знайшло зрозуміння серед нашого Духовенства.

Для доповнення діяльності нашого Тов-а належить еще присвятити тепле слово і діяльності VIII-ої, сьогодні нечинної Секції, себто секції улаштування Місій. За час від вересня 1924 по кінець 1925 р. дала ся Секція зі свого рамени 7 місій, в 1927. р. 12 місій, в 1928. р. 7 місій, в 1929. р. одну місію — разом 27. місій. Колиж ОО. Василіяни і Редемптористи переняли на себе справу улаштування місій, Секція припинила свою діяльність.

Ось то тільки слабонький і неповний образ діяльності нашого Тов-а за час його 20 літнього існування. Але вже цей начерк ясно свідчить про надзвичайно велике значіння отсего нашого Тов-а.

о. Орський Онуфрій
секр. Тов-а.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

МИТРОПОЛИТ ГАЛИЦЬКИЙ, АРХІЄПИСКОП ЛЬВІВСЬКИЙ, ЕПИСКОП
КАМ'ЯНЕЦЬКИЙ

ГРИГОРІЙ ХОМИЩИН

ЕПИСКОП СТАНИСЛАВІВСЬКИЙ

ЙОСАФАТ КОЦИЛОВСЬКИЙ

ЕПИСКОП ПЕРЕМИСЬКИЙ, САМБІРСЬКИЙ І СЯНІЦЬКИЙ

НИКИТА БУДКА

ТИТ. ЕПИСКОП ПАТАРСЬКИЙ

ГРИГОРІЙ ЛАКОТА

ТИТ. ЕПИСКОП ДАНІЙСЬКИЙ І ПОМІЧНИК ПЕРЕМИСЬКИЙ

ЙОАН БУЧКО

ТИТ. ЕПИСКОП КАДОЕНСЬКИЙ І ПОМІЧНИК ЛЬВІВСЬКИЙ

ЙОАН ЛЯТИШЕВСЬКИЙ

ТИТ. ЕПИСКОП АДАДЕЙСЬКИЙ І ПОМІЧНИК СТАНИСЛАВІВСЬКИЙ

ДУХОВЕНСТВУ Й ВІРНИМ

МИР В ГОСПОДІ І АРХІЄРЕЙСЬКЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ

Всевишній Бог, Сотворитель вселенної, що в безко-
нечному Свому милосердю дав нашим предкам перейти
з темряви поганства у світло Своєї Євангелії, нехай буде

благословенний во віки, а Пресвяте Імя Його, Всемогучого, Всемилосерного і Вседоброго, нехай буде хвалене і благословене во віки.

Св. Письмо, що містить у собі правди Богом объявлені і Богом подавані людству слова молитви, містить у собі слова благодарення, що ввійшли в текст Богослужень і на нашій землі та іменем нашого народу від 950 літ не перестають висказувати Всевишньому вдячність за ласку хрещення. Покоління, що зо св. Рівноапостольним Володимиром Великим прийняло хрещення і просвітилося світлом Євангелії, перше повторяло на хвалу Богові і благодарні пісні св. Письма і нашого обряду. А за ним 27 поколінь повторяло гимн благодарення, гимн похвали на честь і славу Бога, в Тройці єдиного.

А ми, 28-ме й 29-те покоління по тих перших предках, дивимося на ту найбільшу історичну подію нашої минувшини з віддалі століть та з тою самою вдячністю, що й усі наші предки, величаємо Всевишнього за дар християнства. Цей дар зробив наш нарід народом Божим, народом святим, народом християнським і культурним та в довгому рялі століть давав нам усе силу поборювати всі труднощі життя й зберігати спадщину дідів та прадідів, передаючи її будучим поколінням. Церква Ісуса Христа виховала наш нарід і зберегла його в численних сумних добах татарських наїздів, руїни й неволі. А виховувала нарід тому, бо є «стовпом і утвердженням правди» (I Тим. 3, 15), а зберігала нарід у часах руїни, бо її завдання „замість Христа« (II Кор, 5, 20) учить, роздавати людям у Таїнствах Божу благодать. А тими двома речами — правдою і благодаттю — кормиться людина; на правді й благодаті спирається усякий поступ, усяка сила в людстві, бо „правда і благодать Ісусом Христом сталася“ (Йо. 1,17).

Коли цього року торжественно обходимо пам'ятку тієї великої події, то передовсім тому, щоб і самим віддати Всевишньому хвалу, честь і поклін за ту благодать і правду та щоб Тебе, Дорогий Наш Народе, заохотити до вдячності й до оцінювання, чим було й чим є для нас християнство, та лучність з Вселенською, Соборною, Католицькою Церквою, в якій св. Володимир і наші предки прийняли хрещення. Бо Русь стала християнська в хвилині, коли ще не існувало нещасне роз'єднання. Ми стали тоді

христіянами католиками, себто злученими з цілим тодішнім христіянським свігом, що його найвищим зверхником Римський Папа.

В цю радісну хвилину 950-літнього Ювілею не хочемо пригадувати сумних і болючих подій історії нашого народу. З тих подій найсумніші та найбільш болючі ті нещасні обставини, які розбивали нарід на частини, що між собою завзято боролися, ставляючи в боротьбі брата проти брата. Від міжусобиць у княжих родах аж до теперішнього розбиття на партії і розділу між різні держави, уся наша історія назначена тим сумним знаком браку єдності. Як уже в родині Великого Володимира перше покоління оплакувало боротьби братів проти братів, так чи не кожне покоління боліло над внутрішніми боротьбами. Боже Провидіння поставило нас поміж Сходом і Заходом, що і в великій частині причинилося до тієї домашньої незгоди, що як чорна нитка тягнеться зі століття в століття. Можна б цю обставину оплакувати кровавими сльозами, якщо б у світлі христіянської віри хрест і терпіння не були ознакою і завдатком Божої благодати. Спадщина св. Володимира назначена була від самого початку тяжким, великим хрестом — хрестом браку згоди й єдності. Той брак єдності сам собою спричиняв уже великі терпіння, які в кожному поколінні спливали передовсім на бідних людей. Той брак єдності може був також причиною, що вороги, які окружали наш нарід, не знаходили в ньому такої відпорної сили, що робить народи могутьніми й великими державами. Тому мали вони й спромогу завдати нашому народові люті удари, які довели нас до стану розбиття, упадку й пониження, в якому наш нарід тепер знайшовся. Та якщо над тією руїною, що від століть триває, сяє знак хреста, то та недуга не на смерть, але на те, щоб явилася Божа слава в ній або через неї. Тому мимо жахливого положення, в якому наш нарід находиться, розбитий і розсіяний по всіх сторонах свіга, запрошуючи його сьогодні до торжественного обходження 950-літнього Ювілею хрещення наших предків за св. Володимира, — робимо це не в сумній безнадійності на завтрішню днину, а навпаки у сильному переконанні, що наш нарід може власне через ті обставини, у яких його Боже Провидіння поставило, може і певно, відповість Божому покликанию в історії людства.

До вдячності за минуле, до покійного признавання себе до тяжких гріхів, помилок та блудів нашого народу в історії треба нам долучити взнеслу сильну надію, що Бог, у якого руках життя і розвій народів, дасть і нашому народові достаточний розвій усіх своїх, Богом даних, сил та достаточну єдність і силу, що з єдності виходить, щоб не тільки тішитися моральним і матеріальним добробутом, етичною силою та культурним розвитком у християнській вірі, але й сповнити серед народів світа християнське завдання, яке Боже провидіння у християнській вірі йому вказує.

Ми, всі Єпископи Галицької Церковної Провінції, запрошуємо передовсім Преосвящених Єпископів нашого обряду й наш нарід Закарпатської Русі, Югославії, Сполучених Держав Північної Америки й Канади, Румунії й Бразилії, щоб з нами злучитися, якщо на те дозволять обставини, в обходженні цього празника.

Разом усі запрошуємо весь наш нарід, передовсім вірних наших Епархій, а відтак і розпорошених по цілому майже світі емігрантів. Лучімся в цьому році в ювілейних торжествах та обходах там, де тільки вони можуть відбуватися, а в тих торжествах уникаймо всього того, що ділить і розеднює, а шукаймо всюди того, що лучить і єднає. Даймо нашому Батькові у вірі, Великому Рівноапостольському Князеві св. Володимирові, ту потіху, щоб бачив свій нарід переслідуваний, терплячий, а сильний бодай тою силою, що їй дає моральна й духовна єдність. Нехай будуть вони одним бодай у тих ювілейних обходах і в торжественному споминанні тієї великої полії нашої історії, що й сама була стягом єдності і народові давала напрям єдності.

Діло св. Володимира й історія продовж близько десятиох століть ще не достаточо перестудіовані в самій науці історії. Тому на першому місці звертаємося до всіх наших істориків з закликом і запрошенням піддати якнайвсестороннішим історичним дослідам не тільки початок християнства за часів св. Володимира, але й історію нашої Церкви від того часу аж до наших. До того самого запрошуємо й нашу студіюючу богословську світську молодь. Нехай невпинно працюють над розясненням багатьох, досі ще невияснених, питань нашої історії. А в історичних студіях усі шукаймо передовсім історичної правди та оминаймо по змозі духа

партійної боротьби, що й при наукових студіях шукає противника понизити або побороти.

А що наше положення між Сходом і Заходом уже в минулих століттях змушувало наш нарід неначе в собі самім перетравлювати, переживати й переборювати всі точки церковного загально світового розеднання і зєдинення Церков, нехай наша праця йде в тому напрямку до помирєння й примирєння поміж нами самими, щоб тим способом довести до замирєння й примирєння розділені Церкви. А до того помирєння найуспішнішою дорогою є дорога історичних дослідів, що веде до вислідження цілої правди.

Крім учених істориків прийдеться нам історію нашої Церкви, історію св. Зєдинення від початку аж до наших часів, так всесторонньо представляти для наших вірних, щоб вони цілком свідомо здавали собі справу з того, що св. Зєдинення нам принесло. Наше завдання буде, наш нарід довести до такої релігійної свідомости, щоб кожний умів здавати справу, як каже св. Петро (I Пет. 3, 15), з нашої віри і з кожної правди, яка входить у визнання нашої віри.

Нашим незєдиненим братам виявляємо передовсім любов. Вона є тією силою, що єднає, тією дорогою, що веде до єдности, до єдности церковної, суспільної і єдности народної і до єдности християнської, яка була метою життя Христа, Його св. науки та Його страждань на хресті. Уникаймо всього того, що могло б наших незєдинених братів зразити або відіпхнути, уникаймо й кожного поступування, що могло б побільшувати все те, що нас розєднює.

Отців місіонарів, проповідників, провідників духовних вправ і отців катихитів не менше від всіх отців душпастирів: парохів, завідателів і сотрудників гаряче звиваємо, щоб їхня праця у цьому році була звернена до того, щоб утвердити наших вірних у вірі й скріпити в них християнське почування любови ближніх. Та любов, хоч з приказу Христа і з природи діла відкуплення мусить обнимати всіх людей цілого світа, повинна бути теж з природи теплішою, щирішою, глибошою для наших братів по крові, себто для нашого народу. Більше цього року, ніж досі, мусимо нашому народові пригадувати, скільки наші брати мусять терпіти в Радянській Україні від комунізму й безбожництва. Коли не можна нічим допомгти їм, то стараймося бодай на-

шими молитвами і жертвами випрошувати для них витривання в ласці Божій серед терпінь та увільнення від тих терпінь, що часом переходять усяку міру.

Обнимаючи широким серцем і широкою любов'ю Батьківщини всіх тих, що над Дніпром терплять, Ми далекі від того, щоб забувати на страждання й на ті небезпеки, що спадають з тої самої причини: комунізму й безбожництва на інші народи й на усі народи світа.

Так в історичних студіях, як і в практичному душпастирстві витягнім із забуття ясні й світлі постаті наших Архієреїв: такого Митрополита Ісидора, св. Йосафата, Митрополита Йосифа Рутського та тих багатьох мучеників, що за віру життя своє віддали на Білій Русі, Поліссі, Підляшші й Холмщині.

За Божою благодаттю та за молитвами всіх нас священників й усіх Вас, Дорогі Брати й Сестри, 950-літній Ювілей принесе без сумніву великий хосен так нашій Церкві, як і поодиноким парохіям та поодиноким душам і відповість потребі скріплення засад віри й життя з віри нашого народу на всіх ділянках його культурного розвитку. А в тому успіху нехай нам Бог дасть передовсім усе те, що наближає нас до єдності, любови, до тієї єдності, що її усі, хоча б і до різних віроісповідань та до різних Церков належали, мусять передовсім уважати за найбільше добро християнської віри, спадщину св. Володимира. Щоб дійсно так сталося, щоб Ювілей був справді торжеством радості й торжеством любови, випрошуємо у Всевишнього Дателя всіх дїбр якнайбільшого благословення на Вас усіх.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога і Отця і причастя Святого Духа хай буде з усіми Вами. Амінь.

Дано в день Св. Верховних Апостолів Петра і Павла року Божого тисяча девятьсот тридцять восьмого.

† *АНДРЕЙ, Митрополит*

† *ГРИГОРІЙ, Єпископ Станиславівський*

† *ЙОСАФАТ, Єпископ Перемиський*

† *НИКИТА, Єпископ Патарський*

† *ГРИГОРІЙ, Єпископ Данійській, Пом. Перем.*

† *ЙОАН, Єпископ Кадоенський, Пом. Львівський*

† *ЙОАН, Єпископ Ададейський, Пом. Станисл.*

Ч. 4091. — Поручається Всч. ОО. душпастирям відчитати вірним це спільне пастирське послання Єпископату галицької церковної провінції в одну з найблищих неділь в часі співаної Служби Божої.

З Еп. Ординаріату в Перемишлі.

Ч. 4092. — За повне виздоровлення Їх Преосвященства Кир Йосафата.

Поручається Всч. Духовенству ще даліше долучувати в неділі й свята на Службах Божих в ектенії сугубій прошення зі Служби »о недужих« за повне виздоровлення Їх Преосвященства Ординарія Кир Йосафата тепер вже за особливішою помічю й ласкою Божою реконвалесцента. Проситься тепер жертвувати даліше Служби Божі і захочувати вірних до побожних молитов на цю інтенцію.

З Еписк. Ординаріату.

Ч. 4094. Ювілей 950-ліття хрещення Руси-України.

Боже Провидіння дозволило нам переживати два великі ювілеї а це 1900-літний ювілей Христового відкуплення та 950-літний Хрещення України-Руси за св. Рівноапостольного Князя Володимира Великого. Про добродійства Христового відкуплення ми роздумовали та старались примінити для себе і нам повірених душ його спасенні плоди в часі 1900-літнього ювілею Христового Відкуплення тому 5 літ.

Але ті всі заслуги Христових Страстей, крові й смерти булиби для нашого народу хто знає як довго а може зовсім недоступним скарбом, як щоб не велика віра та апостольська ревність св. Володимира Великого. Наш нарід в часах св. Володимира був на грані двох релігійних впливів магометанства, що йшло до нас зі сходу та християнства, що йшло до нас з Візантії, Болгарії, Скандинавії та Німеччини. Хоч повість про посольства різних релігійних віроісповідних організацій є неісторичною, то однак правдою є, що впливи різних віроісповідань на старій Україні-Руси перед і в часах св. Володимира мали місце. А якщо ми є християне то в цьому виключна заслуга св. нашого Рівноапостольного Князя св. Володимира.

Цю велику нагоду ювілею Хрещення Руси-України, треба використати, щоби запевнити панування Христа на нашій землі, як це зробив св. Володимир. І тепер змагається на наших землях новопоганство з християнством. Як колись за св. Володимира і пізніше півмісяць Магомета намагався взяти верх над св. Хрестом Спасителя, так нині червона, п'ятираменна зірка большевизму, безбожності робить великі спустошення на землі св. Володимира і намагається затерти знамя св. Хрещення, відхристиянізувати і знищити діло Рівноапостольного Князя Володимира. Та й по той бік Збруча, по наших парохіях йде тиха, підпольна а то і явна руйнуюча робота ворогів Христового хреста. Від священників залежить найбільше і в першу чергу, якими будуть наші парохії. Якщо любимо Христа, розуміємо його правду, якщо цінімо належно моральні вартости християнства, то радше станемо мучениками, як допустимо до побіди безбожництва над Хрестом в наших парохіях.

Ювілей хрещення України треба вихіснувати до поглиблення віри та католицької свідомости наших вірних. Початки християнства на Україні-Руси безсумнівно католицькі. Вони сягають часів коли роздор спричинений Фотієм пішов у непамять а ще не усталився роздор Керулярія. Патріярхи Полієвкт (956—970) за якого хрестилася блаженна княгиня Ольга та Николай II Хризоверг, (984—995) за якого наступило хрещення св. Володимира і України-Руси, були безсумніву в єдності з Апостольською Столицею. Вправді небавом по хрещенню України за патріярхів Сизинія (996—998) і Сергія II, спорідненого з Фотієм (999—1019) були напружені відносини між Апост. Столицею а царгородським патріярхатом але і тоді формального розриву не було. Св. Володимир впрочім і цього напруження не брав так трагічно, бо у Царгороді навіть по формальнім розриві Керулярія, уважали цей стан довший час за тимчасове непорозуміння між єрархами, яке з часом само собою зліквідується, як багато разів передтим. На щастя наш літопис зберіг нам відомости про обміну посольств між Апост. Столицею а св. Володимиром. Якраз у часі напруження між Ап. Столицею а царгородським патріярхатом, Хреститель України піддержував звязки з Апост. Столицею відносно церковної організації на новохрещеній Україні, та установи архієпископства в Києві (991. р.) Сильним дока-

зом, що св. Володимир признавав єдність східних і західних християн є його підмога західно християнському владиці і спорідненому з німецьким цісарем, св. Генрихом II, св. Брунові у християнізації Печенігів. Св. Брунон у своїому листі до св. Генриха широко розписує про прихильність св. Володимира для нього, гостину на військовому дворі, свячення у Києві єпископа для Печенігів, виправу одного зі синів св. Володимира до Печенігів для безпеки святого апостола Місіонаря на поручення св. Володимира. Про все те треба говорити народові, щоби вже раз покінчити з фальшивим поглядом серед деяких кругів нашого народу, піддержуваним тенденційно незєдиненими істориками, будьтоби початки християнства на Україні були некатолицькі, щоб авреолею св. Володимира осяяти роздор церковний на Україні чаром пієтизму для Святого, баламутити нарід та відтягати до незєдинення, що на жаль вдалося на Лемківщині та Закарпатті. Цей небезпеки, хоч вона сьогодні безпосередно не так грізна вже, не треба при такій гарній нагоді ніколи тратити з очий.

Ювильей Хрещення України має стати для душпастирів джерелом невпинної заохоти виховувати вірних у любові, привязанні та глибокій пошані для свого рідного св. обряду, як волі Божої, установи св. Отців, бажання Апостольської Столиці, гарної і величавої старини, спадщини наших предків і св. Володимира, який хрестив Україну у східньому обряді. Тому плекаючи католицьку свідомість у наших вірних при нагоді цього ювильею учім також та виховуймо до любові та вірности своєму обрядові літургічними проповідями, гарним, власним прикладом через достойне виконування, стисле заховування обрядових приписів, дбалістю за будову, окрасу та чистоту наших церков, обороною обряду перед наступом на нього, та легковаженням його. Вціплюймо любов, привязання до обряду вже у дітвори по школах, захоронках та дорослих на вечірних катихизаціях. Вказуймо вірним на великих східних святих Отців Церкви, Мучеників за зєдинення, вірних своєму обрядові зі св. Йосафатом на чолі. Оповідаймо про переслідування нашої гр. кат. Церкви та обряду, вказуймо на геройські постатті в історії нашої Церкви, владик оборонців обряду а збудимо почуття благородної гордості, почуття власної гідности і вірности св. Церкві.

Вкінці вкажім на ту високу культуру, яку принесло і все несе християнство зі собою для нашого народу. Чим був наш нарід перед християнством і св. Володимиром. Його взагалі не було. Це були дрібні славянські племена які не становили одної етнічної цілості. Християнство сі племена злучило, релігійно-церковно зляло в один нарід і державу. Перед християнством ми не мали письма. Християнські книги принесли зі собою азбуку християнських апостолів, славян св. Кирила і Методія. Перед християнством ми не мали історії. Перша історія України це літопис християнського нашого монаха Нестора. А цю історію подивляють чужі. Хреститель України також дав освіту народові закладаючи першу школу, яка мусіла високо стояти, коли виховала такого митроп. Іларійона або монаха Якова. Хреститель народу щойно започаткував у нас будівництво, різьбу, малярство та діла християнського милосердя. Словом те все, що називаємо культурою зачинається у нас щойно з християнством. Воно вивело наш нарід зі стану варварства та привело до високої культури.

Тому будьмо вдячні Божому Провидінню за цей великий ювілей, доложім всіх сил, щоби використати його по заповіданим головним напрямним а цим найкраще покажемо, що ми зрозуміли вагу хвилі та зробимо його справді обильним в Божі ласки і заслуги для нас і нам повірених душ.

Для торжественного обходу тієї великої пам'ятки поручається використати заповідані в „Еп. Відомостях“ за червень ц. р. Ч. VI виготовлені інструкції »Ділового Комітету« цього ювілейного обходу.

З Еп. Ординаріату в Перемишлі.

Ч. 4093. — В справі деканальних Соборчиків.

Тому що в минувшому році не надійшли від всіх деканальних урядів звіти з відбутих зборів деканального духовенства, Еп. Ординаріат пригадує Всч. О.О. Деканам, обов'язок присилати Еп. Консисторії програми назначених соборчиків до ауробати та звіти з відбутих зборів.

З Еп. Ординаріату в Перемишлі.

Х Р О Н І К А.

Іменування:

Ч. 3556. о. Щепанський Антін — П. містодек. Радимнянського дек.

Завідательства одержали:

Ч. 2945. о. Шевчук Михайло — Кобло стар.

Ч. 3648. о. Рибалт Володимир — Вишатиці.

Сотрудництва одержали:

Ч. 3628. о. Богонос Онуфрій — ех сирг. Літиня.

Від гр. кат. Єп. Консисторії.

Перемишль, дня 1. серпня 1938.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Єпп.

II. ЧАСТЬ.

На актуальну тему.

Застанова над одним великої ваги душпаств. завданням під теперішню пору.

Якщо трудне в нинішніх часах душпастирське завдання в загалі, так зокрема для нас, гр. кат. священників, є воно особливо важке і то з багатьох оглядів. Бо не тільки приходить нам боротися проти розпаношеної неморалі, що в повоєнних часах наче якась невгаваюча, грізна епідемія спустошить широкі круги суспільности; не тільки мусимо ставити чоло проти нечуваного досі безбожництва, що виповіло війну всякій релігії та Церкві; не тільки воювати пламенним словом з большевицькою комуністичною язвою, зо скрайно нездоровими лівими та звибуялими націоналістичними кличами, як і зо всякого рода релігійно сектанськими агітаціями, але ще доводиться нам переживати часи що в них багаго наших вірних опускає легкодушно свій св. обряд.

Тому конечно як найсерйозніша застанова, як маємо протиставися тому, бо це наш душпаств. обовязок, що його накладає нам наша совість. Бо чиж можемо пасивно глядіти, безрадно здвигати раменами, як одна душа за другою безповоротно відпадає від нашої церкви та пропадає не тільки для нашого обряду і для нашого народу але, що найсумніше, часть теж для св. Церкви взагалі, стаючи зівсім байдужною для віри і для реліг. потреб своєї душі!? Цеж безперечна очевидність, що така людина, що покидає свій прадідний обряд, що в ньому змалку була вихована не з якоїсь правдивої і в совісти оправдуючої внутрішньої потреби, що її допускає і приймає до відома св. Церква, — але під впливом посторонних чинників, що єї до цього заманюють всякими, тільки не духовними оглядами, — відпавши від свого коріння, своєї Церкви, що з нею лучить єї тисячі духових вязів, — не може і не буде мати потягу до другого, єї духово чужого, незнаного й незрозумілого обряду і через те стане вона збайдужіла, індиферентна, непрактикуюча, а послідовно стане пропача для Церкви і для себе самої.!! Хтож не зжахаеться, хто посміє толерувати, допустити до такого наступства, якщо справді лежить йому на серці духове добро свого ближнього,

а в нашій випадку добро духової дитини душпастиря, що за неї Христос віддав своє життя?

З кожного огляду має душпастир стислий обов'язок, беречи свого стада перед грозячою руїною своїх овечок, і всяким способом, що йому вказує душпаст. богословіє, та піддає душпастирська печаливість і второпність! На це він пастир і духовний отець своїх овечок. А який маємо спосіб оборони, як можемо запобігати цьому лихові? Певно, що коли вже хтось важився на цей крок і поставив нас перед доконаний факт, тоді не легка справа, (хоч і незовсім пропаша), завернути його з манівців: — ту потрібне докладне знання прислугуючих в цій справі нам церковних приписів. За те багато ріжних можливостей маємо у цьому, щоб запобігти і протиділати ломанню душ в самім зародку, в корені, використовуючи до цього всі помічні засоби, що стоть нам до розпорядимости.

І на це треба звертати увагу, бо виходячи зі заложення, що «пізно готувати лік, якщо вже недуга зломил (обезсилила) хорого», — або по нашому: запізно бідькатись, нарікати, вносити зажалення і то тоді. як вже справа майже пропаша.

Спосіб самооборони.

1) Першим таким середником це проповіді на обрядові теми. а) В них належалоб частіше побуджувати вірних до любови своєї Церкви, свого обряду і народу, вказуючи на знеслу величність і красу нашого східн. обряду, що про нього так з захоленням висловлюються чужинці, та завидують нам його краси.

В парі з тим треба старатися, щоб цей обряд якнайбільш звеличити, піднести в очах вірних, щоб він притягуючо ділав на вірних.

б) В цих проповідях корисно булоб поучувати вірних, що й як думає Апост. Столиця про наш обряд, які видала Вона приписи для його збереження й як піклується ним і т. д.

2) Але передувсім сам душпастир повинен уважати, щоб нічим не зражувати своїх вірних, треба бути для них вирозумілим і надзвичайно тактовним; пильнувати якнайсовісніше науку релігії в школі, та катихизацію в церкві,

дбати про церковний спів, та особливішу увагу присвятити вихованню молоді.

3) Справа оборони наших вірних перед перетяганнями повинна становити одну з головних тем для реферату, та дискусій на декальних Соборчиках. — В різних сторонах краю панують різні умовини; ОО. душпастирі, що безпосередно мають до діла зі своїми вірними та знають їх обставини, їх настрої та їх болі, скорше можуть доглянути, як прийти з помічю загрожених, а спільна нарада, досвід блище обзнайомих в цих справах собратів, може ту багато принести не одному з молодших душпастирів користі. А навіть саме частіше обговорювання цієї справи не лишиться без корисного впливу, бо загострює увагу, чуйність, та пригадує на важність цієї справи і на обов'язок пильного береження свого стада.

4) Як неоціненої вартости для добра душ взагалі, так і для цієї справи це духовна обнова парохії через св. Місію, частіші реколекції та величаві академії, концерти та церк. народні торжества, що так могутно ділають на піднесення рівня релігійного освідомлення та вироблення твердих характерів між вірними.

5) Утравалення наслідків такої обнови парохії запевнюють реліг. братства й товариства в парохії, особливо Апост. Молитви, та Марійські товариства (головнож) для молоді, якщо душпастир зуміє добре вести таке братство чи товариство, то зможе дуже много доброго зділати, бо кожний член братства цеж апостол доброго прикладу і помічник душпастиря, це початкуючий член Катол. Акції в парохії!¹⁾

6) А кільки добра під цим оглядом може принести — Церковна Читальня поширювання катол. преси, реліг. книжок, журналів, часописів! Апостольство доброї преси, це сьогодні прямо необхідна умова до цього, щоб спинити зло, яке шириться. Та, на жаль, ця справа знаходить у нас ще мало зрозуміння.

7) Дальшим середником, щоб успішніше впливати на вірних, це душпастирські відвідини, особливож тих вірних, що найбільше загрожені. Зглядом них повинен душпастир

¹⁾ Яку велику прислугу може віддати захоронка в парохії та діточі садки, про це свідчать ті місцевости, що в них вони існують. Тому де це тільки можливе треба старатись їх основувати та уряджувати.

оказувати свою особливішу печаливість: покріпляти на душі, служити порадою, а по змозі й якоюсь допомогою: словом інтересуватися життям своїх парохіян, все знайти для них потіхи та розради так, щоб вони бачили в своїм душпастирі щирого свого приятеля й в заміну за це оказували для нього правдиву пошану та належну любов. — Отсе наставлення в теперішніх часах великої ваги і часто рішачого значення, тому не може священник обмежуватись тільки до своєї діяльності в церкві, він мусить і поза нею в міру можності працювати, та чувати над вірними. (Цеж належать до т. зв. індивідуального душпастирського богословія).

8) Найчастіше лучаються переходи внаслідок нужди наших вірних, »для хліба« тобто удержання якоїсь праці, хочби це була і найчорніша робота, до чого одначе дуже часто вимагають зміни обряду! І це найсумніше, прямо розпучливе положення деяких людей, що їх жене до крайности! Та і тут треба нам знаходити якийсь ратунок: підшукати джерела праці (розвинути домашній промисл), давати якесь заняття найбільше потребуєчим по наших установах, підпирати свій рідний »промисл« та торгівлю; й якось заопікуватися безпомічними та нуждарями, що належить до обсягу т. зв. харитативної акції в парохії.

9) Неменшою причиною переходів то мішані подружа. Під тим оглядом тяще вправді щось путнього зарадити, одначе посередно через родичів, можна і ту неодному пізнішому лихові запобічи. Треба при ріжних нагодах впливати на родичів, щоб запалювали в серцях своїх дітей правдиву, щиру любов до своєї св. Церкви, обряду та народу, з якого походять, щоб виховати своїх дітей на добрих, чесних синів своєї Церкви та свого народу, а не безхребетних, що соромом сталиб опісля, для своєї родини й Церкви; тесаме треба вкладати в серце особливо женихів при мішаних подружах, а то при нагоді їх поучувань н. пр., як приносять на оповіди та інших подібних нагодах.

10) Вкінці, незайвим буде пригадати, що так як у всьому, що бажаємо осягнути, так і тут треба пам'ятати нам про найуспішніший середник, а це молитву за потреби своїх вірних, особливож за охорону перед грозячими небезпеками для їх душ. Хай проте душпастир заєдно памятає в своїх молитвах за свої духові діти, хай жертвує за

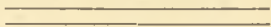
них Сл. Божі, посвятить свою парохію опіці Христового Серця й Його Непорочної Неньки, а тоді уступить зневіра і резигнація, а благородні старання не будуть марні.

І хоч ніякий з цих поданих ту орудників до оборони не є якоюсь новістю, то все таки якщо ми ними як слід послужилибся, то тим способом заощадилиб собі багато горя, тай зберегли свої овечки перед невірністю своїй церкві і своєму народові.

Щоб краще освідомити собі, які втрати вже понесли ми під тим оглядом та яке їх головне джерело та тло, кожний душпастир повинен зробити собі докладну статистику дотепер. переходів і предложити її на деканальних зборах до відома свому о. Деканові, котрий мігби нераз через таке запізнання з обставинами в даній парохії обдумати спосіб оборони.

Піддається тих кілька завваг під серйозну розвагу Всеч. ОО., щоб віз вати до більшої чуйности одних, а безрадним і за мало рухливим вказати на велике поле праці і ріжнородний спосіб заради лихові в самих його початках, а до ще більшої ревности й продумування нових успішних способів та заґріти других, що з посвятою трудяться для святої справи.

Хай уступить зневіра і малодушність, хай не має місце безрадність і безділля, — робім, що в наших силах а тоді ми непропаці! — (д).

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 5074. — Благодарне Молення.

За ласкою Всевишнього, випрошеною щирими молитвами Всеч. Духовенства і всіх вірних, Їх Преосвященство, Е. Кир Йосафат, виздоровлені з важкої недуги повернули щасливо до Перемишля. Подаючи цю радісну вістку Всч. Духовенству, поручаємо в одну з найблищих неділь проголосити це вірним, на св. Літургії в цю неділю долучити в ектенії благодарні прохання зі Служби благодарення, а при кінці Служби Божої відспівати благодарну пісню: „Тебе Бога хвалим“, або „Слава во вишних Богу“.

Ч. 5075. — Празник Господа Нашого Христа-Царя.

Сьогорічне Свято Христа Царя припадає у ХХ. неділю по Сході св. Духа, це є дня 30. жовтня.

Щиро бажаємо, щоби Всеч. Духовенство разом зі своїми вірними як найторжественніше обходили це свято. В нинішніх часах, де наш нарід переходить такі страшні страждання, мусимо освідомити вірних, що тільки безумовна служба Христу Цареві може нам принести обнову не тільки під релігійним, але й під національним оглядом.

До тої ціли має стреміти наша проповідь в день згаданого Празника і ціле притотовання на нього. Особливо

треба завітати вірних до достойного прийняття св. Тайни Покаяння і Пресвятої Евхаристії. При кінці торжественної Служби Божої в сам день Празника при виставленні Найсвятіших Тайн відмовлять Всч. О.О. Душпастирі акт посвячення Пресвятому Серцю Ісуса цілого людського роду по нормі виданій в р. 1928. в Епарх. Відомостях Ч. IX. ст. 133.

Ч. 5076. — В справі сьогорічного Празника св. Священомученика Йосафата.

Сьогорічний Празник св. Священомученика Йосафата переноситься на XXIV. неділю по Сході св. Духа, це є на день 27. листопада.

Всечесні Отці Душпастирі подбають, щоби святкування цього свята принесло якнайбільший пожиток душевний для вірних.

В тій цілі треба в неділю перед Празником заохотити парохіян, щоби в цей день численно приступили до св. Тайн, у трьох днях перед Празником треба відправити молебен до св. Йосафата, а де булоби більше число вірних — виставити Найсвятіші Тайни, виголосити коротку проповідь і відспівати суплікацію.

В сам день Празника відправляють Всеч. О.О. Душпастирі торжественну Службу Божу і виголосять проповідь на тему: Св. Священомученик Йосафат заступник нашого народу перед Богом.

По Службі Божій треба відспівати перед виставленими Найсв. Тайнами пісню, „Тебе Бога хвалим“ і поблагословити вірних.

Ч. 5023. — До Всечесніших Отців Деканів в справі надсилання точних шкільних звітів.

Декотрі Отці Декани і шкільні Комісарі надсилають неповні загальникові звіти з візитації науки релігії в школах так, що з них не можна собі виробити точного образу ні про працю священника в школі, ні про релігійно-моральний стан шкільної дітвори.

Пригадується, що звіт з візитації шкіл має бути вичерпуючий й обнимати всі дані згідно з тут. зарядженням Ч: 4861/36 напечатанім в „Епархіяльних Відомостях“ за місяць жовтень 1936. року.

О.О. Декани, що дотепер звітів за шк. рік 1937/38 не вислали до Еп. Ординаріату, повинні це зробити в найкоротшому часі.

Ч. 5077. — Конкурс на опорожнені парохії.

З реченцем до 30. листопада 1938. р. виставляються на конкурс слідуєчі парохії: Дек.: Варяжський: Ульвівок; Великомостенський: Пристань; Ліський: 1) Бібрка, 2) Середне велике; Лучанський: Ступниця; Медницький: Летня; Немирівський: Щирець; Перемиський: Вірко; Радимняський: Вишатичі; Самбірський: 1) Вяцковичі; 2) Кобло старе; Угнівський: 1) Диниска, 2) Журавці.

Прохання внесені не по формі і не заосмотрені потрібними залучниками, а головню без свідоцтва конкурсового іспиту і ті, що вплинули по речинці (ц. є. по дні 30 листопада 1938 р.) будуть уважані як безпредметові.

Завважується, що Всеч. О.О., що одержать презенту на таку парохію, яка крім матерної має ще одну або більше дочерних, зобовязуються в кожному часі, на жадання Перемиського Епископського Ординаріату згодитися на евенуальне відлучення дочерних церков разом з ґрунтами.

При тім Епископський Ординаріат повідомляє всіх Отців що наміряють внести прохання о приняття в спис на вище подані парохії, що їх дотації та скількість приналежних до парохії ґрунтів будуть нормовані по думці конкордату і обовязуючих в Епархії норм за відомостю Апостольського Престола.

Ч. 5078. — Належитість за шематизм на р. 1938/39.

Канцелярія Еп. Консистерії розіслала парохіяльним Урядам шематизм на р. 1938/39. Належитість в квоті 3 зол. побереться з платні за листопад тим Всеч. Отцям, що її побирають. Прочі Отці надішлють цю квоту до кінця листопада ц. р. до канцелярії Еп. Консистерії. Почищу квоту дозволяється побрати з церковної скарбони.

Ч. 5079. — Поручення шкільного підручника до науки релігії.

Накладом гр. кат. Архієпархіального Фонду у Львові вийшов підручник до науки релігії для четвертої класи вселюдних шкіл п. з. „Божа Наука, катихизм християнсько-католицької віри“.

Підручник має апробату Міністерства В. і О. та Кураторії Л. Ш. О. Ціна 1 зол.

Всеч. Отці Душпастирі й Катихити звернуть на цю книжку увагу шкільних дітей та їх родичів.

Ч. 5080. — В справі конта Еп. Консistorії в П.К.О.

Подається до відома Всеч. Духовенства, що конто Еп. Консistorії в П.К.О. у Львові є тепер 511.037.

Х Р О Н І К А.

Канонічну інституцію одержали.

Ч. 3432. о. Гринишин Ілля — Тартаків.

Завідательства одержали:

Ч. 4277. о. Весоловський Петро — Яблінка вижна.

Ч. 4276. о. Рожак Андрій — Монастирець.

Ч. 4241. о. Вітошинський Максим доїзд — Пристань.

Ч. 4204. о. Скопляк Ярослав — Середне велике.

Ч. 4728. о. Тріль Михайло — Журавці.

Ч. 4841. о. Сальо Карло — Летня.

Ч. 5026. о. Дорош Дмитро — Бібрка.

Сотрудництва одержали:

Ч. 4474. о. Саєвич Йосиф доїзд. Береги.

Ч. 4625. о. Др. Слюсарчик Адам — Квасенина.

Ч. 4524. о. Червінчак Василь доїздж. — Олешичі.

Ч. 3837. о. Олійник Євген упр. — Дверник.

Померли :

- о. Давосир Петро парох в Пристані 6/8 1938.
 - о. Лопатяк Микола парох в Журавцях 14/9 1938.
 - о. Дуцько Юліян парох в Летні 17/9 1938.
 - о. Чертежинський Дмитро парох в Бібрці 30/9 1938.
- Душі їх поручається молитвам Всеч. Духовенства.

Від гр. кат. Єп. Консисторії.

Перемишль, дня 10. жовтня 1938.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ГРИГОРІЙ
Єп. П. Ген. Вік.

II. Ч А С Т Ь

ПРОТОКОЛ

XVII. ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ Т-ва П. Е. П.,
які відбулися дня 15. червня 1938. р. в салі гр. кат. Духовної
Семинарії в Перемишлі.

О год. 9. відправив Всч. о. Орський Онуфрій в катедральній церкві Службу Божу в наміренні Т-ва.

Дневний порядок:

1. Відкриття Зборів;
2. Відчитання протоколу попередніх Заг. Зборів;
3. Звіт з діяльності уступаючого Виділу;
4. Звіт Провірної Комісії;
5. Вибір 5. членів і 2. заступників нового Виділу;
6. Вибір Провірної Комісії;
7. Внески й запити.

Ад 1. Після відспівання молитви «Царю Небесний» відкрив Збори о год. 10-ій під неприявність Президента Т-ва Іх Ексц. Кир Йосафата, що під цю пору обложеною тяжкою недугою перебуває на лікуванні у Відні, і І-го Містопрезидента Кир Григорія — Впр. о. прал. Гмитрасевич короткою промовою. Підчеркнувши велике значіння та ціль нашого Т-ва під сьогочасну пору, згадав про чимраз більший його розвиток. При тому згадав пам'ять 9-ох померших цього року Отців, між іншим теплим словом помянув бл. п. о. Петика Івана, що цілу свою дотацію від кількох літ жертвував на цілі Т-ва. В біжучому році померли слідуєчі бл. п. ОО.: Бурмич Микола, Колтонюк Іван, Котис Володимир, Лозинський Йосиф, Малиняк Адріян, Петик Іван, Полянський Василь, Раствацький Маркил і Юзвяк Михайло. Їх пам'ять помянули присутні молитвою. Після провірення, що Заг. Збори скликано по вимогам статута та що є вистарчаюча кількість учасників, упросив о. прал. Гмитрасевич на предсідника Зборів о. крил. Хо-

тинецького Кипріяна а на секретарів оо.: Др-а Масляника Франка і Яворського Степана.

О. Предсідник, обнявши провід Заг. Зборів, ставить перш усього внесок, щоб вислати делегацію зложеною з 3-ох Отців до Іх Ексц. Кир Григорія з чолобитнею, подякою за Іхню працю та проханням о благословенство для нашого Т-ва. На внесок о. прал. Гмитрасевича порішено одногolosно вислати до Іх Ексц. Кир Йосафата, до Відня, лист з подякою за Іхню печаливу опіку над нашим Т-вом та із за-певненням, що побіч вірних цілої Епархії, всі члени Т-ва постійно засилають свої гарячі мольби до Всевишнього за Іх виздоровлення і скорий поворот на владичий престіл.

Ад 2. На внесок о. Черкавського Мирослава порішено не відчитувати цілого протоколу заг. зборів, бо він у цілості був видрукований в »Епарх. Відомостях« ч. XII. р. 1937. стор. 121-123. Прочитано тільки ухвали й дезідерати попередніх Заг. Зборів.

Ад 3. Звіт з діяльності уступаючого Виділу зложив секретар Т-ва, при чому заподав короткий начерк розвитку і праці Т-ва за час його 20-літнього існування.

Тому, що звіт скарбника видано друком і всім присутним роздано, ухвалено також його не відчитувати.

Ад 4. Іменем Провірної Комісії здав звіт о. Гоцький Брон. Провірено інвентар всіх недвижимостей і касове діловодство. На основі провірених рахунків і цілого діловодства, що Іх найдено в належитому порядку, ставить іменем Провірної Комісії внесок:

- а) *Заг. Збори уділяють уступаючому Виділові абсолюторію з діловодства і рахунків за 1937/8 з подякою;*
- б) *Заг. Збори уповажнюють новий Виділ до набуття, обтяжування й позбування реальностей Т-ва на основі § 34. т. и. статута.*

В міжчасі вернула делегація від Іх Ексц. Кир Григорія. О. Малецький Онуфрій заподав присутним до відома сердешню подяку Іх Ексц. Кир Григорія за пам'ять та Архієрейське благословення для праці та розвитку Т-ва.

Після того відкрив о. Предсідник дискусію над звітами Виділу й Провірної Комісії. В дискусії забирали голос слідуєчі ОО.: пралат Гмитрасевич, Гоцький Брон., Мілянч,

Черкавський Мир. і Борисевич. В часі дискусії входить на сальо Зборів Іх Ексц. Кир Григорій, якого присутні витають повстанням з місць.

Після скінчення довшої і живої дискусії *прийнято одногосно оба внески Провірної Комісії.*

Ад 5. Після короткої перерви слідує вибір 5. членів і 2. заступників нового Виділу.

Вибрано слідуючих ОО.: Борисевича Андрія, Василькевича Мокія, Грицеляка Миколу, Мягкого Юліана й Орського Онуфрія. На заступників членів Виділу вибрано ОО.: Лопачака Іллю і Городиського Ілярія.

Ад 6. До Провірної Комісії вибрано слідуючих ОО.: Гоцького Брон., Войтовича Петра й Малецького Онуфрія.

Ад 7. В довшій промові — підносить *о. крил. Маринович* дотеперішні успіхи праці Т-ва за час його 20-літнього існування та звертає особлившу увагу на піднесення моральної сторінки його діяльності. Перш усього ставить до Виділу *побажання взяти на своїх засіданнях під розвагу пекучу справу заложення бібліотеки в Перемишлі для членів Т-ва.*

На запит *о. Черкавського Мирослава* в справі уділювання „негайної помочі“, *о. прал. Гмитрасевич* вияснює, що дотепер держався Виділ такої норми: На поручення Президента злг. Його заступника виплачував скарбник сейчас жадану підмогу а Виділ на найблищому засіданні рішав, чи ця підмога має бути зворотна чи безворотна.

о. Черкавський Мирослав ставить до Виділу *дезідерат перевести в життя будову пенсіонату для священників в Горинці.*

Довша й жива дискусія розвинулась над справою оживлення семої секції — підмоги церквам. В ній забирали глас слідуючі Отці: пралат Решетило, Маринович, Борисевич, Мілянйч й Галушка. Поодинокі бесідники вказували на велику вагу тієї секції та подавали середники до її урухомлення.

О. Мілянйч ставить до Виділу *побажання, щоби застановився, чи не булоб вказаним скликувати на будуче Заг. Збори через відпоручників поодиноких деканатів.*

Вкінці порушувано ще справу »Емеритального фонду для гр. кат. священників Перемиської Епархії« та справу правної оборони священників. На запити поодиноких бесід-

ників в тих справах дали вичерпуючі пояснення Їх Ексц. Кир Григорій і о. прал. Гмитрасевич.

Після вичерпання дневного порядку підчеркує о. пресідник позитивні сторінки розвитку нашого Т-ва та прохає присутних поширяти розуміння його цілей між своїми ОО. кондеканальними. В імені Зборів складає щиру подяку несприутному ізза тяжкої недуги Їх Ексц. Кир Йосафатові і сприутному на Зборах Їх Ексц. Кир Григорієви та о. прал. Гмитрасевичеві за їхні труди і праці для розвитку Т-ва. Сприутним подякував о. пресідник за діяльну участь в Заг. Зборах. О. прал. Гмитрасевич дякує о. крил. Хотинецькому за провід у Заг. Зборах.

Піснею „Достойно есть“ закінчено Заг. Збори.

Перемишль, дня 15. червня 1938 р.

Президія.

о. Др Володимир Голинський.

МІСІЇ МІЖ ПОГАНАМИ.

III.

Способи місійної співпраці.

„Молітиса оубо господич жаткы, іакw да ізведеґтя дѣла-тели на жаткѣ своѣ“. (Мт. IX. 38.)

Свідомі обовязку підмоги місіям, про що була бесіда в горі, застановімся далше, яким способом вірні й усі, що вже знаходяться в Церкві, можуть причинитися до розвою місій та голошення Євангелія між поганами. Чим і як ми, будучи далеко від самого місійного терену, пс-зістаючи на своїх місцях при щоденних станових обовязках і трудах, можемо брати участь у святім ділі ширення Царства Божого на землі, там де його дотепер не має? Річ іде про можливости й способи місійної співпраці вірних.

Ревність вірних дітей Церкви й гаряче бажання подати дари Відкуплення тим, що їх не мають, продумали й випробували багато різних способів, що ними вірні можуть успішно причинитися до більшого розвою місій. Декотрі з тих способів доступні й можливі для кожного вірного без огляду на його походження, стан чи вік і тому по своїй природі вони загальні; інші ж зобумовлені деякими даними, на які не всіх стати, і тому не для всіх членів Церкви вони доступні.

В цьому розділі розберемо що важніші способи місійної співпраці вірних, починаючи від найзагальніших що є заразom й найважніші.

а) Молитва.

Перший і найважніший засіб місійної співпраці це безперечно молитва. Цей спосіб співділання доступний кожному вірному. Від нього ніхто й ніколи не може вимовитися чи звільнитися. Молитва в ділі спасення душ засіб найконеніший і саме тому зо самої природи та

Божої установи вона доступна для кожного. Вірні всіх ставів і віку можуть здобутися на молитовну лепту в користь місій. Це вже промисел Божого Провидіння, що найконечніший засіб в ширенні Божого Царства на землі є zarazом найзагальніший, доступний дослівно всім християнам без виїмку.

Вагу й силу молитви в усьому, що причиняється до розвою Божого Царства на землі змальовує нам одна подія з історії старозавітного Ізраїля. Після виходу з Єгипта, Ізраїлитяни, переходячи через пустиню, стрінули на своїй дорозі могутнього ворога Амелика з військом. На поручення Мойсея Ісус Навин виступив до борби з ворогом. Тимчасом Мойсей вийшов на гору молитися. „І сталося, коли Мойсей підносив руки, побіджав Ізраїль, коли ж опускав руки побіджав Амалік“ (Исход, XVII. 11.) Присутні Аарон й Гур, коли зміркували, що Мойсей не годен безупинно держати руки в горі, попідставляли їх камінням і в цей спосіб руки зложені до молитви задержано в горі аж до вечера. Ісус Навин, поконавши ворога, отворив вільну дорогу для Ізраїля.

Посторонній глядач сказавби, що побіда над Амалікитами, це діло боєвиків на полі битви. На ділі побідила молитва Мойсея.

Наведена подія найвимовніше говорить про невидимий вплив Божого діяння в судьбі народів та про вагу молитви. Не боєвики Ісуса Навина з мечами в руках, а Мойсей з молитвою на устах перекинув побіду в користь вибраного народу.

Це саміське діється в цій віковій борні Правди з ложею що її ведуть новозавітні боєвики-місіонарі на просторах пустах поганства і промощують дорогу „новому Ізраїлеві“, Церкві. І тут зтяжну борбу з темними силами виграють не почини й труди місіонарів, але молитва віруючої Церкви. Місіонарі це тільки видимі виконавці божих велінь і носії божої сили. Всі їх праці, подвиги, всі успіхи це діло Боже, діло ласки, що її вимолює у Бога віруюча Церква. Успіхи Церкви в здобуванні людства для Бога пливуть не з второпности чи вигадливости людей, а тільки від Бога й заслуг Розпятого.

Колиж діло спасення стільки людських душ це діло ласки, а ласку можемо тільки вимолити у Бога, то конечність без-

упинної й покірної молитви стає samozрозуміла. Святіший Отець Венедикт XV. в своїй місійній Енцикліці так пише про потребу молитви: „Ми вже не раз звертали увагу, що пуста й даремна буде праця, що до неї забрався місіонар, якщо не спічне на ній Божа ласка, за свідомством апостола Павла, що каже: *Я посадив, Аполлос поливав, але Бог дав зріст.* (I. Кор. III. 6). А набути цю ласку можемо тільки через безупинну й покірну молитву“.¹⁾

На потребу молитви, як наймогутнішого засобу в ділі навернення поганства вказує сам Божественний Спаситель. По Його святій волі кожний член Царства Божого молить Отця, що є на небі, за поширення віри. В молитві „Отче Наш“ одне з перших прохань звернених до Бога це „да прийде Царствіє Твоє“. Кожний, що цю молитву говорить, тимсамим просить о поширення віри Христової там, де царство Боже не заволоділо ще людськими душами. Навчаючи нас цієї молитви, Спаситель виявив неку предмет своєї любови, ціль Свого приходу на світ та перебування між людськими синами. Те царство Боже на землі, що за його розріст та тривале вкорінення закликає всіх до молитви.

Ще точніше Божественний Спаситель виявив свою волю тоді, коли поручив молитися за місіонарів: „*І коли глянув на товпи умилосердився над ними, що були утомлені і опущені як вівці, що не мають пасширя. Тоді каже своїм ученикам: жниво вправді велике, та робітників мало. Моліть отже Господа жнива, щоби вислав робітників на своє жниво*“ (Мт. IX. 36-38). Божественний Спаситель, спонуканий любовію душ, тих бідних, утомлених у шуканні Правди, а опущених і безрадних як вівці без пастиря, йде на зустріч їх потребі і тому поручає молитву не про що інше, а за пастирів-місіонарів. Широкі лани, доспілі ниви, чекають на своїх робітників, що до них належить жати. Висланя ж робітників на жниво це діло Пана жнив. Саме про це висланя робітників повинні молитися ті, що вже пішли за Христом. Нема отже ніякого сумніву, що молитва за місії це виразна воля нашого Спасителя.

Потребу й вагу молитви за місії зрозуміємо більше, коли розважимо, про що саме повинні вірні благодати Бога

¹⁾ гл. Енц. Maximum illud.

в своїх молитвах за місії? Із різnorodного предмету місійних молитов розберемо тут тільки головніші потреби місій.

Першзавсе повинні ми в молитвах наших просити Бога про чисельні й добрі місійні покликання. До молитви за апостольські покликання заохочує нас Божественний Спаситель так виразним приказом, просити Пана жнив про робітників на жниво, як також дуже вимовним приміром Свогого туземного життя, що його передав нам св. євангелист Лука про те, як Ісус покликав перших місіонарів-апостолів: *„І сталося в ті дні, вийшов на гору помолитися, і перебув цілу ніч на молитві до Бога. А коли настав день, покликав своїх учеників і вибрав з них дванацять, котрих і назвав апостолами“*. (Лук. VI. 12-13). Ось перша молитва за апостольські покликання. Ісус благав Небесного Вітця про апостолів Божого Царства на землі, а тим самим дав нам примір, що апостольське покликання мусить попередити довга, покірна, витревала й гаряча молитва. Як Г. Н. Ісус Христос, голова містичного тіла, Церкви, вимолвив і немов із рук Вітця прийняв Своїх перших носіїв Євангелія, так за Його богочоловічим приміром й приказом свята Церква та Її живі члени, вірні, повинні безупинно вимолювати у Бога все нові й нові апостольські покликання. Нема молитви, що булаби миліша Богу, корисніша для Церкви й цілого людства, більше пожиточна для того що молиться, від молитви, на зразок Спасителя, за апостолів, місіонарів і церковну Єрархію.

В молитвах за місіонарів просимо про шляхотних, готових на геройську, цілопальну жертву борців Христових. Церква потребує робітників, які були б в силі творити новий світ, світ християнський; потреба душ податливих на подув божої ласки, охочих до важкої праці. Жде бо їх неабиякий труд. Треба рзсаджувати скали вікових пересудів суевіря, тесати тзерде каміння примітиву, збирати жниво серед тропікальної спеки на безмежних пустарах поганства. Місіонар не може перебувати в бюрі за столиком та ждати на інтересантів. Місіонар не має урядових годин праці, не має вільного часу, не знає ферій. Його спалює огонь любови душ і старання про їх спасіння. Місіонар це небуденна душа, це вибранець — і щасливий той нарід, що багатий в такі душі... Молимо проте Бога, щоби покликаних своїх вибранців вчинив гідними

цього великого звання, щоби подав Ім силу, відвагу й витривалість у проповіданні Євангелія всьому сотворінню, щоби благословив їх труди багатими, спасенними успіхами, а рідню їх та батьківщину, за живу жертву в користь Божого Царства, щоб приймив у Свою всемогучу опіку. Вважаючи покликання місіонарів за велику ласку для народу, що з нього вони походять, годиться нам покірно просити Бога, щоби й серед нашого народу зволив вибрати Собі післанців Правди. Просіть а дасться вам.

Зокрема повинні ми просити Бога, про збереження Його апостолів перед різного рода затіями лукавого, що хоче їх сіяти, кидати ними об перепони. Місіонар є виставлений на всякого рода небезпеки й досвіди. Висланий далеко від родинних сторін і своєї батьківщини туземної, серед відмінних, непригожих для здоровля умовин, серед чужих, упереджених, а часто виразно ворожо наставлених людей, серед безупинних трудів, недостач, полишений собі, місіонар потребує поосібної ласки й Божої піддержки. Крім цього велику перепону в місійній праці та загрозу для самих місіонарів творять різні тайні підпольні організації чорної магії. Широко поширені в Азії й Афріці тайні організації перепиняють працю апостольську місіонарів погрозами, чарами, заклинаннями, що серед тубильчих, неусвідомлених народів має неабияке значіння. Місіонарів недопускають до певних племен чи народів, обвиняють у причині всякого рода нещастя, стараються їх усіми способами усунути, а часто послуговуються терором і жорстоким диким знущанням. Ці тайні товариства сповняють, очевидно на свій дикий спосіб, подібне завдання, як в європейських краях масонерія. Деякі знатоки місійної проблеми новіших часів виказують звязок між тими обома ворожими катол. Церкві організаціями. І цьому не треба дивуватися. Противно треба би було дивуватися, колиби було інакше. Де ходить о спасення душ, там князь міра цього не легко здає довго держані позиції в користь Христа. Борба з тими темними силами пекла очевидно нелегка й вимагає від місіонарів неабиякої посвяти. Вони видержують удари звернені проти Христа, що його свідками вони є. Вони виставлені на спротив і гнів поганства саме тому, що вони Христові висланники. Переслідування це щоденна пожива Христових вибранців. Одинока й дійсна причина цього спротиву це Христос. *Коли світ вас ненавидить знайте, що мене*

перш, чим вас зненавидів. Колиби ви зі світа були, світ своє любивби; а що ви не є зі світа, а я вибрав вас зі світа, для того ненавидить вас світ“ (Йо. XV. 18-19).

Проти скаженої ненависти зверненої проти місіонарів, мусить Церква воююча здобутися на любов супроти них і молиговою милостинею піддержувати їх важкі змагання. Супроти гарячих, покірних молитов Христової Обручниці, Церкви, що забезпечена перед воротами пекольними, зникнуть усі її вороги як зникає дим, як тає від огня віск, а місіонарі свідомі, що вони не полишені собі, що за ними стоять цілі фаланги, що на їх працю покладають великі надії, що з успіхів їх праці радіють їх радістю, або сумують їх сумом, стануть до борби покріплені й відновлені на душі. Через молитву вірні лучаться з місіонарами, разом з ними стають до борби, з ними трудяться, з ними побіджають. Кожний вірний повинен вдуматися й перенятися словами Святійшого Вітця Пія XI., що їх Він сказав в день замкнення „Місійної Вистави“ 1925 р. „Коби Святий Дух дав відчуття злуки з нами усім тим розсіяним і запрацьованим по всіх краях та островах так як це ми лучимося любовю з ними; гідні пошани Епископи й священники, що мимо сивого уже волосу, не охляли в апостольських трудах; цвіт священства, що його в палаючій ревності про спасення душ скосила або незадовго скосить передчасна смерть; монахи, монахині, місіонарі, місіонарки прерізної ноші, зо всіх усюдів, різного образування та одного духа й вироблення по Серці Божественного Місіонара. На них глядимо, витаємо їх і перш завсе до них звернені наші вислови вдовілля, вляки і поважання. І ми лучимося з ними, лучимося з тими, що високо піднесли прапор Небесного Царя і несуть його ген аж по кінець землі й що дня, що години поширяють благословенні кордони Царства Божого й разом із ними співаймо Предвічному Цареві: *Цареві віків безсмертному, невидимому, єдиному Богу честь і слава по вічні віки“*. (Тим. I. 17).

Черговий предмет наших молитов за католицькі місії, це ласка навернення для поган. Вірні повинні молити Бога про ласку св. Віри для тих, що її не мають.

Потреба молитви про дар Віри пливе із самої істоти християнської релігії, що є релігією ласки й любови. Християнство, як обявлена релігія, це вияв Божої любови й

милосердя, це чистий нічим зі сторони людини не заслужений, дар. Це дар таксамо для людського роду як збірноти, як також для кожної людини окремо. Чистий дар немає ніякої рації в обдаренім, однаковісько міг він припасти або ні одній людині як другій. Чистий дар вцілості залежить від свобідного вибору Добродія. *„Помилую кого помилую, і змилосерджуся над котрим змилосерджуся. Тому є це річ, не того, що хоче, ані того, що біжить, а Бога, що милує“*, (Рим. ІХ. 15-16). Визнавати віру Христову, бути членом його містичного тіла, святої Церкви це діло Божої ласки, якої власними силами ніхто здобути не може. *„Ніхто не може прийти до мене, коли Отець, що післав мен не притягне його“*. (Ів. VI. 44).

Даровість св. Віри це догмат Католицької Церкви, определений на кількох Вселенських Соборах, зокрема проти ересі Пелягійян і Семіпелягійян. В останнє була бесіда про це на Ватиканським Соборі, де сказано, що *„Євангельського проповідання прийняти так як це до осягнення спасення потрібне, ніхто не може без просвітління й побудження Святого Духа“*.¹⁾ Віра це початок спасення (Соб. Триденцький), а так як спасення так і віра це чистий дар. Те саме виказує сама аналіза акту віри.

Прийняття чогось за правду віри вимагає двох чинників: зверхнього й внутрішнього. До зверхнього належить подання правди, що має місце через проповідання, переконування та чуда. Та само подання правди не вистарчає. Буває, що з поміж багатьох людей, що слухали тієї самої проповіді, або були свідками тієї самої чудесної події, одні вірують, інші ні. Після проповіді св. апостола Павла на Ареопагу Атенці *„деякі сміялися, інші-ж говорили: Послухаємо тебе знов про це... Деякі ж мужі, приставши до нього, увірили“*. (Д. А. XII. 32-34). Ось різний вислід однієї проповіді Апостола народів. Вона вказує найкраще, що саме тільки проповідання божої науки, не вистарчає. Послідовно віра, ширення царства Божого на землі, це діло не тільки проповідників, що голосять Христову правду. Потрібний тут ще якийсь чинник, потрібне внутрішнє порушення божої ласки, яке є чистим даром милосерного Бога. (Д. б).

¹⁾ Гл. Denzinger : Ench. Symb. № 1791.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

СЛОВО ПОДЯКИ ЄПИСКОПА ЙОСАФАТА
за молитви й пам'ять в часі недуги.

Дорогі в Христі Браття, Отці Духовні і Єпархіяни!

Терпіння, що їх Господь нам посилає, є дорогоцінним скарбом на цьому світі. Однак не всі люди розуміють це і тому не всі цінять собі терпіння. Якби терпіння було чимсь злим для чоловіка, бувби Христос Господь його не прийняв на себе. Колиж Христос не тільки прийняв на себе терпіння але навіть його бажав,¹⁾ то знак, що воно є для чоловіка дуже цінним.

При смерті, хочби по найдовшим і найбільше заслуженім життю, полишиться нам одно тільки терпіння, що буде для нас мати вартість.

Томуто Христос Господь так усильно старається навчити нас розуміння терпіння, коли устами Апостола каже: „Бо кого Господь любить, карає, а бє кожного сина, котрого приймає“.²⁾ Хочє навчити нас розуміння ваги терпіння, коли накладає на нас обов'язок прийняти вложений на кожного з нас хрест і каже його нести.³⁾ Учить нас

1) Л. 22, 15. — 2) Євр. 12, 6. — Єгоже бо любить Бог, наказует: бієт же всякого сина, єгоже приємлет. — 3) Мт. 16, 24.

вкінці найвимоვნійше приміром цілого свого трудолюбивого життя, що було ціле непереривним пасмом терпіння.

Однак не кожне терпіння має сю велику вартість. На світі люди багато терплять, однак багато з того терпіння іде на марно. Бо, щоби наші терпіння мали вартість перед Богом, треба вміти терпіти. Треба своє терпіння лучити з терпінням Христа Спасителя — і жертвувати його на добру ціль; жертвувати його на Божу славу, або на прославлення Христа Спасителя, та прославлення Його св. Церкви, на навернення грішників, на усвячення душ людських, на подяку за ласки Божі отримані, на надолуження за гріхи, на упрощення ласк або на інші побожні ціли.

Тільки таке терпіння є цінне й корисне для чоловіка і тільки таке терпіння є запорукою, що за нього Бог буде благословити терплячому та вислухає його намірень.

Дорогі в Христі Браття, Отці Духовні і Єпархіяни!

На протязі останньої половини року подобалося Провидінню Божому перевести й мене через великі тілесні й душевні терпіння. В тому часі коли один біль здоганяв другий і один від одного був тяжчий і дошкульніший, рівночасно й мої сили ставали щораз слабші — а на очах тих, що біля мене заходилися, можна було бачити тільки безнадійність. Тоді-то, — а було це в перших днях червня, коли ви по празнику Вознесення Христового приготовлялися до празника Зіслання св. Духа, не було вже, по людськи справу беручи, передімною життя, тільки неминуча смерть. Рішений явитися перед Суд Всевишнього, я став, як міг, приготовлятися на сю найважнішу хвилину мого життя. Приняв св. Тайни, скористав з відпустів, що їх наша дорога Мати св. Католицька Церква дає своїм дітям на годину смерті, та здався у всім на св. волю нашого Небесного Вітця.

А сьогодні я жию. Вертаю до Вас наче з того світу, щоби дальше, доки Господь дозволить, кермувати кораблем перемиської Церкви і вести ваші душі до спасення. Це я завдячую тільки вам, тільки вашим молитвам і молитвам тисячів других побожних душ, що порушили Боже Милосерде а Воно мене помилоvalo! На мені справді здійсни-

лася наглядно правда слів св. Письма, що „много може ревна молитва праведника“.¹⁾

Дійсно, дорогі Браття й Сестри! Ваші молитви здіймали на мені чудо ласки, що я ось тут прилюдно засвідчаю. Бо ті ваші молитви, Служби Божі і жертви були так численні, такі ревні й чисті, що й надія на їх вислухання мусіла бути велика. Тим більше, що в них ходило всім о вище добро Церкви, що в нинішніх переломових часах переживає таку страдальну Голгофту.

Я не перестаю дякувати Господу Богу за ласку життя й здоровля та й старався по зможі вже й писемно подякувати за молитви — одночасно однак хочу сповнити цей мій стислий а милий обов'язок вдячності й подяки щераз отсим моїм листом.

В першу чергу моя від серця щира подяка належиться Їх Ексцеленції Високопреосвященому Митрополитові Кир Андрееві. Щире „спаси Біг“ Вам, Ексцеленціє, за Ваші святі молитви, за дбайливість про мене в початках моєї недуги у Львові, за те що взяли мене зі санаторії до Вашого мешкання, що поручили мене молитвам Ваших вірних в архикатедральному храмі в неділю дня 15. травня ц. р., а головно, що поручили мене посередництву нашого великого Митрополита Йосифа Веляміна Рутського в тристалиття Його смерті. Це завдяки Вам, Ексцеленціє, я скористав з Його молитовного посередництва і сьогодні я вернув до моєї Єпархії. Це Ви, Ексцелянціє, сказали мені, що ця моя недуга „є для Церкви“; тому й я нічого іншого не бажаю, як тільки того, щоби Господь прийняв її за нашу Церкву, благословив Їй. І хоч на згадку моєї недуги мені самому вириваються з уст слова Псалмопівця: „на мні утвердися ярость твоя і вся волни твоя навел еси на мя“ (Пслм. 87,8), то однак знаю, що Вам, Ексцеленціє, не щадить Бог ще більших ні фізичних болів ні найтяжчих прикрасів із боку людської злоби. Лучу нині мою молитву з Вашою, щоби Господь надав тим допущам, безпосередним чи посередним, на Вашу Особу, високу ціну добра, щастя й спасення для нашої Церкви. Нехай ця моя молитва буде найкращою подякою для Вас у часах страшної нагінки з боку засліплених ненавистю до нашої Церкви і обездоленого нашого народу.

1) Як. 5, 16. Много бо может молитва праведнаго поспішествуема.

З черги належиться від мене щира подяка Ексцеленції Преосвященому Кир Григорієви Лакоті за молитовну пам'ять, за відвидини у Відні й за те, що під мою відсуність взяв на свої рамена весь важкий тягар праць в Єпархії. Нехай Господь винагородить Вам Ексцеленціє й Високопреподобним Отцям Крилошанам нашої Перемиської Капітули за все добро, що Ви для мене й за мене в часі моєї недуги вчинили.

Щиру подяку складаю Їх Ексцеленціям Високопреосвященому Кир Григорієви, Єпископові Ординарієві Станиславівському, Преосвященим Єпископам Кир Никиті Будці, Кир Іванові Лятишевському й Кир Іванові Бучкові за відвідання мене у Львові згл. і у Відні та за сердечні слова потіхи.

Зі священників, на першому місці дякую Впреп. о. Канцлерові Грицелякові, що за час моєї недуги не опускав мене ані на хвилину, трудився та журився о все, а глядячи цілими місяцями на мене зломаного терпінням, часто більше терпів від мене. Хто бачив його в цьому незavidному уряді мого вірного товариша в часі цілої моєї недуги, цей мусів з подивом глядіти на сю його велику посвяту для мене.

За це дякую Вам сердечно, дорогий Отче Канцлере і прошу Бога, щоби Господь Всемогучий благословив Вам в житті великими своїми дарами та дав повноту своїх ласк.

Такусаму подяку складаю також Всесвітлішому Отцеві Дрові Горникевичові, Віцеофіціялові Архієпископського Віденського Суду Церковного і нашому парохіві у Відні, що без огляду на праці й заняття свого уряду, що в новій державі зросли тепер черезмірно, служив мені завжди радо своїми радами й помічю, що я єї там між чужими так потребував. Нехай за це св. Священномученик Йосафат, що свої св. Моці віддав там під сторожу о. Дра Горникевича, огорне його Своім могучим Покровом та упросить йому в Бога великих чеснот і святости!

Дальше щиро дякую Високопреподобному Отцеві Архимандритові Ткачукові ЧСВВ., Мітратові д-рові Сліцому, Протоконсульторові Ч.С.В.В. о. Головецькому Ч.С.В.В., Ректорові Лабаєві Ч.С.В.В. та Генер. Секретареві Заячківському Ч.С.В.В. за пам'ять у молитвах та за відвидини в чужині. Дякую Високопреподобному Отцеві Климентієві Ігу-

гуменові Успенської Лаври, Впреп. О.О. Крилошанам Львівської, Станиславівської і Перемиської Капітули, всім Всеч. Отцям і Впов. Панам, що зволили відвідати мене в санаторії у Львові.

Врешті дякую з цілого серця всім Монашим Чинам мужеським і жіночим, всім Всеч. Отцям, всім Єпархіянам і всім дорогим дітям в Єпархії за пам'ять, за письменні бажання здоровля і за молитви! З окрема дякую побожним прочанам що з нагоди відпустів у Крехові, Жовкві, Гошеві, Самборі, на Кальварії... враз із шкільною дітворою слали горячі молитви до неба за моє здоровля. Нехай Господь винагородить Вам це стократно небесними скарбами!

Ваші молитви мали не тільки велику силу в небі але й тут на землі в часі моєї недуги були для мене осолодою і піддержкою, як знак тісної лучности моїх священників і вірних зі мною, Вашим Єпископом. Ця лучність є запорукою кращого майбутнього нашої Церкви, без огляду на незвичайно тяжкі і прикрі удари, що вона їх під теперішню хвилю мусить переживати. Коби Господь Милосерний завдяки заступництву Пречистої й наших Святих: св. Священномученика Йосафата, Святого великодержавного і рівноапостольного Князя Володимира та великого Подвижника св. Зединення на українських землях Київського Митрополита Йосифа Рутського допоміг, щоби та єдність межі Єпископами і вірними й усіх наших вірних межі собою ніколи не ослабала, а навпаки щоби з дня на день завжди кріпшала. Не забувайте, дорогі Браття, якнайчастійше молитися о це, головнож сьогодні в празник св. Священномуч. Йосафата та у теперішнім ювілейнім році 950-ліття Хрещенця України-Руси.

Дорогі Браття! Стаю сьогодні перед вами обновлений та очищений терпіннями з гарячим бажанням душі всіми силами служити Церкві й Вашим душам. Не знаю, як довго Боже Провидіння дозволить мені ще працювати для цієї святої справи. Знаю однак певно, що на те досвідчив мене Бог терпінням, — що на те й Вас досвідчає всякими болями недостатками й прикрощами, та на те допускає на нас усіх і на весь наш нарід важкі хрести, щоби ми в наших особистих і всенародніх нещастях менше уповали на людей і на світ, а більше на Бога покладалися, — щоби ми не

пропадали марно в надіях сего світа — як каже св. Августин — не вважали нужденного земського мешкання сего життя за наш батьківський дім.

Все те, що я в мойому житті перетерпів, усі болі останньої моєї недуги, всі прикрощі й загалом усе горе дотеперішнє й те, що ще може прийдеться перенести, жертвую Богу як надолуження за себе самого, за святе діло Зєдинення, за Церков та за наш многострадальний нарід. І Вас, дорогі Отці й Браття Єпархіяни, о це прошу: приймайте всі допусти теперішнього лихоліття як Божий дар, бо «кого Господь любить, того терпінням досвідчає». Хто прийме терпіння, як дар з рук Божих, той долю свою зложить в сильні Божі руки і змусить Всевишнього, щоби Він сам ним заопікувався та мав старання про нього. А Господь тоді, вірний своїм приреченням, поведе її дорогою своєї святої Волі. Тоді допусти й нещастя стануть для нас шляхом очищення й нагодою до зібрання неоцінених скарбів неба для наших душ та найкращою запорукою всесторонньої опіки Божого Милосердя над нами.

Всіх тих ласк із серця бажаю всім Вам і всіх благословлю в імя Отця і Сина і св. Духа. Амінь.

† ЙОСАФАТ, Єпп.

Прошу Всеч. Отців Парохів, Завідателів і сам. Сотрудників відчитати отсю мою подяку вірним у найблищу неділю в церкві по проповіді.

† ЙОСАФАТ, Єпп.

Ч. 5717. В справі святкування Празника Непорочного Зачаття Божої Матері.

В цілі гідного відсвяткування цього Празника поручаємо Всч. ОО. Душпастирям, щоби:

1. Заохотили всіх вірних до прийняття св. Тайн в день Празника;

2. приготували їх на це торжество девятидневним або принайменше тридневним богослуженням в честь Непорочної Богоматері;

3. на Службі Божій в день Празника виголосили проповідь про велику цінність чистоти і невинности, що від неї залежить не тільки вічне щастя, але і дочасне одиниць і суспільности;

4. по Службі Божій виставили св. Тайни і посвятили Непорочно Зачатій свої парохії по нище заподаному взорі:

Акт посвяти Непорочному Зачаттю Божої Матері.

Я хоч недостойний називатися Твоїм слугою, бажаю однак віддати Тобі, Пресвята Пренепорочно-Зачата Дво, о скільки можу, найбільшу честь і славу, вибираю Тебе за особливішу Покровительку парохії мені повіреної й усіх вірних у ній. У присутности Твого Обручника святого Йосифа і Ангелів Хоронителів цієї парохії посвячую Тобі всі родини, їх хати і доміства з добутком і майном. Благаю Тебе через любов Твого Сина Ісуса, прийми нас, Царице світа, всіх за свої діти. Будь нам Матірью, Покровителькою, могутчою Заступницею перед Богом. Упроси нам ласку уникати гріхів, любити Бога і ближнього та повнити у всім святу волю Божу. Випроси нам, найліпша наша Мати, всі ласки потрібні до ведення праведного святого життя, а особливо ласку витревання в доброму до смерти.

Прийми під покров Твого Непорочного Зачаття весь наш нарід. Виєднай йому у Твого Сина ласку, щоби завжди кріпко держався св. католицької Церкви, заховував Божий закон та вірно й витревало величав Твоє Пренепорочне Зачаття — Амінь.

Ти Предобра молишся за всіх, що прибігають з вірою під Твій могутній покров, а ми грішні не маємо перед

Богом іншого спасення в бідах і безнастанному горю. Тому ми, слуги Твої, обтяжені численними гріхами, до Тебе, Мати Бсга Вишнього, припадаємо в покорі і молимо Тя, спаси нас від усякого нещастя.

Не маємо іншої помочі, не маємо іншої надії крім Тебе! На Тебе наліємося і Тобою хвалимося, бо ми Твої слуги, поможи нам Пречиста Діво, щоби ми не були за-встиджені у вічності. Амінь.

Від гр. кат. Єп. Ординаріату.

Ч. 5718. — В справі влади потрібної до проповідування Божого слова.

Дійшло до відома Єписк. Ординаріату, що декотрі Отці Душпастирі важаться дозволяти голосити Боже слово у своїй парохії священникам з других Єпархій, що не мають до цього влади від тут. Ординаріату.

Пригадуємо тому Всеч. ОО. Душпастирям, що голошення Божого слова у цілій Церкві належить у першій мірі до Папи Римського, а в Єпархіях до Єпископа Ординарія. Священники можуть голосити Боже слово у своїй Єпархії, коли займають якийсь уряд, що до нього прив'язаний обов'язок проповідання Божого слова або мають до сього осібне позволення від Єпископа Ординарія.

З покликом на рішення Тридентійського Собору (зас. XXIII. кан. VII.-зас. XXIV. гл. IV. і др.) що на них опираються рішення наших провінц. Соборів, Замойського з р. 1720 (зас. III. тит. II.) і Львівського з р. 1891 приказуємо Всч. ОО. Душпастирям цих церковних приписів точно придержуватися і священників з других Єпархій без осібного дозволу тут. Єписк. Ординаріату до голошення Божого слова не допускати, — а це під загрозою церковних кар.

Від гр. кат. Єписк. Ординаріату.

Перемишль, дня 19. листопада 1938.

Х Р О Н І К А.

Завідательства одержали:

Ч. 4796. о. Лопачак Ілля — Вяцковичі.

Сотрудництва одержали:

Ч. 5024. о. Волошин Василь — Перемишль.

Ч. 5025. о. Сокіл Іван — Турка.

Ч. 5417. о. Щепанський Стефан — Жовтанці.

Ч. 5529. о. Ревть Микола — Волчищовичі.

Ч. 5529. о. Стохманський Михайло — Шмитків.

Від гр. кат. Єп. Консистерії.

Перемишль, дня 19. листопада 1938.

о. *Микола Грицеляк*
канцлер.

† **ЙОСАФАТ**
Єпп.

II. Часть.

о. Др. Володимир Голинський.

МІСІЇ МІЖ ПОГАНАМИ.

„Молітєса оубо господінє
жѣткы, ѣкѡ да ѣзкєдєтѣ дѣла-
тели на жѣткѣ своѣ“ (Мт. IX. 38.)

а) *Молитва.*

(Продовження)

Хоч цього дару ніяк не годен вислужити цей, що йому його Бог уділює, все ж таки може його вислужити, а тимбільше вимолити, хтось поза ним. Крім Спасителя, що своєю смертю на хресті, став помирнням за наші гріхи, та не тільки за наші, але й цілого світа, отворив двері неба для всіх людей, ласку навернення та дар св. Віри може вислужити кожний віруючий, що сам є в стані ласки. Так св. перший мученик Степан своєю смертю вислужив у Бога навернення Савла і з ворога християн вчинив найбільшого їх оборонця, а св. Моніка вислужила навернення свого сина й дала Церкві найбільшого учителя, св. Вітця Августина. Це приміри дуже переконливі про це, яку велику силу мають вірні в ділі виеднування ласки навернення для других. Св. Тома з Аквіну подає рацію цього. „Тому що чоловік в стані ласки виповняє волю Божу, годиться, щоби, згідно з вимогами приязни, Бог діяв по волі чоловіка в ділі спасення другого“.¹⁾ Отже ласку, що на неї для себе не може заслужити ніяке розумне сотворіння, можемо, коли ми в стані ласки, вислужити для других.

Глибоке розуміння подібно як свідомість обовязку старатись про спасення других і молити Бога про ласку віри для тих, що її не мають були в католицькій Церкві постійно. Розуміння зростало в часах, коли вірні жили повнотою віри та знали її ціну. Найкращим доказом за-

¹⁾ Гл. S. Th. I—II. q. 114. a. 6.

гальности старань та великої запопадливости в ділі навернення поган являється східня Літургія. Молитви в Службі Божій за тих, що готуються до хрещення наглядно вказують на глибоке переконання відносно потреби молитви про дар св. Віри, для тих, що її ще не удостоїлися. Великі наші отці по вірі, творці сх. літургій, в молитвах за тих, що готуються до хрещення вказали також про що саме треба молити Бога зі сторони вірних. Виходить отже, що вірні повинні молити Бога першзавсе про помилування оглашених. Всі бо вірні відали слова св. Письма „*Помилую кого помилую і змилосерджуся над ким змилосерджуся*“. (Рим. IX. 15) В черговім проханні молимо Бога про це, щоби Бог повчив їх словом правди. На ділі це прохання за проповідників слів правди, бо якже можуть почути й повірити без проповідуючого. Слідує молитва про ласку просвітління ума. Тому молимося, щоби Бог відкрив їм добру вістку оправдання. На кінці просимо про найбільшу ласку для людини на землі, тобто про приєднання їх до святої, католицької й апостольської Церкви.

Членом Церкви людина стає через небесну купіль вторичного буття, про яку священик просить в молитві за „Оглашених“. „Господи Боже наш! Ти на висотах живеш і на покірливих споглядаєш; Ти людському родові післав спасення єдинородного Сина Твогого й Бога нашого Ісуса Христа; зглянься на слуг Твоїх, що готуються до хрещення, і голови свої склонили перед Тобою; і в дегідний час вчини їх гідними купелі відродження, відпущення гріхів і одежі нетління; прилучи їх до святої Твоєї вселенської й апостольської Церкви й причисли їх до вибраного Твогого стада.“¹⁾

Ще кращі молитви за тих, що готуються до хрещення находимо в Літургії Преждеосвячених Дарів. В окремії ектені та двох тихих молитвах священика маємо короткий синтетичний виклад всього, про що вірні повинні молити Бога в ділі поширювання спасенної христової віри, між тими, що її ще не мають. Ось перша молитва священика: »Боже наш, що вчинив і створив усе, що хочеш щоб усі спаслися й прийшли до пізнання правди, зглянься на слуг Твоїх, що готуються

¹⁾ Гл. Служба Божа св. Отця нашого Івана Золотоустого.

до хрещення, й освободи їх від давньої зради й підступу противника й поклич їх до життя вічного, через осяяння їх душ і тіл і прилучення до розумного Твого стада, що на ньому вимовляється святе Твоє Імя».

В другій молитві священника прохання більше розвинене. «Яви, Владико лице Твоє на тих, що готуються до просвітління й бажають скинути гріховну погань; просвіти їх міркування; увідай їх вірою, зміцни в надії, вчини досконалими в любові, вчини їх чесними членами Твого Христа, що дав себе за визволення наших душ». В ектені просимо Бога про просвітління ума, допущення до купелі відродження, про відпущення гріхів, про одержування чистоти, про відродження з води й Духа, про дар досконалої віри та приєднання до святого, вибраного стада. Ціль усіх молитов так священничих, тихих як і голосних висказана в наступнім возгласі де маємо зясувану головну рацію місійного почину. «Щоб і вони (оці всі, що поза Церквою) славили з нами найчесніше й величне Імя Твоє Отця й Сина й Святого Духа тепер і завжди й на віки вічні».

Усі наведені літургічні моління вказують на могутнє місійне вироблення старинної Церкви та наших попередників по вірі. Першзавсе наші Отці, творці літургічних молінь були глибоко переконані, що визнавати правдиву віру, бути членом Христової Церкви, це нічим не заслужимий божий дар, що його можна тільки вимолити. З любови Бога й душ вони почувалися до обовязку молити Бога про цей дар для тих, що його не мають. Це почуття обовязку не оставало без діл. Глибока свідомість ласки та велике апостольське вироблення веліло їм молитися не тільки приватно, десь на пустинях, чи монастирських келіях, але публично, з цілим церковним збором, з усіми вірними. Тим способом брала участь в апостоляті ціла віруюча Церква. Вірні в свою чергу, через ті молитви освідомляли собі свої християнські обовязки, заєдно плекали й піддержували в собі апостольського духа. Тимто публичні моління за тих, що готуються до хрещення замикають в собі й виховний момент. Так молилася віруюча Церква в давнині так молиться й тепер. І поки буде на світі хоч одна душа,

що ще не відродилося з води й Духа, молитва вірних за ласку св. Віри для неї не перестане линути до Бога. Як довго на землі будуть „оглашені“ так довго Церква співатиме: Вірні помолімося за оглошених, щоб Господь помилував їх, навчив слову правди і прилучив до святої католицької й апостольської Церкви.

У світлі наведених молитов Східної Літургії, що для нас Українців є невичерпаним жерелом найзнеслішних релігійних переживань, ясні й зрозумілі стають наступні слова сучасного наслідника святого Петра, папи Пія XI, звернені до цілого католицького Єпископату. „Першзавсе словом і письмом старайтеся ввести й поступенно поширяти святий звичай »молити Пана жнив щоби післав робітників на жниво« та просити світла й небесної ласки для невірних. З розмислом говоримо про постійний і тревалий звичай, бо відомо всім, що цей спосіб у милосерного Бога має більше значення й сили ніж молитва змовлена раз або тільки деколи. В дійсности проповідники Євангелія мужуть багато трудитися, можуть з праці потом заливатись, а навіть життя покласти, щоби до католицької релігії привести невірних; можуть прикладати усіх старань і пильности, можуть уживати усіх людських засобів, все це на нічого не придасться й скінчиться на нічім, якщо Бог дотиком своєї ласки не порушить сердець невірних і не потягне їх до себе«¹⁾

Вкінці годиться звернути увагу на підмет молитви. Хто повинен найбільше молитися в наміренні католицьких місій? Хоч правда, що молитися за місії обовязані всі вірні без виїмку, всеж таки не всі в однаковій мірі в силі відповісти обовязкові. Святіший Отець Пій XI. у згаданій Енцикліці не полишив і тієї теми і до молитов за місії закликає передовсім молодь і монахині. „Бажаємо, щоби в захистах, сиротинцях, школах чи юнацьких колегіях як також в домах і монастирях Чинів кожного дня плили благання до небес, про Боже милосердя для стільки нещасних, таких чисельних поганських народів. Чи ж Небесний Отець може відмовити чогось чистим невинним душам?“²⁾ Гаряча молитва молоденького, невинного серця має у Бога вагу

¹⁾ Гл. Енц. Rerum Ecclesiae. A. A. S. 1926 стр. 69.

насилля. Цеж бо улюблені душі, що мають доступ до Г. Н. Ісуса Христа навіть в часі коли іншим доступ замкнений. „Пустіть діточок і не бороніть їм приходити до мене, бо до таких належить Царство небесне.“ (Мт. XIX. 14.) Не забуваймо, що Христос вчора й нині Той сам і діти такі самі й те саме небесне царство, що по волі Христа поосібно належить діточкам. Навчимо дітей бути потужними у Бога, а використаємо дуже могучі, певні й багаті джерела сили в ділі поширення й закріплення Христового Царства. Навчім дітей молитися за рівних собі дітей поганських народів, а вчинимо з них апостолів любови ближнього в найкращім значенні цього слова.

Згідно з наведеними словами Христового Намісника справа ширення Царства Божого повинна бути сталим предметом щоденних молитов по домах монаших Згромаджень. В клявзуровій тиші монастирів горяча молитва монахинь, на зразок св. Терені від Дитятка Ісус — це справжній апостолят та могутній засіб в ділі навернення світа до Христа.

Самозрозуміло, що за католицькі Місії повинні безустанку плисти молитви від кандидатів духовного стану по наших Духовних Семинаріях. В тих домах молитви, праці й жертви завтрішні апостоли в своїх юних, палких серцях леліють ідеал Божественного Пастиря, що душу свою положив за свої овечки. Роса божої ласки посилює в них святий підйом і жар любови Бога й душ. Серед розважань і студій, в каплиці й викладовій салі, здаєка від гамору світа, в піднеслій атмосфері укритого, підготовчого життя, богослов все більше й глибоже пізнає зміст, значіння й вагу Царства Божого на землі. Він пізнає щасливий стан прародичів перед упадком і незavidний, нужденний стан по упадку, пізнає ціль і значіння Воплочення Слова Божого, ціну і багатства Відкуплення та способи участі в його оwoчax; пізнає непонятні тайни діяння божої ласки в людських душах та дивні дороги Призначення; пізнає взнеслі правди про Містичне Тіло Христове та про вселенську Церкву. Все це причиняється до практичного й глибокого розуміння ваги й значіння місійної акції і її підмоги та розбуджує охоту причинитися ділом до богочоловічого діла, спасення

¹⁾ Гл. тамже.

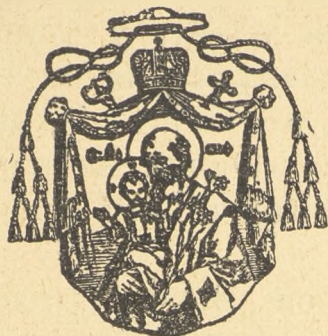
душ. Гарячими молитвами за місії вироблює в собі духа посвяти для других. Тільки цей богослов буде священиком по Серці Христовому, який ще в Семінарії навчився любити душі для Бога. Любов до душ може бути через Служби Божі, молитви й жертви в наміренні місіонарів. Особливо святі Причастя прийняті за місії у майбутніх Христових висланиках виковують гранітні характери, готові на всякі жертви.

Чи ж треба додавати, що потреби місії повинні бути предметом молитов священика? це ж впливає із самої істоти священичого звання. Носії Христового післаництва, вивінувані у власті Богочоловіка, покликані бути посередником між Богом і людьми та сповняти те саме, що, живучи на землі, сповняв Христос, цебто спасати душі та приносити безкровно жертву чисту, що нею довершене Відкуплення цілого людського роду несміють держатися осторонь молитовного апостоляту цілої Церкви. Все, що звязане з Христовим Царством та його розростом на землі це предмет священичих молитов. Тому всі безкровні жертви, молитви щоденного правила, священичі труди й ділання повинні бути навіяні духом Христового Священства. »Христове ж Священство, це по словам сучасного Святішого Вітця, священство місіонарське по своїй істоті, бо Христос чинив все те, що й тепер чинять місіонарі в місійних краях. Якщоб отже бракувало священикові місійного запалу, то його священству недостає чогось істотного і він не зовсім священик. Щоби не було якоїсь недостачі в священстві, кожний священик на зразок Спасителя повинен пам'ятати в своїх молитвах за тих, що до Христової отари ще не належать, а яких також належить привести до неї. Священик-душпастир, що поза потребами своєї парохії не бачить чи не хоче бачити дійсних і життєвих потреб вселенської Церкви, скорше чи пізніше, не бачити-ме усіх потреб навіть своєї парохії, а засяг своїх змагань обмежить до порога своєї хати. Це звичайний хід і осяг священства з істотним браком. Послідовно, якщо у душпастиря не має духа вселенскости, не матимуть того духа й парохіяни. Чим живе парох, тим живе його парохія; чим перейнятий парох, тим переняті й парохіяни; за що молиться парох, за те молитиме Бога й парохія; і годі надіятися молитов за місії у парохіян, якщо їх не буде у пароха.

Стисла залежність молитов вірних від молитов душпастирів унагляднює величезне значіння священичої молитви за місіі. Томуто священики з посібного титулу, найбільше з усіх станів повинні молити Бога про розріст Царства Христового на землі.

Вкінці на цілком окрему згадку заслуговує молитва за місіі виражена не словави, але жертвою і терпінням. В ділі ширення царства Божого подібно, як в самій його установі терпіння має подібне значення. Зроджена із Христових страстей, зрошена мученичою кровю, що ставала насінням християн, Церква завдячує терпінню також своє поширення. Жертвувати своєї терпіння й болі за місіі можуть усі: Зокрема недужі й терплячі й саме вони мають змогу підпомагати місіі в спосіб з усіх найтрудніший але zarazом наймогутніший і найбільш уподібнений до Христа Господа. Величезне значення апостоляту недужих і терпіння спонукує нас до ближчого його зясування й опрєдлення. Нічого так не ділить світа від Христа, як погляд на терпіння. Здається, що нема другої такої ділянки, де так різко виступалоб противенство між світовим духом, а духом Христовим, як саме в оцінці терпіння й терплячих. Світ уважає терпіння й неміч тільки за зло, а терплячого уважає за нещасливого непотріба, що є тільки тягарем для себе й суспільности і послідовно має для нього тільки смерть. Зате цінить і голову клонить перед силою, силачем і зверхним виявом сили, діяльністю. Боевик, змагун, силач, ось предмети почитання поширеного в наших часах ідолопоклонства сили. Велике цінення зверхньої могутности, переборщений респект імпонуючих, зверхніх пливів слідний нині навіть між духовними кругами в ділянці життя релігійного. Тут в своїм скрайнім, виразистім вияві прибирає неменш виразні форми залишок осудженого, чужого духові Христовому, модернізму. (Д. б.)

ПЕРЕМІСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 6304. — Осторога перед фалшивим містицизмом.

В останніх роках мали місце на терені нашої Епархії численні випадки здогадних чудесних явищ, як ікони на шибах вікон, стигматизації, віби пророчі ясновидження і т. п., які електризують ширші маси вірних і тисячі душ стягають до місць тих небуденних зяв. Самих тільки так званих нерукотворених образів начислюють цілі сотки а то й тисячі. Священики в таких місцевостях мають чималий клопіт, бо вірні ставлять до них часто домагання, яких вони не можуть ніяк сповнити. Буває й таке, що священик не маючи потрібного знання з тої області богословських наук іде по лінії найлекшого опору і завчасу оцінює цю зяву як чудесне надприродне явище, через що спричинює замішання в правильнім ході надприродного життя вірних.

Щоби обминути небезпеку фалшивого містицизму, який може правдивій побожності нанести необчислимі шкоди, пригадується Всеч. Отцям, що Церква є незвичайно обережна у признаванні подібних явищих як надприродні. Подібні явища — особливо коли вони починають прибирати масовий характер — свідчать хіба про плиткість релігійного вироблення. Церква придержується такої практики, що на сто чудес, між якими тільки одно є непевне, відкидає

99 правдивих, щоби припалково не проголосити ложного явища правдивим та надприродним. Найвищий і найкращий вияв духовного життя лежить у християнському совершенстві, а не в чудесних зявах ані ніяких харисмах. Сам Христос потверджує це, коли до апостолів, що вернулися з першої місійної праці сказав: «Однак не радуйтеся сим, що духи вам коряться, а радуйтеся, що імена ваші написані на небі». (Л. 10, 20).

Тому поручається Всеч. Отцям у подібних случаях зберігати якнайдалі йдучу обережність і здержливість у признаванні даного явища надприродним і трактування його таким. Певнішою річю є пояснювати вірним, що Церква понад всякі того роду явища вище цінить життя ласки, совершенність християнську та умертвлення. Впрочім маємо в церкві постійно наглядне чудо Пресвяту Тайну Евхаристії. На тлі Єї почитання повинні ми плекати правдиву побожність і здоровий містицизм. Тут поле і проба побожности.

Щоби священник міг бути певний що до власного погляду і висказів про ці справи, повинен знати все, що в сім згляді рішила Церква та повинен старатися придбати собі потрібне знання з цієї ділянки.

Від Єп. Ординаріату.

Конто Єп. Консistorії в П. К. О.

Пригадується Всеч. Отцям, що Конто Єп. Консistorії в П. К. О. є: „Гр. кат. Єп. Консistorія, Перемишль ч. 511.037“, а Єпархіяльної Помочі: „Єпархіяльна Поміч, Перемишль ч. 511.707.

Х Р О Н І К А.

Завідательства одержали:

Ч. 6167. Согор Лев — Кобильниця руська.

Померли:

о. Чичилович Семен, парох в Кобильниці руській 3/12 1938.
Душу его поручається молитвам Всеч. Духовенства.

Від гр. кат. Єп. Консistorії.

Перемишль, дня 20. грудня 1938.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Єпп.

II. Часть.

о. Др. Володимир Голинський.

МІСІЇ МІЖ ПОГАНАМИ.

а) *Молитва.*

(Продовження).

Інакше відноситься до терплячих і інакше розуміє терпіння Церква, ведена Христовим духом. Не відкидаючи діяльного життя, доцінює його належно, але zarazом дуже поважає й дорожить терплячими та їх важною ролю в житті Церкви.

В Церкві бо діє відмінний і незрозумілий для світової людини закон, що його найкраще висказав апостол в листі до Коринтян. „А вибрав Бог глупе світа, щоби завстидати мудрих, і немічне світа вибрав Бог, щоби завстидати сильне, і незнатне світа і погорджене вибрав Бог, і те, чого нема, щоби знищити те, що є, щоби не величалось перед ним ніяке тіло.“ (I Кор. I. 27-29).

В економії спасення буває мудре те, що по світовому глупе, а могуче, сильне те, що в розумінні світа немічне. Тут терпіння не тільки не є лихом, а противно видержане в душі віри, набирає окремої вартости і стає джерелом дійсної потуги. Апостол народів, який чувся сильним в немочі, вагу й ціну терпіння зясовує слідуєчими словами: „Я тепер радуюся в терпіннях за вас і доповняю те в моїм тілі, що недостає терпінням Христа за його тіло, котрим є Церква.“ (Колос. I. 24). Ось значення й змісл терпіння Христового ученика. Терпіння ученика доповняє терпіння Христове, очевидно не тому, що Христос цього потребує, бо ж вартість терпінь Христових безконечна й ніякого

доповнення не потребує, але тому, щоби уподібнити нас до Христа, піднести нас до гідности співробітників в ділі спасення світа через двигання з Ним хреста.

По словам св. Августина, член тіла повинен терпіти разом з головою, бо згідно з відвічними замірами Всевишнього ціле тіло має терпіти. Тому кожний християнин через терпіння, перенесені в душі віри, співділає з Ісусом Христом в чині Відкуплення, яке довершено на хресті. Г. Н. І. Христос хоч всемогучий і має владу над морем і бурями, хоч послухні йому духи, хоч на Його слово хорі двигаются з постелі пролежавши на ній кількадесять літ, а мерці навіть з гробів виходять, все таки найбільшу свою потугу виявив в часі своїх страстей. В часі свого побуту на землі провадив богочоловіче життя, голосив божу науку, виконував божі діла. Та тільки один чин став ціллю його післанництва, Відкуплення людства, це Його страсти. Говорив пориваючі бесіди, голосив солодкі, повні сили слова, та тільки одне слово висказує зміст Його життя, це слово »Сповнилося«. Богато знаків робив й багато чуд учинив, та тільки один знак хреста став дороговказом на дорозі до життя й потуги. Всемогучий довершив Відкуплення не через чуда, а через смерть на хресті. Смертю побідив смерть й дав життя. Терпіння, біль, жертва від Христового Царства невіддільні і тому терплячі мають в Церкві цілком своєрідне значення. Чуда можуть робити ученики Христові навіть більші ніж сам Учитель, але до Учителя подібним і в Царстві його має більшу силу цей, хто терпінням подібний до Нього. Терпіння християнина освячені Богочоловіком, перенесені за поширення Церкви, це продовження чину Відкуплення, це наймогутніший середник в рятуванні душ та найшляхотніший спосіб співділання в місійнім ділі. Хто жертвує свої терпіння за місії і другим радить цим способом причинитися до ратування душ, цей жертвує найдорожчі скарби, цей на шалю спасення людей ставить переважливий тягар. Немає взнеслішого, більше богочоловічого апостоляту над апостолят терпіння. Це zarazом поміч місіям і нашим терплячим. Терплячі бо, освідомивши собі, що й вони, не тільки не якісь непотріби чи паразити, але дійсно корисні в якомусь ділі, охотніше переносять свої хрести, почуваються піднесені на душі до терпливого, а часом навіть з геройською посвятою відважного походу на

свою Голготу. А може знайдуться душі, що, освідомлені про велику цнуну свого хреста та про значення, яке можуть своєму терпінню надати через їх жертву за місії, не тільки переносити-муть терпливо свої муки, але ще й благатимуть о дальші й більші, щоби тільки через свою недугу й смерть подати життя ласки для тих, що живуть в тіні смертній, а Богу придбати нових почитателів. Такі душі рідкі, але вони бувають і на них не годиться глядіти очима людей цього світа. Клич святих душ, терпіти або вмерти, це не пуста ффраза, це вияв правильної, дійсної великої любови Ісуса Христа та Його спасенного чину, довершеного на Голготі. Правдиво любячі душі, глибоко переняті вірою, розуміють дуже добре, що, як в день Відкуплення, так і тепер, спасення людських душ dokonується через хрест, терпіння, а то й жертву життя. Шануймо проте терплячих та цнім терпіння, що їх Всевишній ніколи не щадить своїм любимцям, та знаймо, що терпіння, перенесені в злучі з Ісусом Христом, мають силу творити новий світ, відновити лице землі, а мірою їх вартости це безконечне, вічне життя мільонів.

В усьому, що злучене з молитвою за місії треба пам'ятати, що гігантичні завдання, що їх має від Богочоловіка св. Церква, переходить всі людські сили. Сповнити ці завдання, перевести в діло Божий приказ навернення світа, це діло ласки, діло Святого Духа. — Ласки Духа Святого потреба в ділі покликання місіонарів. Місіонар бо, це твір Святого Духа, так в покликанні, як в приготуванні, як також в апостольських своїх трудах і осягах.

Ласки Святого Духа потреба щоби евангельське слово могло дійти й порушити серця нехристиянських народів. Надармо піде усяке проповідання людей людям, якщо Бог своєю ласкою не приготує серцець до принагтя Його слів.

Ласки Духа Святого потребуємо ми, священники, щоби зрозуміти глибокі пляни милосерного Бога в ділі спасення світа, невисказану любов Ісуса Христа до душ та нашу відповідальність за їх спасіння. Поосібної ласки Духа Святого потребує ціла Церква, так духовенство як і вірні, щоби, понехавши усі земські, природні мотиви, глянули очима надприродньої віри на Церкву, її завдання, її цілі та загорілись глибоко, любовію до Божого діла спасіння душ.

Про цю ласку годиться молити Бога усім нам і всіми способами, але передусім терпінням.

б) Милостиня.

Після молитви черговий, загальний і всім доступний спосіб допомогти місіям це милостиня, або грошева лепта складена на видатки, злучені зо ширенням Божого Царства між поганями. Милостиня, сама по собі це зверхній вияв діяльної любови ближнього, який знаходиться в потребі. Вже природно річ беручи, милостиня зраджує шляхотні й делікатні почування людини, що супроти потребуємого матеріяльної помочі не остає байдужним, але по своїм силам помагає. В порядку надприроднім, милостиня подана з мотивів надприродних християнської любови, з якої пливе, виявляє, крім природних чеснот, також любов Бога, корону усіх чеснот. Певне бо, що нема любови Бога там, де нема діяльної любови ближнього в його потребах дочасних. *„Хто мавби достатки, цього світу, каже св. апостол Іван, а бачив свого брата, що в потребі, і замкнув перед ним своє серце — то як же ж можна сказати, що в ньому перебуває Божя любов?“* (І Йо. 3. 17). Діяльна любов ближнього, це по словам Святого Духа любов самого Спасителя, а милостиня дана потребуємому це милостиня дана Христові. *„Направду кажу вам, оскільки ви це вчинили одному з цих моїх найменших братів, мені ви вчинили“.* (Мт. 25. 40).

Ближні наші можуть бути різні люди, різної до нас постави і близькості та неоднакові можуть бути їх потреби. Залежно від різnorodности потреб ближнього маємо рзnorodні милостині. Найбільша й найважніша потреба людини, а послідовно й найважніша милостиня це потреба в ділі життя вічного душі. »Не має більше потребуємого й голого, ніхто не є більше немічний, голодний та спрагнений від людини, що не знає Бога й його ласки«. ¹⁾ Так отже милостиня на цілі місійні, тому що має на меті підмогу ближнього в його найбільшій потребі, займає перше місце між усіми родами милостині. Папа Венедикт XV. виразно звертає увагу на зобовязання супроти місій. „Бож наложив

¹⁾ Енци. „*Rerum Eccl.*“ I. с. стр. 72.

Бог обов'язок на кожного супроти ближнього. А ця заповідь тим більше обов'язує чим в більшій потребі знаходиться наш ближній. А чи є люди більш потребуючі братньої помочі як невірні, які, тому що не знають Бога, опанувані сліпими й невгамованими пристрастями, попали в найжахливіщу неволю, неволю діавола¹⁾

Збирані від вірних грошеві датки на місії потрібні на покриття великих видатків, злучених з голошенням Євангелія між поганями. В міру розросту місійної акції зростають видатки. На що? Першзавсе складки потрібні не на якесь торгування душами, як це залюбки роблять усякі сектанти, еретики, чи якісь інші агітатори, що всіми способами, невиключаючи корупції й грошевих підкупств, стараються збагачувати стан посідання, думаючи, що міра добутих осягів є мірою правдивости їх проповіді та тревалости їх починів. Торгівлі душ католицька Церква не знає, а якщо хтось таких засобів вживає, то це не католицьке постушування, це будування на піску.

Складки католиків на місії йдуть передусім на удержання, образування й виховання майбутніх місіонарів. Виховання місійного клиру, а відтак удержання місіонарів в поганських, місійних краях, де нема ніяких церковних дібр, ні державних рент, вимагає великого вкладу гроша. Крім цього потрібні гроші на будову й удержання Церков, шкіл, лікарниць, аптек, ліків, захистів, сиротинців і інших добродійних заведень. Харитативна акція, що дуже часто мусить попередити всяку другу акцію на місійних теренах широко розвинена. Поза звичайною харитативною акцією, що є знана й практикована в цілій Церкві, мають місіонарі, на декотрих місійних теренах, ще одне, в христ. краях незнане завдання, яке вимагає великого вкладу гроша. Це викуп й освободження з неволі невольників. В поганських краях, зокрема в Африці, навіть тепер процвітає невольництво в повному значенні цього слова. Подібно як за староримських часів, невольник, це власність пана, це річ, яку можна уживати, надуживати а навіть знищити відповідно до нічим і ніким неограниченої самоволі властителя. Купно і продаж людей поодинокі як і цілих родин, це звичайна послідовність невольництва.

¹⁾ Енц. „Maximum illud.“

Окрема Комісія при Лідзі Народів, що розглядала цю язву XX. століття, після довгих дослідів виготовила в 1936 р. звіт про стан невольництва в світі. Звіт повідомляє про стан невольництва в світі. Звіт повідомляє про стан невольництва в світі. Звіт повідомляє про стан невольництва в світі. Звіт повідомляє про стан невольництва в світі. Звіт повідомляє про стан невольництва в світі.

З язвою невольництва Катол. Церква боролася впродовж століть і тепер бореться. Папа Лев XIII., Кардинали А. Лявіжерій та Масая, це імена заслужених на цьому полі достойників повіщих часів.

В Кат. Церкві повстали окремі установи, що мають на цілі викуп тих нещасних людей. В одному тільки році 1937 зібрано й вислано на викуп невольників 3 мільони лір. Побіч видатків на приготування клиру, удержання церков, шпиталів, проказниць, шкіл, — мають місіонарі ще видатки на викуп невольників. Усі ці установи, що їх сотки й тисячі по всіх місіях удержує Католицька Церква і на звязані з ними великанські потреби, витягає Вона як Мати благальні руки до своїх вірних дітей з проханням о милостиню, в надії, що переняті любов'ю Христовою вірні не стануть байдужними супроти молодшого брата, що найшовся в такій потребі. „Щоб вести місії, каже папа Венедикт XV., треба немало грошей, тимбільше по війні потреби місій сильно зросли з причини знищення багатьох шкіл, шпиталів, гостинниць, добродійних, підпомагаючих установ і інших. Тому ось тут закликаємо усіх добрих людей, щоб по своїй змозі складали щедрі жертви. Бо *„хто мавби достатки цього світу, а бачив свого брата в потребі й замкнув своє серце перед ним — якже ж перебуває в ньому любов Бога“.* Якщо апостол Іван говорить так про тих, що знаходяться в потребі земних д'бр, то оскільки більше треба заховати ту заповідь любови тоді, коли річ іде не тільки про підмогу в голоді, нужді чи інших безчисленних потребах, але також, і то головно, щоби так велике число душ вирвати з неволі хитрого діавола та привести до вільности Божих дітей.“¹⁾

В Католицькій Церкві знані різні способи матеріальної помочі місіям між поганями. Важніші з них це: збірки дрібних жертв в часі якихсь свят, чи точно заповіджених

¹⁾ Енц. Maximum illud.

неділь; сталі вкладки членів місійних товариств, що про них буде бесіда окремо; одноразові більші жертви; записи чи даровизни нерухомого майна на місійні цілі. Крім цього в Церкві є поширений звичай підпомагати приготування нових місіонарів через адоптування юнаків, з місійних теренів, які виявляють охоту стати священиком, а не мають засобів на конечне образування. Хто хоче такого кандидата духовного стану прибрати за свого сина, складає суму гроша, яка потрібна на його образування а по переведенні усіх формальностей одержує з Риму прегарну дипльому разом зо світлиною адоптованого, з яким відтак може вести листування. Адоптований пише листи до своїх придбаних родичів, а ставши священиком, має обовязок правити за них Служби Божі.

Цей спосіб підмоги місіям для бездітних, заможних родин буває жерелом великого внутрішнього вдоволення. Свідомість, що добуте за життя своє майно обернене на святу, взнеслу ціль ширення Божого Царства, та що там десь далеко бється повне вдяки для них серце молодого, прибраного священика, який заносить св. жертви за своїх Добродіїв і працює в Христовій винниці над спасенням душ... така свідомість розбуджує в серцях святий спокій, упоєння, радість та надію на Боже милосердя.

Можна помагати місіям також без грошей, тільки дарами потрібних річей на місіях. На місіях потрібні: Церковна утвар, ризи, чаші, церк. книги тощо. Не малу вартість приносить збірка лічних зел, потрібних до виробництва ліків, а яких в місійних краях бракує. Та в цьому випадку мусить бути фаховий провід так при збиранні, як при сушені чи приготуванні до посилки. Такого фахового проводу не має дебудь. — Жертводавці на місії можуть бути особи приватні, інституції й організації. На заході буває так, що окремі парохії складаються та беруть на свій рахунок образування й приготування одного або двох місіонарів.

Оце що важніші способи матеріальної підмоги місіям. Це овоч щирих хоч тихих старань про спасіння душ та славу Божого Імення, це винахід шляхетних душ, що перенялись журую про зріст Церкви Христової на землі. Орудувати ними з успіхом та користю для вселенского апостоляту зможе кожний, хто тільки цій справі посвятиться з любовю та чистим. святим наміренням. Простягати руку,

жебрати на місії, це жєбрати для Христа і тільки для Христа; такі »жебраки« стають часом великі багатіі...

На закінчення цього розділу про матеріяльні жертви годиться звернути увагу на один закид, що його може почути кожний збирач жертв на місії. Проти жертв на місійні цілі видвигають пєкучі нераз потреби місцеві, що їм треба зарадити. Один з богословів Дух. Семинарії в Перемишлі в часі дискусії над рефератом на місійні теми закид прецизував в слїдуєчий спосіб: Українці, нарід не багатий мусить власними силами удержувати такі інституції як „Рідна Школа“, чи Т-во допомоги інвалідам і т. д. Тому збірка гроша на місії може підірвати дохід згаданих інституцій, які однак треба піддержувати. Послїдовно матеріяльна поміч місіям у нас не має виглядів. — Цей закид, так або інакше сформулований, може хтобудь поставити кожному збирачеві жертв на місії, а тому що він має вигляд правдоподібности, неутверджених і необізнаних зо справою може захитати в слшшности та конєчности місійної підмоги. Годиться проте його розібрати й дати на нього відповідь.

На заведений закид можна відповісти різним способом. Першзавсе годиться мати перед очима це, що милостиня, як це було сказано, допускає степенування відповідно до потреби та близкості потребуєчого. Потреба і близкість є мірою милостині, але якщо хтось видвигатиме тільки близкість то скоро пригасить, всяку жертвенність і скінчить на егоїзмі, що не знає ніякої милостині.

Основник багатьох католицьких інституцій на терені Англії кард. Меннінг так відловив на анальогічний закид. »Якщо бажаєте згасити вогонь, вистанє придусити його. Придусіть ревність Церкви, а знищити її цілком. Придусіть вогонь любови Бога й ближнього а згасите полумя місійного запалу. Цей відповіди було б досить. Та є ще друга, сильніша. Наш Спаситель сказав, дайте а дасться вам. І тому, якщо б я не мав звідки дістати засобів на будову якоїсь школи, я і тоді не відмовивби жертв на ширення Євангелія між поганями. Будьте певні, що всемогучий Бог є заразом і щедрий. Він може і хоче дати все, що нам конєчне. Та аксіом віри каже, що Церква ніколи не зубожевіла тому, що послїдний сотик віддала на спасіння душ«.

Та на наведений закид можна відповісти ще іншим способом.

(Д. б.)

З М І С Т

ПЕРЕМІСЬКИХ ЄПАРХІЯЛЬНИХ ВІДОМОСТЕЙ

за рік 1938.

Число розпорядку	З м і с т	Сторона
	Ч. I.	
	Різдвяне слово Єпископа до священників і вірних	1
6468	В справі святочних бажань Єпископа	4
6471	В справі богослужень з нагоди 300-ліття смерти Митрополита Й. В. Рутського	4
6469	Січень — місяць доброї преси і книжки	5
6472	В справі книжочки „Дві Енцикліки“ про Священство	6
6470	Конкурс на опорожнені парохії	6
5493	В справі обсади самотійних сструдництв	7
6412	В справі іменовання пароха для греко-католиків у Франції	7
6369	Поручення видання „Моя книжечка“	7
	Канцелярія Єписк. Консисторії в справі належності за книжочку „Дві Енцикліки“	8
	Хроніка	8
	Ч. II.	
355	В справі святочного обходу з нагоди 16. річниці коронації Папи Пія XI.	9
412	Речинець іспитів конкурсних за душпастирські бенефіції в р. 1938	10

Число розпорядку	З м і с т	Сторона
413	Речинець іспитів з догматики, моральної і церковного права в р. 1938	10
6201	В справі поборювання неграмотности	11
362	В справі зголошень на великопостні ре- колекції	12
	Хроніка	12
	о. Др. Володимир Голинський: Місії між поганами	14
Ч. III.		
	Пастирський лист Преосв. Ординарія на Великий Піст	25
882	Зарядження в справі пастирського листа	35
860	Зарядження на час постів в 1938 р. згл. до Великого Посту в 1939 р.	35
816	В справі зібрання даних до шематизму	36
883	В справі пояснення вірним відношення Церкви до палення тіл умерших	36
887	В справі передплати за Єпархіяльні Відо- мости на рік 1938	37
	Хроніка	38
	о. Др. Володимир Голинський: Місії між поганами (дальше)	39
	Заклик Виділу Т-ва П. Е. П. в справі „Емеритального фонду для гр. кат. священиків перем. Єпархії	40
Ч. IV.		
	Святочне слово Єпископа з приводу Вос- кресення Христового	41

Число розпорядку	З м і с т	Сторона
1917	Поручення відчитати вірним святочне слово Єпископа	44
1918	За виздоровлення Преосв. Ординарія	44
171/орд.	Подяка за „Петрів гріш“	44
1920	Обов'язок ОО. Деканів відносно звільнення згідно введення ОО. душпастирів	45
1919	Обов'язок ОО. Деканів і Парохів опікуватися ОО. сотрудниками	46
1834	В справі висилання делегацій вірних до Єп. Консистерії	47
1904	В справі св. Мира	47
1878	Конкурс на опорожнені парохії	47
1484	В справі кольпортажі видань Г. І. К. А.	48
1485	Поручення католицьких видань	49
	Хроніка	49
	о. Др. Володимир Голинський: Місії між поганами (дальше)	52
Ч. V.		
2905	Духовні вправи для священників	57
2906	За виздоровлення Їх Преосвященства Кир Йосафата	59
2482	Речинець до вношення прохань о прийняття до Духовної Семинарії	59
2480	Звіт про гімназійних абітурієнтів	60
2451	Обов'язок ОО. Душпастирів заопікуватися кандидатами духовного стану в часі ферій	60

Число розпорядку	З м і с т	Сторона
2385	Речинець до вношення подань в справі прийняття до Дяківського Інституту в Перемишлі	61
2385	Речинець іспиту на дяків	61
2261	В справі опіки над захоронками і діточими садками	61
2411	В справі метрики Степаиа Мільського і Анни Танської	62
	Хроніка	62
	о. Др. Володимир Голинський: Місії між поганами	64
	Речинець Загальних Зборів Т-ва П. Е. П.	72
Ч. VI.		
3322	Празник Пресв. Серця Христового	73
3323	За виздоровлення Їх Преосвященства Кир Йосафата	74
3324	Збірка на Петрів гріш	74
3325	Вакаційний час в Єп. Консистерії	74
3326	В справі „Свята Християнської України“	74
2259	В справі розпродажі пропамятних таблиць свята „Українська Молодь Христові“	77
	Хроніка	77
	Звіт з діяльности Т-ва П.Е.П. за р. 1937/38	79
Ч. VII—VIII.		
	Пастирський лист Єпископату галицької церк. провінції з приводу 950-ліття хрещення України	85

Число розпорядку	З м і с т	Сторопа
4091	Поручення в справі пастирського листа .	91
4092	За повне виздоровлення Їх Преосвящен- ства Кир Йосафата	91
4094	Ювілей 950-ліття хрещення України .	91
4093	В справі деканальних Соборчиків .	94
	Хроніка	95
	На актуальну тему	96
Ч. ІХ—Х.		
5074	Благодарне молення	101
5075	Празник Господа Нашого Христа-Царя .	101
5076	В справі цьогорічного Празника св. Свя- щеномученика Йосафата	102
5023	До Всечесніших Отців Деканів в справі надсилання шкільних звітів	102
5077	Конкурс на опорожнені парохії	103
5078	Належитість за шематизм на р. 1938/39 .	103
5079	Поручення шкільного підручника до на- уки релігії	104
5080	В справі конта Єп. Консисторії в П. К. О.	104
	Хроніка	104
	Протокол XVII. Загальних Зборів Т-ва П. Е. П.	106
	о. Др. Володимир Голинський: Місії між поганами	110
Ч. ХІ.		
	Слово подяки Єпископа Йосафата за мо- литви й пам'ять в часі недуги	117

Число розпорядку	З м і с т	Сторона
5717	В справі святкування Празника Непорочного Зачаття Божої Матері	123
5718	В справі власти потрібної до проповідування Божого слова	124
	Хроніка	125
	о. Др. Володимир Голинський: Місії між поганами	126
Ч. XII.		
6304	Осторога перед фалшивим містицизмом	133
	Конто Єп. Консистерії в П. К. О.	134
	Хроніка	134
	о. Др. Володимир Голинський: Місії між поганами	135

